NATIONALE BANK VAN BELGIË

ALGEMENE VERGADERING

VAN DE

AANDEELHOUDERS DER NATIONALE BANK VAN BELGIË

OP 25 FEBRUARI 1957

VERSLAG

UITGEBRACHT DOOR DE GOUVERNEUR, IN NAAM VAN DE REGENTENRAAD,

over de verrichtingen van het boekjaar 1956

EN

Verslag van het College der Censoren

BRUSSEL
DRUKKERIJ DER NATIONALE BANK VAN BELGIË

1957

VERSLAG

OVER DE VERRICHTINGEN VAN HET JAAR 1956

UITGEBRACHT DOOR DE GOUVERNEUR

IN NAAM VAN DE

Regentenraad

Op 28 november 1956 legde de Regering aan het Parlement een wetsontwerp voor ertoe strekkend de goudwaarde van de frank vast te stellen op de grondslag van zijn huidige pariteit en de Bank opnieuw te verplichten, als dekking van haar dadelijk opeisbare verplichtingen, een goudvoorraad ten bedrage van ten minste één derde van deze laatste aan te houden.

De maatregelen voorgesteld door de Regering zullen het juridische statuut van de munt vastleggen. Zij onderstellen de naleving van een nauwgezette financiële tucht zowel in de openbare als in de particuliere sector.

***

Begunstigd door de internationale conjunctuur, handhaafde de welvaart zich in België gedurende het hele jaar 1956. Zij breidde zich uit tot bedrijfstakken die nog niet aan de expansie hadden deelgenomen. De landbouwproduktie onderging echter de terugslag van de ongunstige weersomstandigheden.

Ten opzichte van het jaar 1955 zal de industriële voortbrenging ongetwijfeld in het voorbije jaar opnieuw een belangrijke vooruitgang vertonen, ondanks de verkorting van de werkweek waartoe in talrijke paritaire commissies besloten werd en de hieruit voortvloeiende verhoging der uurlonen. De invloed van die maatregel op het produktievolume werd over het algemeen opgevangen door de verbetering van de produktiviteit of door de vermindering van het absenteïsme en de prestatie van overwerk of, in sommige gevallen, door de aanwerving van personeel. Het is nog te vroeg om zijn weerslag op de kostprijzen te meten.

Dank zij die produktieaangroei, welke bereikt werd in weerwil van het tekort aan werkkrachten in sommige sectoren, kon de Bel-

gische economie het hoofd bieden aan de gestegen verbruiks- en uitrustingsuitgaven en bovendien een ruim overschot in het goederen- en dienstenverkeer met het buitenland verwezenlijken.

De buitenlandse vraag naar de voornaamste produkten van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie was bijzonder levendig. Het prijsbeloop in België en in het buitenland viel veeleer in het voordeel van België uit.

Ofschoon zich geen enkele ernstige verstoring in de kosten, in de prijzen of in 's lands economisch evenwicht voordeed, begonnen de kenmerkende spanningen van de hoge conjunctuur in de loop van het tweede halfjaar tot uiting te komen. Zij werden verscherpt door de internationale politieke gebeurtenissen in november.

Het ongunstige verloop van de steenkoolproduktie en, indien ze voortduren, de voorzieningsmoeilijkheden inzake vloeibare brandstoffen zouden de energiebevoorrading, waaraan de nijverheid steeds meer behoefte heeft, kunnen in gevaar brengen.

De kleinhandelsprijzen, gemeten door het officieel indexcijfer, stegen met 3,2 punten van januari tot december. Ook de groothandelsprijzen, die het grootste deel van het jaar stabiel waren, vertonen sedert oktober een neiging tot stijgen, terwijl de overschotten op de betalingsbalans inkrimpen.

Tijdens de eerste maanden van het jaar bleef de kapitaalmarkt ruim en waren overvloedige middelen op de geldmarkt voorhanden; de behoeften aan handelskrediet bleven praktisch stabiel; ondanks een zekere kapitaaluitvoer hielden de deviezennoteringen op de vrije markt zich op een tamelijk laag peil.

De verkrapping op de geld- en kapitaalmarkten in de maanden juli en augustus was echter ernstiger en duurde langer dan in normale seizoenomstandigheden mocht verwacht worden. Een te sterke kapitaalvraag in verhouding tot de beschikbare besparingen veroorzaakte, zowel in België als in het buitenland, een stijging van de

geldrente. De noteringen van vast en niet vast rentende effecten begonnen af te brokkelen.

De internationale politieke crisis in november ontlokte bij het publiek voorzorgsmaatregelen tegen de prijsstijging. Men mocht ook vrezen dat, zoals bij het uitbreken van de oorlog in Korea, de ondernemingen zouden geneigd zijn speculatieve voorraden aan te leggen in het vooruitzicht van een mogelijke stijging der grondstoffen.

Hoewel in België nog geen overmatig beroep op het krediet vanwege de particuliere sector was waargenomen, bleek het op dat ogenblik, in verband met de algemeen heersende hoge conjunctuur en volledige werkgelegenheid, geboden een beperkende invloed op de investeringsuitgaven en de voorraadvorming uit te oefenen. Ten einde een ongunstige ontwikkeling in de betalingsbalans te vermijden, was het bovendien noodzakelijk de kapitaaluitvoer niet door een al te grote afwijking tussen de Belgische en de buitenlandse rentestand aan te wakkeren. Bovendien was de stijging van de kortlopende rente gewenst om de druk te stuiten welke op de geldmarkt werd uitgeoefend door de aanzienlijke verhoging van de kapitalisatievoet op de kapitaalmarkt.

Aldus werd de Bank ertoe gebracht op 5 december haar discontotarieven met 1/2 pct. te verhogen.

*
* *

In een klein land als België, dat vooral goederen uitvoert die bijzonder gevoelig zijn aan de schommelingen van de wereldvraag, doet de buitenlandse druk op de prijzen zich over het algemeen sterker gevoelen dan in ruime economieën, die hoofdzakelijk op hun binnenlandse markt steunen.

De interne factoren van prijsstijging dienen dan ook in tijden van grote welvaart nauwlettend gevolgd, gecontroleerd en, in de mate van het mogelijke, bestreden, wil men verhinderen dat ze, samen met

externe factoren, het concurrentievermogen van het land bij een conjunctuuromslag zouden in het gedrang brengen.

Gewis kan de geldpolitiek het hare bijdragen tot de vereiste verdedigingsmaatregelen. Men make zich echter geen illusies over de draagwijdte harer middelen. Zij is immers slechts de toepassing van een techniek ter verdediging van de geldstabiliteit, waarvan de diepere gevolgen, wegens hun vaak complex karakter en hun langzame uiting, in hun geheel soms moeilijk te overzien zijn.

De werking van de geldpolitiek kan soms belemmerd worden wanneer de verantwoordelijke organen niet al de vereiste instrumenten te hunner beschikking hebben.

Het verslag dat vorig jaar aan de Algemene Vergadering van de Bank werd voorgelegd, heeft eraan herinnerd welke, buiten de discontovoet, de voornaamste instrumenten van de geldpolitiek zijn. Thans is hun aanwending meer dan ooit geboden.

In 1956 konden zekere maatregelen met beperkte draagwijdte t.a.v. de geldmarkt worden getroffen. Wij drukken opnieuw de wens uit dat een markt moge tot stand komen waarop de tarieven zouden bewegen op grond van vraag en aanbod en zich aan de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid zouden aanpassen.

Het ware wenselijk dat de Bank de liquiditeiten in de economie zou kunnen beïnvloeden door verkoop van overheidsfondsen in haar bezit en door als koper op de markt op te treden.

Het verdient niet minder aanbeveling de thesauriecoëfficiënten opgelegd aan de depositobanken te laten bewegen volgens de omstandigheden.

Ten slotte zou de Bank de mogelijkheid moeten bezitten om een regelende invloed op de financiering van de verkoop op afbetaling uit te oefenen.

*
* *

Opdat de welvaart en de sociale vooruitgang zich evenwichtig zouden kunnen ontwikkelen, moet ernaar gestreefd worden de economische bedrijvigheid in zekere mate stabiel te houden. In het bijzonder dient vermeden dat de economie zou worden blootgesteld aan hevige en plotse schokken die haar latere expansie zouden kunnen in gevaar brengen.

Hiertoe lijkt het onontbeerlijk dat, met het oog op de conjunctuurschommelingen, de particuliere zowel als de openbare sector zoveel mogelijk hun investeringsprogramma's trachten te spreiden of de uitvoering ervan te verschuiven, zonder daarom af te zien van de modernisering en de uitbreiding van het produktieapparaat. Die politiek zou het mogelijk maken, in tijden van voorspoed, reserves aan te leggen die zouden kunnen besteed worden tijdens de depressie, wanneer de ontvangsten van de overheid zowel als van de particulieren over het algemeen een neiging tot vermindering vertonen.

Het aanleggen van reserves zou een rationeel middel zijn om de prijsstijging te remmen door binding van een deel der overtollige koopkracht.

Wat de overheidssector betreft, zou het aldus meer in het bijzonder mogelijk zijn de buitenlandse vlottende schuld terug te betalen en aan de zogenaamde « kredietmarge van de Staat bij de Nationale Bank » haar ware betekenis terug te schenken.

Die « kredietmarge van fr. 10 miljard » stelt in werkelijkheid een grens aan de mogelijke tussenkomsten van de Nationale Bank op de markt der overheidsfondsen. Zij vloeit voort uit de overeenkomst van 14 september 1948 tussen de Staat en de Bank.

In de geest van de ondertekenaars van die overeenkomst moest het krediet van fr. 10 miljard, op een tijdstip waarop de Belgische kapitaalmarkt nog lang niet voldoende ruim was en de buitenlandse markten voor ons nog gesloten bleven, de Staat de mogelijkheid bieden bij de Bank de middelen te vinden, zo de markt deze niet kon verschaf-

fen, om op zekere ogenblikken in de loop van een dienstjaar het tekort aan normale ontvangsten t.o.v. de uitgaven op te vangen. De voorschotten verstrekt binnen de grenzen van het geopende krediet moesten dan ook in de loop van hetzelfde dienstjaar worden terugbetaald, ten einde als het ware bestendig een kredietreserve beschikbaar te houden die in de eerste plaats in tijdelijke spanningen moest voorzien.

Sedert de inwerkingtreding van de overeenkomst bleef het krediet steeds in uiterst hoge mate aangewend en de Staat beschikte in werkelijkheid nooit over een dergelijke reserve.

***

De wezenlijke factoren die de geldomloop kunnen beïnvloeden, zijn drieërlei : de beweging der transacties met het buitenland, het volume van de kredietverlening aan de overheid en dat van de kredietverlening aan bedrijven en particulieren.

De schommelingen van de goudvoorraad van de Bank en van haar tegoeden in buitenlandse geldsoorten weerspiegelen het positieve of negatieve saldo der transacties met het buitenland. Die bewegingen zijn deels afhankelijk van de verrichtingen van de overheid die nagenoeg geheel buiten de invloedssfeer van de Bank vallen. Zij worden tevens bepaald door de verrichtingen van de particuliere sector en daar deze zelf sterk de invloed ondergaan van economische, politieke en psychologische factoren met nationaal en internationaal karakter, liggen zij eveneens grotendeels buiten het bereik van de Bank.

Ofschoon ons land jarenlang een merkwaardige welvaart genoot, bij zover dat de werkloosheid tot een minimum terugviel, kon het volume van de kredietverlening aan de overheid niet worden ingekrompen en werd geen enkele reserve aangelegd. Integendeel, de overheid doet het ruimste beroep op de middelen van de kapitaalmarkt zowel op halflange als op lange termijn en zelfs op die van de geldmarkt.

Derhalve kan de Bank voor de beheersing van de geldomloop haar inspanning alleen richten op het handelskrediet.

De circulatiebank kan de kredietvraag vanwege bedrijven en particulieren ontmoedigen door verhoging van haar discontovoet, door toepassing van een meer selectieve politiek bij het verlenen van haar visum of door verlaging der herdiscontoplafonds. In de loop der laatste jaren nam het krediet aan het bedrijfsleven echter geen te grote uitbreiding.

De Bank rekent het dan ook tot haar plicht de nadruk te leggen op de noodzakelijkheid alle middelen in te zetten die doelmatig de liquiditeiten op de markt kunnen beïnvloeden.

***

Op een ogenblik dat België een nooit gekend welvaartspeil bereikt, kunnen wij, als besluit van deze algemene beschouwingen, niet beter dan de hierna volgende opmerkingen uit de Algemene Toelichting bij de Begroting van ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1957 overnemen :

« Het zou uiterst gevaarlijk zijn geen rekening te houden met de vraagstukken, die juist ten gevolge van de hoogconjunctuur gesteld worden, zo op het gebied der prijzen en der bezoldigingen als op het monetaire domein. De mogelijkheid van een tijdelijke stilstand of achteruitgang van de tegenwoordige hoge economische activiteit mag nooit uit het oog verloren worden. Het is een gebiedende plicht, dat, met het oog op deze mogelijkheid, het krediet van de Staat zou versterkt worden door het voeren van een voorzichtige en wijze financiële politiek.

» De politieke democratie is, door haar essentie zelf, blootgesteld aan dringende verzoeken die van alle kanten opdagen; de wijsheid der Regeringen, de politieke rijpheid der Parlementen, en zelfs de gema-

tigdheid van de deelhebbers in de begroting moeten samengaan, opdat de grondvesten zelf van elke maatschappelijke en economische vooruitgang, d.w.z. de gezondheid en het evenwicht van de openbare financiën, zouden gewaarborgd blijven. »

Wij hebben aan die overwegingen niets toe te voegen. Wij kunnen alleen aandringen opdat de overheid tussen haar uitgaven en haar inkomsten een gepaste verhouding zou handhaven met het oog op een spoedig herstel van een ruime schatkistpositie en van een normale werking der geld- en kapitaalmarkten.

Dat is het beste middel opdat de geldpolitiek al haar actiemiddelen zou kunnen aanwenden om met succes de gevolgen van een mogelijke teruggang van de welvaart te bestrijden en de waarde van de frank doelmatig te verdedigen.

MONETAIRE EN FINANCIELE ONTWIKKELING

Algemene monetaire toestand

De uitbreiding der transacties in een klimaat van sterke economische bedrijvigheid hield de geldbehoeften op een hoog peil. Van november 1955 tot november 1956 bedroeg de uitzetting van de geldhoeveelheid fr. 6 miljard; dit betekent een vermindering t.o.v. de vorige twaalf maanden, toen ze fr. 9 miljard had bereikt.

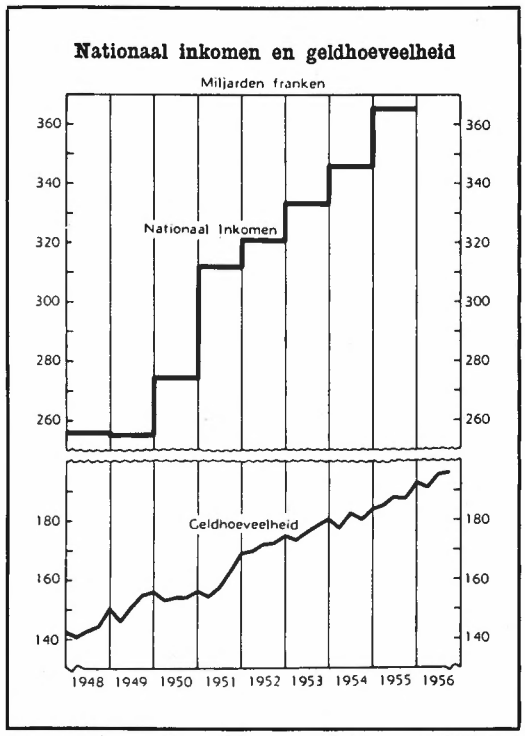

Bron voor het Nationaal Inkomen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De evolutie van de geldhoeveelheid werd vooreerst gekenmerkt door een buitengewoon grote inkrimping in januari : de gewone gevolgen van de afwikkeling van de eindejaarsvervaldag en van de belangrijke belastingheffingen in die maand werden nog versterkt door de uitgifte van een staatslening. Naderhand steeg de geldhoeveelheid opnieuw van maand tot maand; het duurde echter tot het einde van mei vooraleer het cijfer van einde 1955 werd geëvenaard en overtroffen. De vervaldag van einde juni ging gepaard met een bijzonder sterke uitbreiding van het

geldvolume dat op dat ogenblik fr. 195 miljard bereikte. De expansie kwam dan tot stilstand, afgezien van een tijdelijke stijging op het einde van september.

Geldhoeveelheid
(In miljarden franken)

Einde maand	Chartaal geld (1)	Giraal geld (2)	Totaal
1950 Juni	90,7	62,9	153,6
1954 December .	106,7	76,9	183,6
1955 November .	108,8	79,8	188,6
December .	110,7	82,0	192,7
1956 Januari ...	107,8	79,1	186,9
Februari .	109,2	79,2	188,4
Maart ...	109,5	81,5	191,0
April	110,0	81,8	191,8
Mei	110,1	82,8	192,9
Juni	111,4	83,7	195,1
Juli	113,1	81,3	194,4
Augustus .	113,0	81,9	194,9
September .	112,8	83,2	196,0
Oktober ...	113,6	82,1	195,7
November .	112,9	81,8	194,7

(1) Biljetten van de Nationale Bank van België, biljetten en munten van de Schatkist, excl. de bedragen aangehouden door de geldscheppende instellingen, hierna onder (2) vermeld.

(2) Tegoeden van ingezetenen in dadelijk opeisbare rekeningen in Belgische franken bij de depositobanken, bij het Bestuur der Postchecks, bij de Nationale Bank van België, bij de Nationale Kas voor Beroepskrediet en bij het Gemeentekrediet van België, excl. de bedragen door die geldscheppende instellingen zelf aangehouden.

Het conjunctuurverloop der jongste jaren begunstigde de ontwikkeling van de bedrijvigheid in de zware industrieën, samengesteld uit grote ondernemingen die hun kasmiddelen in de vorm van giraal geld aanhouden. De verhouding van het chartaal geld tot het totaal der betaalmiddelen is dan ook sedert einde 1953 teruggelopen. Voor de eerste elf maanden van 1956 bedroeg het aandeel van het chartaal geld gemiddeld 57,7 pct. tegen 58,2 pct. in 1955. De seizoenstijging van dit percentage, wegens de grotere vraag naar bankbiljetten in juli en augustus, was in 1956 tamelijk zwak. Maar vanaf de maand september schijnt de hierboven opgemerkte tendentie te verzwakken. In weerwil van de terugvloeiing van opgepotte biljetten ten gevolge van de speculatieve aankopen vanwege het publiek in november, vertoonde het percentage van het chartaal geld in de totale geldhoeveelheid opnieuw een neiging tot stijgen. Andere factoren lieten hun

Chartaal geld in procent van de totale geldhoeveelheid

Periode	Gemiddelde per periode
1953	59,0
1954	58,3
1955 Januari tot april	58,2
Mei tot augustus	58,4
September tot decemb.	57,9
1956 Januari tot april	57,6
Mei tot augustus	57,6
September	57,6
Oktober	58,1
November	58,0

invloed gelden, waaronder ongetwijfeld de verspreiding van de inkomens voortvloeiend uit de hoge conjunctuur.

In absolute cijfers uitgedrukt, nam het chartaal geld eveneens toe. Hierbij waren alleen de bankbiljetten van de Nationale Bank betrokken. Het geld uitgegeven voor rekening van de Schatkist verminderde tussen december 1955 en november 1956 met fr. 0,2 miljard.

Chartaal geld

(In miljarden franken)

Einde maand	Biljetten van de N.B.B.	Biljetten en munten van de Schatkist (1)
1950 Juni	87,3	4,5
1954 December ...	102,7	5,4
1955 November ...	105,8	4,9
December ...	107,6	4,9
1956 Januari	104,7	4,8
Februari ...	106,1	4,8
Maart	106,4	4,8
April	107,0	4,7
Mei	107,2	4,7
Juni	108,4	4,7
Juli	110,1	4,8
Augustus ...	109,9	4,7
September ...	109,8	4,7
Oktober ...	110,7	4,7
November ...	110,0	4,7
December ...	111,5	4,7

(1) Na aftrek van de kasvoorraad van de Nationale Bank van België.

Het is niet mogelijk te ramen in welke mate de biljetten actief circuleren. De omloopsnelheid der direct opeisbare tegoeden in rekening kan echter worden berekend.

De coëfficiënt die de omzetsnelheid der bankdeposito's meet, was in elke maand, behalve in september, gelijk aan

Giraal geld

Omloopsnelheid en totale bedragen der uitgevoerde betalingen (1)

Maandgemiddelden per typemaand van 25 dagen	Omloopsnelheid der		Totale bedragen van de betalingen uitgevoerd door middel van		
	direct opeisbare bankdeposito's	tegoeden in postrekening (2)	direct opeisbare bankdeposito's (3)	tegoeden in postrekening (2)	Totaal
			(in miljarden franken)		
1955 (eerste 11 maanden).	1,92	3,05	75,2	66,4	141,6
1956 (eerste 11 maanden).	1,98	3,00	84,1	70,3	154.4
1956 1e kwartaal	1,86	3,00	75,7	69,1	144,8
2e »	2,15	2,94	90,7	70,5	161,2
3e »	1,90	2,99	82,5	70,4	152,9
Oktober	1,92	3,03	83,6	70,9	154,5
November	2,14	3,18	95,3	71,6	166,9

(1) Benaderende ramingen volgens het totaal der debiteringen. De omloopsnelheid wordt verkregen door de verhouding van dit totaal, tijdens een periode, tot het gemiddelde tegoed in rekening voor dezelfde periode.

(2) Na uitschakeling van sommige dubbeltellingen.

(3) Onvolledige opgave, daar de telling niet alle banken omvat.

of hoger dan het cijfer van de overeenkomstige maanden van 1955. Wanneer men bovendien rekening houdt met de aangroei der deposito's, blijkt dat het gezamenlijke bedrag der betalingen sterk toenam. Evenals vorig jaar was de seizoendaling van de omloopsnelheid in augustus en september sterker dan gewoonlijk. In oktober en november steeg de coëfficiënt opnieuw, zonder echter het peil van vóór de zomer te evenaren.

De omloopsnelheid van de tegoeden in postrekening daarentegen veranderde minder; ze nam in het eerste halfjaar af, doch ze vergrootte reeds toen die van de bankdeposito's verzwakte.

De betalingen in giraal geld waren gedurende de eerste elf maanden van het jaar belangrijk groter dan in 1955, ten gevolge van de ruimere economische bedrijvigheid.

Quasi monetaire liquiditeiten

De liquiditeiten door de ondernemingen en het publiek in de vorm van termijn- en deviezendeposito's bij de banken aangehouden, die als quasi monetaire tegoeden worden omschreven, groeiden aan tot in juni, inzonderheid wegens de verhoging van de tegoeden gevormd door de koloniale ondernemingen met het oog op de uitkering hunner dividenden. De uitbetaling van deze laatste veroorzaakte in juli een seizoeninkrimping die, zoals in 1955, de termijntegoeden beneden hun peil van begin januari bracht. In de daaropvolgende maanden

Quasi monetaire liquiditeiten
(In miljarden franken)

Einde maand	Termijn-deposito's (1)	Deviezen-deposito's (2)	Totaal
1950 Juni	13,9	1,5	15,4
1954 December	21,3	2,0	23,3
1955 November	22,9	2,1	25,0
December	23,4	2,4	25,8
1956 Januari	22,8	2,2	25,0
Februari	23,5	2,3	25,8
Maart	24,5	2,4	26,9
April	24,6	2,5	27,1
Mei	24,6	2,6	27,2
Juni	24,4	2,8	27,2
Juli	22,6	2,7	25,3
Augustus	23,1	2,6	25,7
September	23,6	2,6	26,2
Oktober	23,8	2,7	26,5
November	23,1	2,9	26,0

(1) Tegoeden van ingezetenen, in Belgische franken, in termijndeposito's en op bankboekjes, bij de depositobanken.
(2) Tegoeden van ingezetenen, in vreemde geldsoorten, in direct opeisbare en op termijnrekeningen, bij de depositobanken.

werden zij opnieuw aangevuld, maar minder snel dan tijdens het voorafgaande jaar.

De aangroei der deviezendeposito's van ingezetenen verliep meer regelmatig; hij bereikte voor het gehele jaar fr. 0,8 miljard.

Oorzaken der bewegingen van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten

Gedurende de eerste drie kwartalen was het batige saldo van de lopende transacties met het buitenland en van de particuliere kapitaalbewegingen — fr. 3,9 miljard — veruit de voornaamste oorzaak van de geldschepping. De hierna volgende tabel geeft geen juist beeld van dat overschot, omdat daarin geen rekening gehouden

Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid

(Bewegingen in miljarden franken)

Periode	Transacties met het buitenland (1)	Vorderingen op de overheid en leningen van de overheid in het buitenland (2)	Handelskredieten (3)	Diversen	Totaal der voorgaande bewegingen (4)	Geldhoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten
1950 2e halfjaar ...	− 12,3	+ 7,3	+ 5,9	+ 1,8	+ 2,7	+ 2,5	+ 0,2
1951	+ 10,5	+ 2,9	+ 3,0	− 1,5	+ 14,9	+ 12,4	+ 2,5
1952	+ 6,4	+ 5,6	+ 0,3	− 2,8	+ 9,5	+ 6,0	+ 3,5
1953	− 1,0	+ 6,9	+ 2,2	− 1,6	+ 6,5	+ 5,8	+ 0,7
1954	− 4,7	+ 3,6	+ 3,0	+ 2,5	+ 4,4	+ 3,3	+ 1,1
1955	+ 4,1	+ 5,2	+ 2,7	− 0,4	+ 11,6	+ 9,1	+ 2,5
1956 ..... (eerste 3 kwart.)	+ 3,9	− 0,5	+ 0,7	− 0,5	+ 3,6	+ 3,2	+ 0,4
Periode van 30-6-50 tot 30-9-56	+ 6,9	+ 31,0	+ 17,8	− 2,5	+ 53,2	+ 42,3	+ 10,9

(1) Saldo, excl. de kapitaaltransacties van de overheid en de overheidsschenkingen, opgenomen in de volgende kolom.

(2) Beweging van de vorderingen op de Schatkist, van het saldo der kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland, van de overheidsschenkingen en van de tegeldemaking van de Staatsschuld en andere overheidsfondsen.

(3) Beweging der discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan ingezetenen (bedrijven en particulieren), bij de geldscheppende instellingen.

(4) Overeenstemmend met het totaal van de veranderingen in de geldhoeveelheid en in de quasi monetaire liquiditeiten.

is met de verplichtingen van het bankwezen tegenover de koloniale ondernemingen en tegenover de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Tijdens de eerste drie kwartalen van 1956 verminderden die verplichtingen met nagenoeg één miljard, zodat het werkelijke

overschot het zichtbare boni op de transacties met het buitenland in die mate overtreft. Dit laatste was vooral belangrijk tijdens de eerste maanden van het jaar.

Over de eerste drie kwartalen samen verminderde het totale bedrag van de vorderingen der geldscheppende instellingen (1) op de overheid en van hun deviezentegoeden voortkomend van overheidsleningen in het buitenland. De geldscheppende instellingen

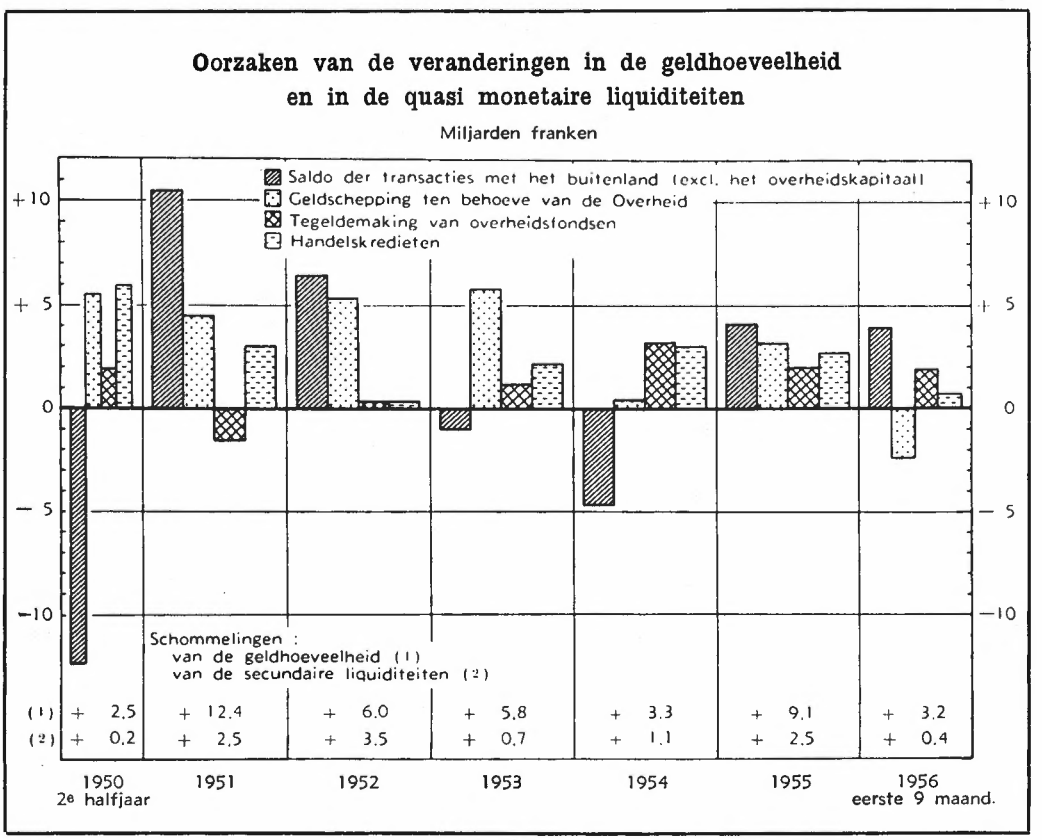

leggen die activa aan hetzij door rechtstreekse financiering der Schatkist door aankoop van schuldtitels of van deviezen, hetzij door aankoop van overheidsfondsen op de markt. In dit laatste geval wordt een deel van de schuld te gelde gemaakt en die geldexpansie kan ten dele door arbitrageverrichtingen de Schatkist ten goede komen. Tot

(1) Worden in aanmerking genomen : de Nationale Bank van België, het Herdiscontering- en Waarborginstituut, de depositobanken, het Belgische Muntfonds, het Bestuur der Postchecks, de Nationale Kas voor Beroepskrediet en het Gemeentekrediet van België.

september kon de overheid, dank zij de middelen die zij elders had verkregen, haar verplichtingen tegenover het buitenland met fr. 2,5 miljard verminderen zonder het krediet der geldscheppende instellingen te moeten aanspreken. De tegeldemaking van overheidsfondsen duurde voort; zij bereikte fr. 1,9 miljard.

Het totale bedrag van het bankkrediet aan bedrijven en particulieren vermeerderde sedert februari. Maar het gedeelte dat door de geldscheppende instellingen wordt gedragen, verminderde in januari en evenaarde pas in september het bedrag van de eindejaarsvervaldag. De niet geldscheppende instellingen kwamen immers in ruimere mate in de financiering tussenbeide, waardoor de weerslag op de geldhoeveelheid kleiner was.

De algemene trekken van de binnenlandse monetaire toestand hebben zich sedert het einde van het derde kwartaal gewijzigd. Volgens de thans beschikbare gegevens heeft het betalingsverkeer met het buitenland voor de maanden oktober en november samen een nadelig saldo gelaten, terwijl de financiering van de Schatkist en, in mindere mate, de gestegen kredietverlening aan bedrijven en particulieren factoren van geldexpansie waren. Verscheidene andere factoren droegen bij tot de inkrimping der geldhoeveelheid gedurende die twee maanden.

Betalingsbalans

In de statistieken van de betalingsbalans zijn niet al de transacties van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie met het buitenland opgetekend; zij omvatten, in beginsel, alleen de verrichtingen die tijdens de beschouwde periode tot een betaling via het bankwezen aanleiding gaven. De netto goud- en deviezenvoorraad der banken, waarvan de beweging overeenstemt met het saldo der betalingsbalans, omvat de reserves van de Nationale Bank, van de Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg en van de depositobanken; wat deze laatste betreft, zijn hierin begrepen de deviezen van de gereglementeerde en van de vrije markt en alle verplichtingen tegenover het buitenland, met inbegrip van de financiële rekeningen

en van de verplichtingen tegenover de Kolonie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

In het eerste halfjaar groeiden de nettoreserves der banken met fr. 2,7 miljard aan.

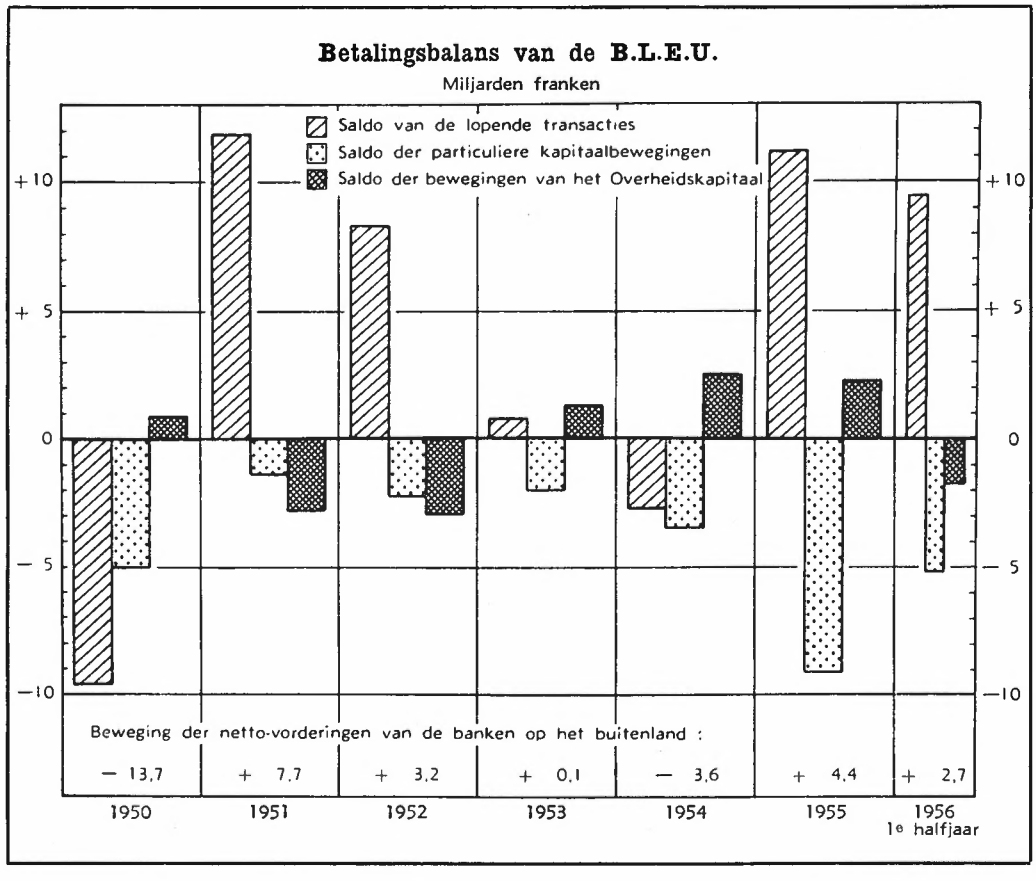

In die periode stegen de uitvoerontvangsten sterker dan de betalingen voor invoer en het overschot der goederentransacties vermeerderde tot fr. 7 miljard. Daar, anderzijds, de onzichtbare transacties en de private schenkingen een surplus van respectievelijk fr. 1,5 miljard en 0,4 miljard lieten, sloot de gezamenlijke lopende rekening met een batig saldo van fr. 8,9 miljard, dat dus aanmerkelijk boven het halfjaarlijkse gemiddelde van 1955 ligt.

De netto-uitvoer van particulier kapitaal beliep fr. 5,1 miljard. In dit bedrag zijn begrepen de inschrijvingen op de lening van

fr. 2,1 miljard, die in mei door de Koloniale Schatkist op de Belgische markt werd uitgegeven. De andere transacties geschiedden hoofdzakelijk via de financiële rekeningen en de vrije markt. Deze laatste omvat, sedert mei 1955, alle buitenlandse geldsoorten en is zowel voor alle ingezetenen als voor vreemdelingen toegankelijk.

Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

(In miljarden franken)

	Jaar 1954	Jaar 1955	1e halfjaar van 1956
F.o.b.-uitvoer	100,9	123,1	70,7
F.o.b.-invoer	106,9	118,4	65,7
	− 6,0	+ 4,7	+ 5,0
Saldo der andere goederentransacties	+ 3,4	+ 3,4	+ 2,0
Saldo der goederentransacties	− 2,6	+ 8,1	+ 7,0
Saldo der andere lopende transacties	− 0,2	+ 2,9	+ 1,9
Saldo der lopende transacties	− 2,8	+ 11,0	+ 8,9
Nettobeweging van het particuliere kapitaal	− 3,5	− 9,1	− 5,1
Nettobeweging van het overheidskapitaal			
Lange termijn (1)	+ 3,3	+ 1,8	− 1,3
Korte termijn	− 0,6	+ 0,6	− 0,4
Vergissingen en weglatingen	—	+ 0,1	+ 0,6
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto goud- en deviezenvoorraad van het bankwezen	− 3,6	+ 4,4	+ 2,7

(1) Incl. de overheidsschenkingen.

De bewegingen van het overheidskapitaal sloten met een nettodeviezenuitvoer van fr. 1,7 miljard. Hierin vertegenwoordigen de kapitalen op lange termijn fr. 1,3 miljard. Dit tekort is toe te schrijven aan de contractuele terugbetalingen op de buitenlandse schuld en aan de beschikbaarstelling ten behoeve van de Kolonie van een deel der in 1951 bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling aangegane lening; samen waren die uitgaven groter dan de ontvangsten uit hoofde van de beschikkingen over de lening welke in december 1954 door de Internationale Bank werd verstrekt.

In het derde kwartaal is de netto goud- en deviezenvoorraad niet meer gestegen. De lopende transacties lieten nog steeds een overschot,

doch het was minder groot dan bij het begin van het jaar. Anderdeels vloeide nog overheids- en particulier kapitaal weg, maar tegen een trager tempo.

Balans van het goud en van de convertibele geldsoorten

De evolutie van de voorraad goud, Amerikaanse en Canadese dollars en vrije Zwitserse franken wordt niet alleen bepaald door de financiering, in die geldsoorten, van lopende en kapitaaltransacties met de Verenigde Staten, Canada, Zwitserland, andere landen en internationale instellingen. Zij wordt ook beïnvloed door de goud- en dollarbetalingen in het raam van de Europese Betalingsunie, alsook door de arbitrages van inwisselbare geldsoorten tegen andere geldsoorten of Belgische franken.

In het eerste halfjaar stegen de reserves aan goud en convertibele geldsoorten met fr. 1,7 miljard.

De goederentransacties lieten een batig saldo van fr. 0,4 miljard en de onzichtbare transacties een tekort van fr. 1,7 miljard, zodat de lopende rekening een mali van fr. 1,3 miljard vertoonde. Bovendien bedroeg de netto-uitvoer van particulier kapitaal fr. 3,6 miljard, terwijl de bewegingen van het overheidskapitaal in evenwicht waren.

In afrekening der maandelijkse overschotten betaalde de Europese Betalingsunie echter fr. 3,3 miljard in goud en fr. 1,2 miljard in dollars. In het kader van de bilaterale akkoorden van 1954 losten de debiteurlanden fr. 0,6 miljard af in goud en convertibele geldsoorten. Bovendien werden inwisselbare deviezen aangekocht tegen andere buitenlandse geldsoorten of tegen Belgische franken.

In het derde kwartaal steeg de voorraad goud en inwisselbare deviezen nog met fr. 1,2 miljard. Het tekort op de lopende transacties en de afvloeiing van particulier kapitaal waren opnieuw belangrijk, doch er werden voor fr. 4,2 miljard ontvangsten geboekt in het kader van de Europese Betalingsunie.

Sedert 1 januari 1956 mogen het aangemunt goud en de gouden staven zonder beperking in België vrij verhandeld en op welke wijze ook in- of uitgevoerd worden door alle Belgische of vreemde personen. De matigheid waarmee van deze vrijheid gebruik werd gemaakt, bevestigde de stabiliteit van de markt en de stevigheid van de frank.

Stand in de Europese Betalingsunie

Het cumulatieve overschot van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in de Europese Betalingsunie steeg van fr. 45,3 miljard in december 1955 tot fr. 56,2 miljard één jaar later.

Stand van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in de Europese Betalingsunie
(In miljarden franken)

Periode	Cumulatief overschot per einde periode	Netto-overschot van de periode	Financieringsmodaliteiten van dit overschot			
			Betalingen in goud of in dollars	Kredieten aan de E.B.U.	Betaling van wapens besteld aan Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk	Terugbetaling in goud of in dollars van gebilateralisseerde vorderingen
Juni 1950-December 1954	+ 37,6	+ 37,6	+ 23,4	+ 8,6	+ 2,5	+ 3,1
1955	+ 45,3	+ 7,7	+ 6,0	+ 0,5		+ 1,2
1956 1e halfjaar	+ 51,3	+ 6,0	+ 4,5	+ 0,9		+ 0,6
2e »	+ 56,2	+ 4,9	+ 4,2	− 0,3		+ 1,0
Jaar	+ 56,2	+ 10,9	+ 8,7	+ 0,6		+ 1,6
Juni 1950-December 1956	+ 56,2	+ 56,2	+ 38,1	+ 9,7	+ 2,5	+ 5,9

Het vloeit voort uit de afrekeningen op de gereglementeerde markt in deviezen van de E.B.U.-landen en in Belgische franken met die landen; het kan eveneens beïnvloed worden door de verrichtingen op de vrije markt in genoemde deviezen en door de crediteringen en debiteringen der financiële rekeningen van ingezetenen der betrokken landen, in de mate waarin arbitrageverrichtingen mogelijk zijn.

In het eerste halfjaar lieten de hierboven genoemde verrichtingen, excl. de crediteringen en debiteringen in financiële rekeningen, een overschot van fr. 5,5 miljard voor de lopende transacties; de baten uit de verrichtingen voor rekening van de Kolonie bedroegen per saldo

fr. 4,3 miljard, terwijl de particuliere kapitaalbewegingen met een tekort van fr. 0,7 miljard sloten. Het boni ontstaan uit die gezamenlijke transacties werd verkleind door overschrijvingen van financiële rekeningen naar E.B.U.-rekeningen.

In het derde kwartaal bleven de ontvangsten uit de transacties voor rekening van de Kolonie in hetzelfde tempo toevloeien, doch het overschot op de lopende transacties verdween bijna geheel.

De verlenging van de Europese Betalingsunie op 30 juni 1956 gaf geen aanleiding tot een wijziging van haar werkregelen. De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie heeft met het Verenigd-Koninkrijk, Italië en Noorwegen bijkomende clausules bij de bilaterale akkoorden van 1954 vastgesteld, waarbij nieuwe onmiddellijke terugbetalingen ten belope van 6,4 miljoen rekeneenheden en nieuwe gespreide aflossingen ten bedrage van fr. 35,6 miljoen voorzien zijn.

Netto goud- en deviezenvoorraad van de Bank

De netto goud- en deviezenvoorraad van de Bank vermeerderde met fr. 0,8 miljard in 1956.

Het goud en de convertibele geldsoorten namen met fr. 0,6 miljard toe; van einde 1955 tot einde 1956 verminderde de goudvoorraad van fr. 46,4 miljard tot fr. 46,2 miljard, maar de tegoeden in convertibele deviezen stegen van fr. 0,2 miljard tot fr. 1 miljard.

De vordering op de Europese Betalingsunie werd verminderd door aflossingen vanwege de debiteurlanden krachtens de bilaterale akkoorden van 1954 en 1956, door een buitengewone terugbetaling vanwege Italië en door de jaarlijkse terugbetaling van de bijzondere lening van 1952; zij vermeerderde met een bedrag gelijk aan 25 pct. van het netto-overschot van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie tijdens de periode november 1955-november 1956, daar de resterende 75 pct. in goud en dollars werden betaald; per saldo nam

zij met fr. 0,6 miljard toe. In mei en juni overschreed zij met enkele tientallen miljoenen de grens van fr. 10.066 miljoen, tot welk bedrag de Bank met haar eigen middelen de financiering verzekert; het overschot werd gedekt door stortingen in Belgische franken door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid bij de Bank, overeenkomstig de conventie van 11 mei 1955; deze laatste werd op 30 juni 1956 met één jaar verlengd.

Netto goud- en deviezenvoorraad van de Nationale Bank van België

(In miljarden franken)

Einde maand	Goud-voorraad	Tegoeden in convertibele geldsoorten	Vordering op de E.B.U	Netto-tegoeden of -verplichtingen in bilaterale akkoorden met de E.B.U.-landen	Overige netto-tegoeden of -verplichtingen	Totale netto goud- en deviezen-voorraad	Beweging van de netto goud- en deviezen-voorraad
1950 Juni	29,1	4,0 [1]	—	7,3	— 1,8	38,6	+ 6,9 [2]
1954 December ...	38,9	3,4	8,6	0,6	— 0,9	50,6	+ 5,5
1955 December ...	46,4	0,2	9,1	0,4	—	56,1	
1956 Januari	46,6	0,3	9,2	1,7	0,1	57,9	+ 1,8
Februari ...	47,8	0,2	9,6	0,7	—	58,3	+ 0,4
Maart	47,6	0,2	9,6	1,3	—	58,7	+ 0,4
April	48,4	0,3	9,9	1,0	—	59,6	+ 0,9
Mei	47,9	0,2	10,1	0,5	— 0,1	58,6	— 1,0
Juni	47,6	0,2	10,1	1,3	—	59,2	+ 0,6
Juli	47,7	0,4	9,6	1,2	—	58,9	— 0,3
Augustus ...	48,7	0,6	9,8	1,0	0,1	60,2	+ 1,3
September ...	48,6	1,2	9,9	— 0,3	— 0,2	59,2	— 1,0
Oktober ...	47,5	2,0	9,8	0,6	—	59,9	+ 0,7
November ...	47,0	2,1	9,8	0,4	0,1	59,4	— 0,5
December ...	46,2	1,0	9,7	— 0,3	0,3	56,9	— 2,5

(1) Met inbegrip van de vordering op de Economic Cooperation Administration (fr. 3,4 miljard).
(2) Na uitschakeling van de herwaardering van de goudvoorraad (fr. 4,5 miljard) en van de vordering op de Economic Cooperation Administration (fr. 0,6 miljard).

De nettotegoeden of -verplichtingen tegenover de lidstaten van de Europese Betalingsunie vertegenwoordigen de saldi die de Bank tussen twee verrekeningen boekt.

De andere nettotegoeden of -verplichtingen stegen, per saldo, met fr. 0,3 miljard; zij omvatten de rekeningen van de internationale financiële instellingen, van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi en van verscheidene niet-E.B.U.-landen waarmee bilaterale betalingsakkoorden of financiële overeenkomsten werden

afgesloten. Bij de overeenkomst van 14 september 1954 ging de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid de verbintenis aan de betalingsakkoorden met de niet-E.B.U.-landen tot een bedrag van fr. 2 miljard te financieren, wanneer de kredieten verstrekt door de Bank haar verplichtingen overtreffen of wanneer haar vordering op een vreemd land een bepaalde grens overschrijdt; de speciale provisie welke krachtens die overeenkomst door de Nationale Maatschappij bij de Bank in 1956 gestort werd, overtrof nooit fr. 0,3 miljard.

Begrotingen

In de gewone begroting voor 1956 zijn de vermoedelijke ontvangsten fr. 283 miljoen kleiner dan de van het Parlement gevraagde kredieten. Een deel dezer laatste zal echter niet vóór de afsluiting van het belastingjaar worden aangewend en het zal dan ook geannuleerd of naar het dienstjaar 1957 overgedragen worden.

Gewone begroting

(In miljarden franken)

Bron : Algemene Toelichting bij de Begroting voor 1957.

	Dienstjaar 1955 (1)	Dienstjaar 1956 (2)	Dienstjaar 1957 (3)
Uitgaven	81,1	90,3	87,9
Ontvangsten	82,0	90,0	87,9
Saldo	+ 0,9	− 0,3	—

(1) Werkelijke ontvangsten en uitgaven op 30 juni 1956.

(2) Uitgaven : aanvankelijke kredieten, amendementen, bijzondere wetten en bijkredietenblad.

Ontvangsten : geraamd op basis van de werkelijke ontvangsten der eerste zeven maanden.

De cijfers der uitgaven en ontvangsten houden bovendien rekening met de terugslag van de regeringsmaatregelen op het gebied van de prijspolitiek.

(3) Ramingen, rekening gehouden met de terugslag van de regeringsmaatregelen op het gebied van de prijspolitiek.

De gewone begroting voor 1957 ligt op een iets lager peil dan dat van het vorige dienstjaar. Die vermindering is o.m. te verklaren door het feit dat het niet mogelijk was de uitgaven voor de in Duitsland gelegerde Belgische troepen in de ramingen op te nemen, evenmin als de terugbetaling ervan door dit land, aangezien de nodige gegevens nog niet beschikbaar waren. Verder zal de Schatkist fr. 1,3 miljard minder ontvangen wegens de verlaging van de taks op het geslacht vee en van het percentage van de overdrachtstaks op een aantal courante verbruiksgoederen, in het raam van de prijspolitiek van de Regering;

daartegenover is een inkrimping der uitgaven met fr. 1 miljard voorzien.

De betalingskredieten op de buitengewone begroting bedragen fr. 13,5 miljard voor 1957 tegen fr. 14,2 miljard in 1956. Om haar investeringsprogramma te verwezenlijken, zal de Regering bovendien beschikken over kredieten van de vorige dienstjaren die zullen overgedragen worden en over de eventueel beschikbare bedragen der speciale fondsen. Ten slotte zal het Wegenfonds met zijn eigen middelen een reeks niet in de buitengewone begroting opgenomen werken uitvoeren. De druk van de internationale gebeurtenissen op de Belgische economie en de toestand op de kapitaalmarkt hebben de Belgische regering er evenwel toe genoopt maatregelen te treffen om het programma der niet strikt onontbeerlijke werken te besnoeien.

De buitengewone ontvangsten zijn geraamd op fr. 701 miljoen voor 1957 tegen fr. 892 miljoen in 1956. De betaling door de lidstaten van de Noordatlantische Verdragsorganisatie van hun aandeel in de militaire uitgaven voor de onderbouw welke door België werden voorgeschoten, vormt de voornaamste post in die ontvangsten.

Openbare Schuld

De directe gevestigde binnenlandse schuld steeg van fr. 157,2 miljard in december 1955 tot fr. 167,2 miljard in december 1956.

De Staat gaf leningen uit in januari, maart-april, juni-juli en november. De eerste was een 4,25 pct. rentende 15-jarige lening die fr. 5,4 miljard opbracht. De tweede was een premielening voor de Tentoonstelling van 1958, waarvan het kapitaal op fr. 1,2 miljard was vastgesteld. De derde, met een provenu van fr. 3,5 miljard, had een looptijd van 17 jaar en haar nominale rentevoet bedroeg 4,25 pct. De lening in november werd uitgegeven tegen 4,50 pct. met een looptijd van 10 1/2 jaar en bracht fr. 4,7 miljard op. De invloed op de gevestigde schuld van dit beroep van de Schatkist op de kapitaalmarkt werd ten dele gecompenseerd door aflossingen, waaronder die van de Muntsaneringslening.

De directe binnenlandse schuld op halflange termijn daalde van fr. 24,9 miljard in december 1955 tot fr. 23,4 miljard in december 1956. Die vermindering is toe te schrijven aan de terugbetalingen van vervallen schatkistbons, waarop Ruanda-Urundi had ingeschreven, van speciale E.B.U.-certificaten met achttien en vierentwintig maanden looptijd, alsook van bankcertificaten met twee en drie jaar looptijd en van certificaten Emissiebank. Daarentegen nam Ruanda-Urundi nieuwe schatkistbons op.

Staatsschuld

(In miljarden franken)

Bron : Bestuur van de Thesaurie en van de Openbare Schuld.

Einde maand	Directe schuld						Indirecte schuld	Totale schuld (1)
	binnenlandse				buitenlandse (1)	totale (1)		
	geconsolideerde	halflange	kortlopende	totale				
1950 Juni	107,0	37,3	78,3	222,6	15,8	238,4	12,0	250,4
1954 December ...	155,2	24,8	85,0	265,0	21,4	286,4	11,8	298,2
1955 December ...	157,2	24,9	90,0	272,1	23,4	295,5	16,1	311,6
1956 Januari	161,4	24,5	84,9	270,8	23,8	294,6	16,1	310,7
Februari ...	161,0	24,4	88,3	273,7	23,8	297,5	16,1	313,6
Maart	161,2	24,0	91,3	276,5	23,8	300,3	16,8	317,1
April	161,7	23,8	93,2	278,7	23,8	302,5	16,8	319,3
Mei	161,6	23,7	94,0	279,3	23,0	302,3	16,8	319,1
Juni	162,6	23,5	92,7	278,8	23,4	302,2	16,8	319,0
Juli	164,2	23,5	88,6	276,3	22,6	298,9	16,7	315,6
Augustus ...	164,1	23,1	91,2	278,4	23,2	301,6	16,7	318,3
September ...	164,0	23,0	89,7	276,7	23,2	299,9	16,7	316,6
Oktober ...	163,6	23,0	91,4	278,0	23,2	301,2	16,7	317,9
November ...	167,6	23,5	87,0	278,1	24,5	302,6	16,7	319,3
December ...	167,2	23,4	86,0	276,6	24,4	301,0	16,8	317,8

(1) Excl. de interregeringsschulden voortvloeiend uit de oorlog 1914-1918.

De directe binnenlandse schuld op korte termijn liep terug bij de uitgifte der belangrijkste langlopende leningen. Zij steeg gedurende de andere maanden, behalve in september en december.

De Schatkist ging geen nieuwe langlopende leningen in het buitenland aan, doch zij inde $ 9 miljoen, d.i. fr. 450 miljoen, van de lening groot $ 20 miljoen, die haar in 1954 door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling werd verleend; daartegenover loste zij buitenlandse gevestigde leningen af; ten slotte vermeerderde zij met fr. 1 miljard haar deviezenverplichtingen op

korte en halflange termijn. Na die verschillende verrichtingen bereikte de directe buitenlandse schuld fr. 24,4 miljard in december 1956, tegen fr. 23,4 miljard één jaar vroeger.

Over het geheel steeg de directe schuld van fr. 295,5 miljard per einde 1955 tot fr. 301 miljard per einde 1956.

De indirecte schuld vermeerderde in maart ten gevolge van de plaatsing van een 4,25 pct.-lening van fr. 800 miljoen met 15 jaar looptijd door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, en van verscheidene andere uitgiften door dezelfde instelling.

Monetaire financiering van de Schatkist

De financiering van de Schatkist geeft aanleiding tot een geldschepping wanneer de Staat zelf geld uitgeeft of geld opneemt bij de geldscheppende instellingen door plaatsing van effecten van de

Beweging der vorderingen van de geldscheppende instellingen op de overheid en der leningen van de overheid in het buitenland

(In miljarden franken)

Periode	Monetaire financiering van de Schatkist			Tegeldemaking van overheidsfondsen	Totaal (2)
	door overdracht van effecten van de schuld (1)	door nettooverdracht van deviezen	Totaal		
1950 2e halfjaar	+ 2,9	+ 2,6	+ 5,4	+ 1,9	+ 7,3
1951	+ 6,7	— 2,3	+ 4,4	— 1,6	+ 2,9
1952	+ 7,7	— 2,4	+ 5,3	+ 0,3	+ 5,6
1953	+ 3,9	+ 1,9	+ 5,8	+ 1,2	+ 6,9
1954	— 2,2	+ 2,6	+ 0,4	+ 3,2	+ 3,6
1955	+ 0,7	+ 2,4	+ 3,1	+ 2,1	+ 5,2
1956 1e kwartaal	— 0,8	— 0,7	— 1,5	+ 0,2	— 1,2
2e »	+ 2,2	— 1,0	+ 1,2	+ 1,3	+ 2,5
3e »	— 1,4	— 0,8	— 2,2	+ 0,4	— 1,8
Totaal eerste 3 kwartalen	—	— 2,5	— 2,5	+ 1,9	— 0,5
Periode van 30-6-50 tot 30-9-56	+ 19,7	+ 2,3	+ 22,0	+ 9,0	+ 31,0

(1) Plus de vorming van particuliere tegoeden bij het Bestuur der Postchecks en de toeneming van de rekening van het Belgische Muntfonds bij de Schatkist.
(2) Die gegevens stemmen overeen met de cijfers in de tweede kolom der tabel op blz. 19.

schuld, of nog wanneer de particuliere tegoeden bij het Bestuur der Postchecks toenemen; dit is eveneens het geval wanneer de Staat

aan de geldscheppende instellingen deviezen overdraagt afkomstig van kapitaaltransacties met het buitenland.

In de loop van de eerste negen maanden van 1956 bleven de leningen bij het bankwezen en de particuliere tegoeden in postrekening over het geheel stabiel. De stijging met fr. 2,2 miljard van april tot juni werd teniet gedaan door de dalingen in het eerste en in het derde kwartaal.

Daarentegen gaven de kapitaaltransacties van de Schatkist met het buitenland in de beschouwde negen maanden aanleiding tot netto-uitvoer van fr. 2,5 miljard, vooral wegens de terugbetaling van schatkistcertificaten in het bezit van Belgisch-Kongo en de beschikbaarstelling aan deze laatste van de lening die in 1951 bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling werd aangegaan.

Over het geheel hadden de schatkistverrichtingen tussen december 1955 en september 1956 aldus per saldo een geldvernietiging tot gevolg.

Dit was niet meer het geval tijdens de maanden oktober en november samen. De Staat vermeerderde zijn nettoschuld tegenover het buitenland met ca. fr. 0,8 miljard. Bovendien werden de geldscheppende instellingen, in weerwil van de emissie in november, ertoe gebracht de Schatkist ten belope van nagenoeg fr. 1,2 miljard te financieren.

Ten einde de Schatkist in staat te stellen verschillende buitenlandse schulden terug te betalen, kocht de Bank, in december, contant Bfr. 1,6 miljard deviezen die de Schatkist op ten hoogste 120 dagen moet leveren. Verder plaatste deze laatste, bij het naderen van de eindejaarsvervaldag, voor fr. 2,5 miljard speciale certificaten bij de depositobanken, waarop voor fr. 1 miljard werd ingeschreven vóór het einde van het jaar.

Rentenmarkt en tegeldemaking van overheidsfondsen

De langlopende overheidsleningen, excl. de conversie-inschrijvingen, bereikten in 1954 fr. 31,1 miljard en in 1955 fr. 14,8 miljard.

Zij bedroegen fr. 23,7 miljard in 1956, waarvan het grootste deel in het eerste halfjaar werd geplaatst, nl. fr. 7,4 miljard in het eerste kwartaal en fr. 6,8 miljard in het tweede. In dit halfjaar lag het rendement der uitgiften iets hoger dan tijdens het vorige jaar. De 4,25 pct.-staatslening van januari met een looptijd van 15 jaar brengt 4,65 pct. op voor de inschrijvers die niet genieten van het commissieloon, terwijl de 4 pct.-staatslening in april 1955, op 20 jaar, 4,50 pct. opbracht.

Tot omstreeks einde mei bleef de rentenmarkt ruim. De noteringen van sommige typen, die bij het naderen van de staatsemissie in januari afgebrokkeld waren, stabiliseerden zich in de daaropvolgende maanden, zoals de Geünificeerde schuld, of gingen zelfs opwaarts, zoals het gemiddelde der staatsleningen met 5 tot 20 jaar looptijd.

Rendement van de vast rentende effecten

Begin periode	Staatsleningen		Leningen van steden en parastatale instellingen	
	4 pct. Geünificeerde schuld (1)	5 à 20 jaar 4 à 4,5 pct. (2)	5 à 10 jaar 4 à 4,5 pct. (3)	5 à 20 jaar 3 à 4,5 pct. (2)
1955 Januari	4,20	4,59	4,38	4,61
1956 Januari	4,18	4,63	4,44	4,71
Februari	4,18	4,63	4,44	4,70
Maart	4,19	4,60	4,47	4,69
April	4,18	4,56	4,48	4,66
Mei	4,18	4,54	4,50	4,65
Juni	4,18	4,54	4,46	4,65
Juli	4,18	4,58	4,46	4,65
Augustus	4,18	4,60	4,48	4,65
September	4,18	4,66	4,47	4,67
Oktober	4,21	4,85	4,66	4,89
November	4,22	4,95	4,72	5,04
December	4,22	5,06	4,74	5,08
1957 Januari	4,47	5,54	5,07	5,59

(1) Rendement waarbij alleen rekening gehouden werd met de koersen.
(2) Leningen aflosbaar in veranderlijke annuïteiten.
(3) Op vaste datum of met gelijke annuïteiten terugbetaalbare leningen.

Het Rentenfonds, dat in de laatste maanden van 1955 reeds zijn effectenbezit had verminderd, maakte verder een deel van zijn portefeuille te gelde; dit geschiedde echter in beperkte omvang : de portefeuille van het Fonds daalde aldus van fr. 4,6 miljard op het einde van december 1955 tot fr. 3,6 miljard in de laatste weken van mei.

Omstreeks dat tijdstip begonnen de spanningen op te treden die de rentenmarkt in het tweede halfjaar kenmerkten.

De binnenlandse kapitaalmarkt werd beïnvloed door de stijging van de rentevoet op korte en op lange termijn in het buitenland. De Nederlandse schatkistpromessen met drie maanden looptijd brachten in november 1956 3,25 pct. op, tegen 1,06 pct. ultimo 1955; in het Verenigd-Koninkrijk was de rentevoet voor schatkistpapier met dezelfde looptijd gestegen van 2,02 pct. bij het begin van 1955 tot 4,07 pct. bij het begin van 1956 en tot 5,11 pct. in september. Ook de rentevoet op lange termijn was belangrijk vermeerderd : in het Verenigd-Koninkrijk verhoogde de kapitalisatievoet van de 2,5 pct.-Eeuwigdurende rente van 3,83 pct. bij het begin van 1955 tot 4,53 pct. bij het begin van 1956 en tot 4,93 pct. in november; in Nederland klom de interest van de 3,25 pct.-leningen 1948 van 3,26 pct. bij het begin van 1955 tot 3,38 pct. bij het begin van 1956 en tot 4,28 pct. in november; in Duitsland vermeerderde het rendement der pandbrieven van 4,6 pct. op het einde van 1955 tot 5,3 pct. in oktober 1956.

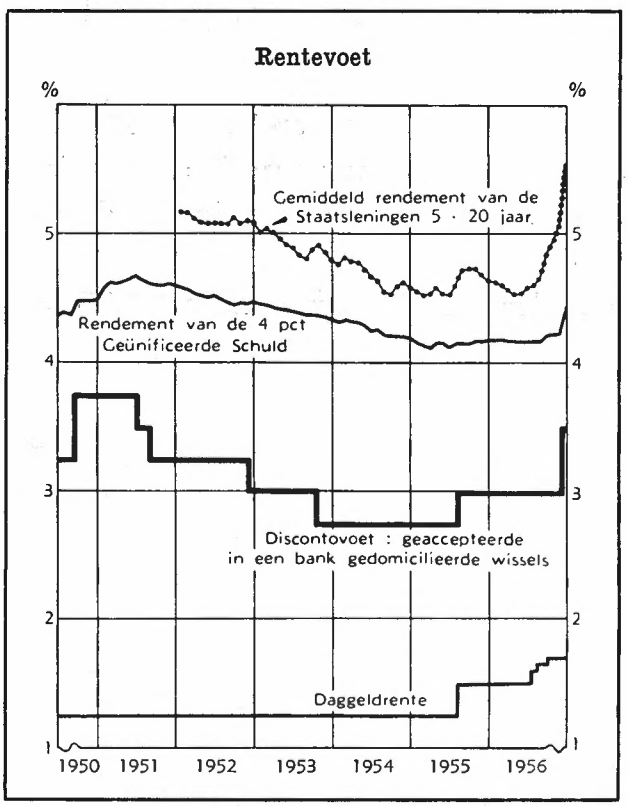

Het rendement der Belgische overheidsfondsen nam eveneens toe. Dit redres werd bevestigd in de loop van het tweede halfjaar ten gevolge van de verkoopdruk en de nieuwe emissies; vooral tegen het einde van het jaar was zulks duidelijk merkbaar.

Gedurende het grootste deel van dit semester vermeerderde het Rentenfonds zijn portefeuille. De uitgifte van de staatslening in juni en juli gaf reeds aanleiding tot vrij belangrijke regulerende tussenkomsten van het Fonds. In september, oktober en november deden verschillende lagere publiekrechtelijke lichamen een beroep op de kapitaalmarkt voor een totaal brutobedrag van fr. 2,8 miljard. In november gaf ook de Staat een lening uit van fr. 4,7 miljard; het rendement voor de inschrijver die van het commissieloon niet genoot, bereikte 4,94 pct. tegen 4,65 pct. voor de lening in januari.

Tegeldemaking van overheidsfondsen
(In miljarden franken)

Periode	Tegeldemaking voortvloeiend uit		Totaal van de tegeldemaking	Financiering van de portefeuille van het Rentenfonds	
	aankopen op de markt door de geldscheppende instellingen van vroeger uitgegeven effecten van de schuld (1)	de financiering van het Rentenfonds door voorschotten van het bankwezen (2)	(3)	Voorschotten en callgeldleningen door de niet geldscheppende instellingen (4)	Totaal (5) = (2) + (4)
1950 2e halfjaar	+ 0,4	+ 1,5	+ 1,9	+ 0,3	+ 1,8
1951	+ 1,0	— 2,6	— 1,6	+ 1,2	— 1,4
1952	+ 1,5	— 1,2	+ 0,3	— 0,3	— 1,5
1953	+ 1,5	— 0,3	+ 1,2	— 0,4	— 0,7
1954	+ 2,1	+ 1,1	+ 3,2	+ 0,2	+ 1,3
1955	+ 2,5	— 0,4	+ 2,1	— 0,1	— 0,5
1956 1e kwartaal	+ 0,2	—	+ 0,2	— 0,6	— 0,6
2e »	+ 0,5	+ 0,8	+ 1,3	— 0,4	+ 0,4
3e »	+ 0,6	— 0,2	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,5
Totaal eerste 3 kwartalen	+ 1,3	+ 0,6	+ 1,9	— 0,3	+ 0,3
Periode van 30-6-50 tot 30-9-56	+ 10,3	— 1,3	+ 9,0	+ 0,6	— 0,7

In de laatste weken van het jaar stelde de terugkeer van een aankoopstroom op de rentenmarkt, na de koersafbrokkeling, het Fonds in staat effecten af te stoten en zijn portefeuille in te krimpen.

De geldscheppende instellingen traden verder op de markt der overheidsfondsen op. De aankoop van renten door de depositobanken en de financiering van het Rentenfonds door middel van voorschotten van het bankwezen leiden tot een geldschepping. In de eerste maanden

van het jaar deed het Rentenfonds slechts uitzonderlijk een beroep op de circulatiebank : het aanbod van daggeld door de niet-banken volstond voor de financiering van zijn portefeuille, die in die periode verminderde. Daarentegen maakte het Fonds van half-juni tot einde oktober bestendig gebruik van het krediet der Bank. Bij het einde van het tweede kwartaal werd immers de daggeldmarkt krapper, op een ogenblik waarop de behoeften van het Rentenfonds toenamen. In de loop van november kwamen de buiten verrekening aangeboden liquiditeiten terug op peil, zodat het Fonds zijn schuld tegenover de Bank kon aflossen, ondanks de uitzetting van zijn portefeuille. Doch reeds in de laatste dagen van november deed het Fonds opnieuw een beroep op de Bank. Hoewel het Fonds, in december, een gedeelte van zijn portefeuille kon afstoten, behield het zijn schuldpositie bij de Bank, daar het aanbod op de geldmarkt opnieuw terugliep.

Overigens belegden de banken nieuwe bedragen in overheidsfondsen, o.m. in vervanging van de speciale E.B.U.-schatkistcertificaten. Voor de eerste drie kwartalen was met die verrichtingen een even groot bedrag gemoeid als tijdens de overeenstemmende periode van 1955, zegge ca. fr. 1,3 miljard.

Zoals in de voorafgaande jaren is de tegeldemaking van overheidsfondsen in 1956 vooral toe te schrijven aan die tussenkomsten van de depositobanken op de markt.

Kredietverlening aan bedrijven en particulieren

De uitstaande kredieten aan bedrijven en particulieren in België stegen van november 1955 tot november 1956 met nagenoeg fr. 6 miljard; over de voorafgaande twaalf maanden bedroeg de toeneming fr. 2,2 miljard. Tijdens de eerste zeven maanden van het jaar handhaafde het totale bedrag van die kredietfaciliteiten zich om en bij fr. 52 miljard, d.i. het cijfer bereikt bij de eindejaarsvervaldag; van augustus en vooral van september af kwamen echter nieuwe kredietbehoeften tot uiting.

Nagenoeg twee derden van het uitstaande krediet werden door de depositobanken gefinancierd.

De niet geldscheppende instellingen — dit zijn verschillende openbare en particuliere financiële instellingen — vermeerderden andermaal hun aankopen van handelspapier : het deel der bij hen gemobiliseerde kredieten steeg tot in augustus, zonder dat het nog zulke sterke schommelingen vertoonde als voordien. Van september af is hun tussenkomst eerder verminderd.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren

(In miljarden franken)

Einde maand	Aan bedrijven en particulieren in België		Aan bedrijven en particulieren in het buitenland		Totaal	Waarvan : kredieten aanvankelijk door de depositobanken verleend
	gefinancierd door de geldscheppende instellingen (1)	gefinancierd door de niet geldscheppende instellingen	gefinancierd door de geldscheppende instellingen (1)	gefinancierd door de niet geldscheppende instellingen		
1950 Juni	27,3	3,1	1,1	0,2	31,7	30,1
1954 December ...	41,7	8,1	1,7	1,6	53,1	51,0
1955 November ...	41,3	8,9	2,4	1,7	54,3	52,7
December ...	44,4	7,6	3,1	1,0	56,1	53,8
1956 Januari	42,0	9,3	2,0	2,4	55,7	53,4
Februari ...	42,2	9,4	2,5	2,2	56,3	53,9
Maart	43,4	8,6	2,6	1,9	56,5	54,4
April	42,9	8,9	2,8	1,8	56,4	54,4
Mei	43,5	9,1	3,0	2,0	57,6	55,6
Juni	42,1	10,6	3,1	2,0	57,8	55,9
Juli	42,2	10,4	3,3	1,9	57,8	55,9
Augustus ...	42,4	10,5	3,0	2,0	57,9	56,2
September ...	45,1	10,3	2,6	1,7	59,7	57,5
Oktober ...	45,1	9,9	2,8	1,5	59,3	57,7
November ...	45,9	10,1	2,8	1,4	60,2	58,4

(1) Depositobanken, Herdiscontering- en Waarborginstituut, Nationale Bank van België en Nationale Kas voor Beroepskrediet.

De aangroei van de deposito's liet de banken toe hun herdisconto bij de Bank tamelijk laag te houden : tot en met augustus bleef het beneden het cijfer van de overeenstemmende maanden van 1955. Bij de eindejaarsvervaldag nam het herdisconto van de banken echter scherp toe; dit moet niet alleen worden verklaard door de gewone behoeften op die vervaldag, doch ook door het feit dat de banken liquiditeiten aanlegden om op de speciale schatkistcertificaten in te schrijven.

De tussenkomsten van de Bank als kredietgever in laatste instantie omvatten nog de beleningen en het handelspapier door het Herdiscontering- en Waarborginstituut gemobiliseerd. Over het geheel bedroeg hun gemiddelde niet het peil van vorig jaar. De kredietverlening van de circulatiebank bereikte een topcijfer in juli, op het ogenblik van de seizoenspanning; na een inkrimping in augustus, nam zij opnieuw geleidelijk in omvang toe wegens de uitzetting van het gezamenlijke uitstaande krediet. Einde december bereikte dit kredietvolume een afgetekend hoger bedrag dan op het einde van vorig jaar.

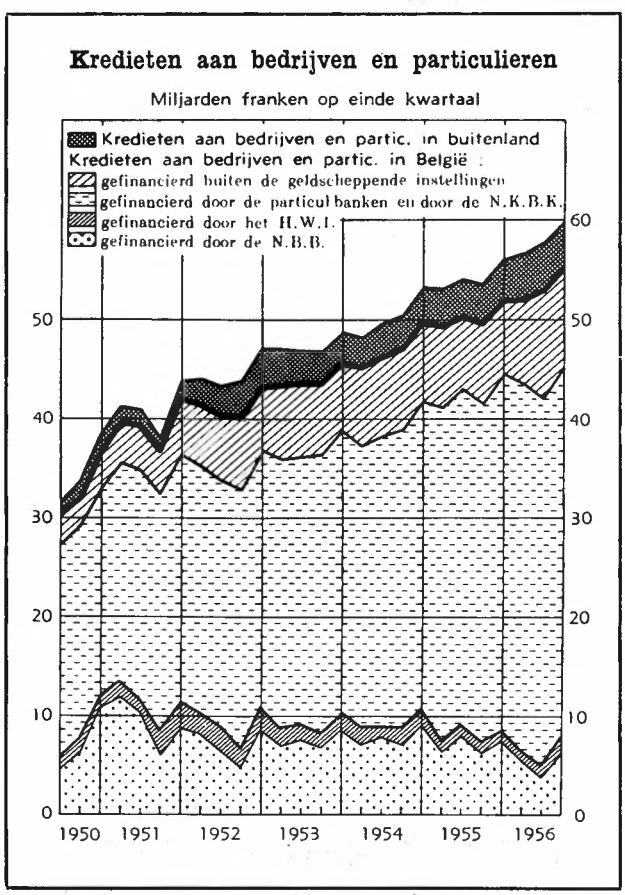

Het gedeelte der kredieten aan bedrijven en particulieren in België, dat door de gezamenlijke geldscheppende instellingen wordt gefinancierd, verminderde met nagenoeg fr. 2,5 miljard in januari toen de andere financiële instellingen, na de vervaldag van het jaareinde, hun tussenkomst verruimden. Van januari tot augustus schommelde het door de geldscheppende instellingen gefinancierde bedrag binnen vrij enge grenzen, nl. fr. 42 en fr. 43,5 miljard. In september onderging het echter een sterke stijging : het overschreed fr. 45 miljard en lag aldus hoger dan het bedrag per einde december 1955. Die toeneming bleef in de daaropvolgende maanden voortduren : in november bedroeg die kredietverlening nagenoeg fr. 46 miljard.

De omvang der kredieten aan bedrijven en particulieren in het buitenland onderging weinig verandering. De kredieten zijn vooral samengesteld uit geviseerde bank- en handelsaccepten voor financiering van uitvoer : hun uitstaande bedrag vermeerderde van fr. 3,1 miljard bij het einde van 1955 tot fr. 3,9 miljard in juni 1956; het werd in november op fr. 2,9 miljard teruggebracht.

Wat de vorm van het verstrekte bankkrediet betreft, het respectieve aandeel van de discontokredieten en van de kaskredieten onderging slechts weinig veranderingen. Eerstgenoemde kredieten namen iets meer toe en wel van fr. 25,2 miljard in november 1955 tot fr. 27,4 miljard in november 1956; de tweede bedroegen fr. 20,1 miljard en fr. 22 miljard op dezelfde data.

Accepten in Belgische franken (1)

(In miljarden franken)

Einde maand	Geviseerde		Niet geviseerde accepten	Totaal
	bankaccepten die invoer vertegenwoordigen	bank- en handelsaccepten die uitvoer vertegenwoordigen		
1950 Juni	2,1	0,8	0,5	3,4
1954 December	5,0	2,7	1,1	8,8
1955 November	4,8	3,2	1,5	9,5
December	4,9	3,1	1,8	9,8
1956 Januari	4,6	3,2	1,8	9,6
Februari	4,6	3,4	1,8	9,8
Maart	4,5	3,5	2,0	10,0
April	4,4	3,5	1,9	9,8
Mei	4,5	3,6	2,1	10,2
Juni	4,3	3,9	1,9	10,1
Juli	4,6	3,9	2,2	10,7
Augustus	4,6	3,6	2,5	10,7
September	4,6	3,3	2,6	10,5
Oktober	4,5	3,1	3,0	10,6
November	4,8	2,9	3,0	10,7

(1) Excl. de niet geviseerde handelsaccepten waarvan het uitstaande bedrag niet is gekend.

De vermeerdering van het uitstaande acceptkrediet in Belgische franken bleef beperkt tot fr. 1,2 miljard en betrof alleen de niet geviseerde accepten; het uitstaande bedrag der invoeraccepten veranderde weinig, in weerwil van de verruiming der aankopen in het buitenland; ten slotte verminderde het bedrag der geviseerde uitvoer-

Bestanddelen uit de staat der depositobanken (1)

(In miljarden franken)

A. Passiva

Einde maand	Daggeldleningen. Bankiers. Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen	Deposito's			Obligaties en kasbons	Andere verplichtingen	Niet-opeisbaar
		Direct opeisbare en op hoogstens 30 dagen	Op termijn (incl. de bankboekjes)	Totaal			
1950 Juni	6,5	41,4	12,9	54,3	0,2	9,8	5,0
1954 December ...	8,2	50,7	21,7	72,4	2,9	14,9	6,7
1955 November ...	9,9	54,2	23,3	77,5	3,7	16,3	7,0
December ...	10,1	55,2	23,9	79,1	3,8	16,2	7,0
1956 Januari	10,6	52,8	23,3	76,1	3,9	16,7	7,2
Februari ...	10,4	54,3	23,9	78,2	3,9	16,4	7,2
Maart	11,4	55,6	25,0	80,6	4,0	17,3	7,2
April	10,7	55,6	25,1	80,7	4,1	17,7	7,3
Mei	9,6	56,3	25,2	81,5	4,1	17,9	7,3
Juni	8,7	57,1	25,0	82,1	4,1	18,2	7,4
Juli	9,0	55,8	23,1	78,9	4,2	18,0	7,4
Augustus ...	9,4	56,5	23,8	80,3	4,2	17,8	7,4
September ...	9,4	57,7	24,3	82,0	4,2	17,3	7,4
Oktober ...	9,9	58,5	24,6	83,1	4,2	18,3	7,5
November ...	10,6	57,9	23,8	81,7	4,2	18,4	7,5

B. Activa

Einde maand	Kas, N.B.B., Postrekening	Daggeldleningen. Bankiers. Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen	Vorderingen op de overheid			Vorderingen op bedrijven en particulieren			Andere activa
			Portefeuille overheidspapier	Portefeuille Belgische overheidsfondsen	Totaal	Handelsportefeuille	Diverse debiteuren. Prolongaties en voorschotten op effecten	Totaal	
1950 Juni	2,5	5,7	29,1	6,4	35,5	8,3	13,6	21,9	10,2
1954 December .	5,0	6,1	27,3	19,2	46,5	11,7	18,6	30,3	17,2
1955 November .	2,8	7,1	31,6	20,0	51,6	14,6	20,1	34,7	18,2
December .	5,7	6,0	29,3	20,4	49,7	15,7	20,4	36,1	18,7
1956 Januari ..	2,8	6,1	30,8	21,0	51,8	14,6	20,6	35,2	18,6
Februari .	2,7	7,0	30,6	21,0	51,6	16,1	20,2	36,3	18,5
Maart ..	4,5	6,6	31,1	21,5	52,6	17,9	19,6	37,5	19,3
April	2,7	7,7	31,5	21,5	53,0	17,7	20,8	38,5	18,6
Mei	3,0	6,9	31,7	21,3	53,0	16,7	21,4	38,1	19,4
Juni	3,0	7,2	31,9	21,8	53,7	15,4	21,3	36,7	19,9
Juli	2,9	6,5	31,6	21,3	52,9	14,5	20,8	35,3	19,9
Augustus .	2,8	7,3	31,9	21,1	53,0	15,9	20,8	36,7	19,3
September .	2,9	7,7	32,6	21,3	53,9	14,7	21,6	36,3	19,5
Oktober ...	3,0	7,3	33,6	21,6	55,2	15,7	22,0	37,7	19,8
November .	3,0	7,2	32,3	21,8	54,1	16,1	22,0	38,1	20,0

(1) De rekeningen van de zetels in België der Bank van Belgisch-Kongo werden sedert einde oktober 1952 in de gezamenlijke staat der Belgische banken opgenomen.

accepten sedert juli ten gevolge van een wijziging in de voorwaarden waaronder de Bank haar visum verleent voor wissels getrokken voor financiering van uitvoer van diverse goederen.

Depositobanken

Van november 1955 tot november 1956 groeiden de bankdeposito's aan met 5,4 pct. tegen 8,8 pct. vorig jaar : in november bedroegen zij fr. 81,7 miljard tegen fr. 77,5 miljard één jaar vroeger. Behalve in januari, juli en november, hield de stijging regelmatig aan; in januari viel de uitgifte van de staatslening samen met de betaling van de verkeersbelasting en met de vervroegde stortingen der bedrijfsbelasting; in juli vielen de seizoenopvragingen der vacantieperiode samen met de vervroegde storting van de bedrijfsbelasting, met de inschrijvingen op de staatslening en, ten slotte, met de uitkeringen van dividenden door de koloniale maatschappijen. In augustus stegen de deposito's opnieuw en in september evenaarden zij hun peil van einde juni. In oktober bereikten zij een topcijfer; de opvragingen in november hielden verband met de uitgifte van de staatslening, alsook met de reacties van het publiek op de wereldgebeurtenissen.

Over de eerste elf maanden beperkte de aangroei zich nagenoeg uitsluitend tot de direct en de op ten hoogste één maand opeisbare deposito's. De termijndeposito's en de bankboekjes daalden daarentegen van een maximum van fr. 25,2 miljard in mei tot fr. 23,1 miljard in juli, om daarna opnieuw te stijgen tot fr. 23,8 miljard in november, d.i. 2,1 pct. meer dan één jaar vroeger.

De middelen verkregen door de banken bij wege van uitgifte van kasbons en obligaties waren kleiner dan tijdens de vorige jaren. Ze zijn niet onderworpen aan de reglementering inzake dekking van het opeisbare passief en worden o.m. aangewend voor de toekenning van halflange kredieten.

Onder de activa stegen de vorderingen op de overheid meer en regelmatiger dan de kredieten aan bedrijven en particulieren.

De voorschriften betreffende de bankcoëfficiënten werden in 1956 niet gewijzigd. De schatkistcertificaten op zeer korte termijn, waarop de banken sedert de schepping van dit papier in mei 1956 inschrijven, komen voor in de portefeuille overheidspapier.

Bestuur der Postchecks

Particuliere tegoeden bij het Bestuur der Postchecks
(In miljarden franken)

Einde maand	
1950 Juni	17,8 [1]
1954 December ...	22,1
1955 December ...	22,8
1956 Januari	21,6
Februari ...	21,3
Maart	21,7
April	22,0
Mei	22,4
Juni	22,9
Juli	22,6
Augustus ...	21,9
September ...	21,6
Oktober ...	21,7
November ...	21,9
December ...	23,9

(1) Excl. rekening B van de Nationale Bank van België.

Zoals de vorige jaren vertoonden de vrije particuliere tegoeden in postrekening een vrij onregelmatig verloop met de gewone topcijfers op de halfjaarlijkse vervaldagen.

Het jaargemiddelde toont aan dat die rekeningen aan de algemene monetaire expansie deelnamen, zij het in een mindere mate dan de andere geldvormen.

Herdiscontering- en Waarborginstituut

Herdiscontering- en Waarborginstituut Handelsportefeuille
(In miljarden franken)

Einde maand	
1950 Juni	1,6
1954 December ...	2,0
1955 December ...	1,8
1956 Januari	2,2
Februari ...	2,7
Maart	1,6
April	3,2
Mei	2,2
Juni	2,1
Juli	1,5
Augustus ...	2,3
September ...	2,5
Oktober ...	2,4
November ...	2,3
December ...	2,3

Het gemiddelde bedrag van het handelspapier per einde maand in het bezit van het Herdiscontering- en Waarborginstituut, bedroeg zoals in 1955 fr. 2,3 miljard.

Er konden voor grotere bedragen wissels gecedeerd worden bij de niet geldscheppende instellingen, omdat deze over meer liquiditeiten beschikten.

Het aanbod van daggeld in verrekening waarmee het Instituut zich de middelen tot financiering van zijn

portefeuille aanschaft, bereikte een iets hoger bedrag dan in 1955 en, in het eerste halfjaar, overtrof het zelfs, op bepaalde tijdstippen, de behoeften van het Instituut. Dit laatste moest veel minder op de Bank terugvallen : zijn gemiddeld uitstaande herdiscontobedrag per einde maand slonk tot fr. 1,5 miljard in 1956 tegen fr. 2,5 miljard vorig jaar.

Nationale Bank van België

De bewegingen der activa en passiva van de circulatiebank weerspiegelen de hierboven geschetste ontwikkeling van de verschillende factoren van de monetaire toestand.

Het gunstige saldo der betalingsbalans deed de goud- en deviezenvoorraad verder aangroeien; het overschot van deze laatste op de verplichtingen tegenover het buitenland bereikte een maximum bij het einde van augustus; per saldo vermeerderde het met fr. 0,8 miljard in 1956.

De portefeuille overheidspapier, die krachtens de overeenkomst van 14 september 1948 fr. 10 miljard niet mag overtreffen, handhaafde zich om en bij de fr. 8 miljard, behalve in januari. De beschikbare marge bleef dus zeer eng. Zij werd niet alleen beïnvloed door de stand van de Schatkist, doch ook door de omvang der kredietverlening aan de instellingen waarvan de verplichtingen door de Staat gewaarborgd zijn, en wel hoofdzakelijk aan het Rentenfonds. Dit laatste werd ertoe genoodzaakt, in het tweede halfjaar, behalve in oktober en in de eerste weken van november, een ruimer beroep op de circulatiebank te doen.

De omvang van het bij de Bank gemobiliseerde handelspapier was tot en met oktober kleiner dan in de overeenstemmende periode van vorig jaar. De portefeuille bereikte zijn hoogste bedrag einde juli en december : resp. fr. 7,1 miljard en fr. 11,4 miljard. Het gemiddeld uitstaande bedrag voor 1956 bedroeg fr. 5 miljard tegen fr. 6,5 miljard in 1955.

Bestanddelen uit de staat van de Nationale Bank van België

(In miljarden franken)

A. Passiva

Einde maand	Verbintenissen op zicht				Speciale provisies N.M.K.N.	Andere passiva
	Biljetten in omloop	Verbintenissen tegenover het buitenland (1)	Andere verbintenissen op zicht	Totaal		
1950 Juni	87,3	2,8	2,2	92,3	—	4,0
1954 December ...	102,7	1,6	3,0	107,3	—	4,6
1955 December ...	107,5	1,2	3,0	111,7	—	3,6
1956 Januari	104,7	0,8	1,7	107,2	—	3,3
Februari ...	106,0	0,8	1,7	108,5	0,3	3,5
Maart	106,4	0,8	3,0	110,2	0,2	3,5
April	107,0	1,0	1,4	109,4	0,2	3,7
Mei	107,2	1,3	1,4	109,9	0,3	4,0
Juni	108,4	1,4	1,4	111,2	0,3	5,1
Juli	110,0	1,7	1,5	113,2	0,2	5,1
Augustus ...	109,9	1,3	1,5	112,7	0,2	5,6
September ...	109,8	3,2	1,4	114,4	0,3	5,5
Oktober ...	110,7	1,0	1,5	113,2	0,3	6,4
November ...	110,0	0,9	1,5	112,4	0,1	7,0
December ...	111,5	1,3	2,8	115,6	0,3	5,2

B. Activa

Einde maand	Goudvoorraad en tegoed op het buitenland (1)	Geconsolideerde vordering op de Staat	Overheidseffecten (overeenkomst van 14-9-1948)				Vorderingen op de bedrijven en particulieren			Andere activa
			Schatkistcertificaten	Papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	Andere Belgische overheidseffecten	Totaal	Handelspapier	Voorschotten op overheidsfondsen	Totaal	
1950 Juni	41,5	34,9	4,9	3,4	0,2	8,5	4,6	0,5	5,1	6,3
1954 December	52,1	34,7	7,9	1,2	0,1	9,2	9,5	0,3	9,8	6,1
1955 December	57,3	34,7	8,8	0,8	0,1	9,7	8,4	0,2	8,6	5,0
1956 Januari ...	58,7	34,7	5,9	0,1	0,3	6,3	5,4	0,4	5,8	5,0
Februari ...	59,0	34,7	7,8	0,1	0,3	8,2	4,4	0,7	5,1	5,3
Maart	59,5	34,7	6,8	0,7	0,3	7,8	5,9	0,3	6,2	5,7
April	60,6	34,7	8,6	—	0,2	8,8	3,2	0,3	3,5	5,7
Mei	59,8	34,7	7,9	0,3	0,2	8,4	4,8	0,3	5,1	6,2
Juni	60,6	34,7	7,2	1,5	0,2	8,9	4,5	0,7	5,2	7,2
Juli	60,5	34,7	6,4	1,7	0,2	8,3	7,1	0,8	7,9	7,1
Augustus .	61,5	34,7	8,2	1,3	0,2	9,7	4,6	0,3	4,9	7,7
September .	62,4	34,7	7,6	1,4	0,1	9,1	6,2	0,5	6,7	7,3
Oktober ...	60,9	34,7	8,7	0,6	0,1	9,4	6,0	0,8	6,8	8,1
November .	60,3	34,7	7,4	1,6	0,1	9,1	6,6	0,3	6,9	8,5
December .	58,2	34,7	5,9	1,8	0,1	7,8	11,4	0,5	11,9	8,5

(1) Het saldo van de goud- en deviezenvoorraad en van de verplichtingen tegenover het buitenland stemt overeen met het totaal van de netto goud- en deviezenvoorraad zoals hij in de tabel op blz. 27 voorkomt.

De voorschotten op overheidsfondsen waren aanzienlijk kleiner : het gemiddelde voor 1956 was van dezelfde orde van grootte als dat voor 1955, zegge nagenoeg fr. 0,4 miljard. Het vertoonde, zoals gewoonlijk, een onregelmatig verloop; het vermeerderde vooral in tijden van verkrapping op de geldmarkt.

Met ingang van 6 december werden de discontotarieven van de Bank met 1/2 pct. verhoogd; het typepercentage der geaccepteerde bij een bank gedomicilieerde wissels werd op 3 1/2 pct. gebracht.

Bij het einde van het jaar vertegenwoordigden de goud- en deviezenreserves 50,3 pct. van het totaal der dadelijk opeisbare verplichtingen, tegen 51,3 pct. vorig jaar. De kredieten aan de overheid — met inbegrip van de geconsolideerde vordering — kwamen in dat totaal tussenbeide voor respectievelijk 36,8 pct. en 39,7 pct. Voor de kredietverlening aan bedrijven en particulieren bereikten de percentages op beide genoemde tijdstippen respectievelijk 10,3 pct. en 7,7 pct.

De dadelijk opeisbare verplichtingen van de Bank stegen in 1956 met fr. 3,9 miljard; die verhoging was dus enigszins kleiner dan tijdens het vorige jaar toen ze fr. 4,4 miljard had bereikt. De bankbiljettenomloop vertegenwoordigde 96,5 pct. van het totaal dier verplichtingen.

De conventionele reserve door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid bij de Bank aangelegd uit hoofde van haar bijdrage in de financiering der betalingsakkoorden, overschreed, sedert februari 1956, nooit fr. 0,3 miljard.

Geldmarkten op zeer korte termijn

In de eerste maanden van het jaar overtrof het aanbod op de geldmarkten op zeer korte termijn, in de verrekeningskamer en buiten verrekening, herhaaldelijk de teruglopende vraag. Vandaar een inkrimping van de omzetten, vooral op de markt buiten verrekening.

De uitgifte, sedert de maand mei, van de schatkistcertificaten op zeer korte termijn — een nieuw type overheidspapier — bood bovendien aan de instellingen die op de markt optreden bijkomende beleggingsmogelijkheden.

In het tweede semester namen de behoeften van het Rentenfonds en van het Herdiscontering- en Waarborginstituut toe, terwijl het aanbod op de markt buiten verrekening een gevoelige seizoeninkrimping onderging; daarna bleef het op een vrij laag peil tot november.

De bedragen aangeboden op de markt in verrekening bleven tamelijk stabiel tussen fr. 2,5 miljard en fr. 3 miljard, afgezien van voorbijgaande geldverkrappingen of, omgekeerd, -verruimingen

Geldmarkten op zeer korte termijn
(In miljarden franken)

Daggemiddelden	Kapitaal-omzetten	Gelden uitgeleend		Gelden ontleend			Geweigerde kapitalen
		door verrekenende instellingen	door niet verrekenende instellingen	door het H.W.I. voor eigen rekening	door het Rentenfonds	door andere instellingen	
1955	5,6	2,6	3,0	2,5	2,8	0,3	—
1956	5,2	2,7	2,5	2,5	2,3	0,4	0,1
1956 Januari	5,4	2,7	2,7	2,6	2,5	0,3	—
Februari ..	5,2	2,3	2,9	2,1	2,4	0,7	0,8
Maart	5,1	2,8	2,3	2,6	2,2	0,3	0,8
April	5,0	2,8	2,2	2,5	2,0	0,5	0,3
Mei	5,1	2,7	2,4	2,5	2,1	0,5	0,2
Juni	4,7	2,6	2,1	2,3	2,0	0,4	0,1
Juli	3,9	2,5	1,4	2,2	1,3	0,4	—
Augustus ...	4,8	2,4	2,4	2,1	2,3	0,4	—
September ..	4,8	2,6	2,2	2,3	2,2	0,3	—
Oktober	5,2	3,1	2,1	2,8	2,1	0,3	—
November ...	7,3	3,5	3,8	3,2	3,5	0,6	—
December ...	6,3	3,0	3,3	2,7	3,2	0,4	—

wanneer de uitgifte van een lening de banken ruimere kasmiddelen verschafte. Dat aanbod volstond voor het Herdiscontering- en Waarborginstituut om het grootste deel van zijn verrichtingen vlot te financieren. Tijdens het eerste halfjaar nam die instelling, op bepaalde tijdstippen, niet al de aangeboden middelen op, vooral in februari, maart, april en juni, toen op sommige dagen overschotten van fr. 1,3 miljard opgetekend werden.

Omstreeks hetzelfde tijdstip werd ook op de markt buiten verrekening callgeld geweigerd, daar de behoeften van het Rentenfonds, de voornaamste afnemer, verminderden. Een dergelijke toestand had zich in 1955 slechts heel uitzonderlijk voorgedaan. Vanaf juni en juli volstond het aanbod niet meer om de vraag te dekken, niettegenstaande de uitgifte van schatkistcertificaten op zeer korte termijn verminderde. Eerst vanaf het einde van het derde kwartaal vergrootte het aanbod opnieuw; in november nam de spanning af dank zij een belangrijke verruiming van de aangeboden middelen.

De verhoudingen op de geldmarkten weerspiegelden zich in de rentepercentages. In augustus 1955 was de rentevoet voor het daggeld op 1,50 pct. vastgesteld geworden en dit percentage bleef tot in mei 1956 onveranderd. Bij het einde van februari 1956 werd voor beide markten een schikking getroffen, waardoor niet alleen daggeld maar ook gelden op vijf of tien dagen konden verhandeld worden; tot einde mei geschiedden die transacties resp. tegen 1,60 en 1,70 pct.

Rentevoet van het geld en van de schatkistcertificaten op zeer korte termijn

Gemiddelden	Geld op			Schatkistcertificaten op		
	1 dag	5 dagen	10 dagen	5 dagen	10 dagen	15 dagen
1955 eerste 7 maanden	1,25					
laatste 5 maanden	1,50					
1956 Januari	1,50					
Februari	1,50	1,60 [1]	1,70 [1]			
Maart	1,50	1,60	1,70			
April	1,50	1,60	1,70			
Mei	1,47	1,61	1,71	1,60 [2]	1,70 [2]	1,80 [2]
Juni	1,46	1,63	1,72	1,60	1,71	1,78
Juli	1,58	1,68	1,78	1,65	1,75	1,85
Augustus	1,64	1,74	1,84	1,65	1,75	1,85
September	1,65	1,75	1,85	1,65	1,75	1,85
Oktober	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
November	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
December	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90

(1) Van 27 februari 1956 af.
(2) Van 7 mei 1956 af.

Nadien veranderden die verschillende percentages. Van juli af stegen zij, om bij het begin van oktober resp. 1,70 pct., 1,80 pct. en 1,90 pct. voor geld op één dag, vijf dagen en tien dagen te bereiken; sindsdien bleven ze ongewijzigd.

De sedert 7 mei 1956 gecreëerde schatkistcertificaten op zeer korte termijn maken het mogelijk de niet gebruikte liquiditeiten af te romen en aldus de geldhoeveelheid te beïnvloeden. De Bank kan, rekening houdend met de marktverhoudingen, inschrijven op certificaten met 5, 10 of 15 dagen looptijd om ze aan banken of bij de wet opgerichte financiële instellingen over te dragen. Het uitstaande bedrag dier certificaten bereikte een maximum van fr. 1,7 miljard in juni; daarna verminderde het trapsgewijze tot minder dan fr. 0,2 miljard in december. De rentepercentages van die certificaten werden beïnvloed door de stijging van de rentevoet op zeer korte termijn.

Kapitaalmarkt

De openbare uitgiften van de Staat, van de lagere overheid, van de Kolonie, van de Zelfstandige Fondsen en van de parastatale instellingen beliepen in totaal fr. 23,7 miljard, tegen fr. 14,8 miljard in 1955. De leningen van de Schatkist bereikten een gezamenlijk brutobedrag van fr. 14,8 miljard. De lagere overheid gaf in totaal fr. 3,6 miljard leningen uit, de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen fr. 1,9 miljard — excl. de conversieleningen —, de Kolonie fr. 2,1 miljard, de Regie voor Telegraaf en Telefoon fr. 1,2 miljard.

De netto-emissies van aandelen en obligaties van Belgische en Kongolese commerciële en industriële maatschappijen beliepen in het eerste halfjaar fr. 3,2 miljard; zij vermeerderden tijdens het derde kwartaal en bereikten toen fr. 2 miljard. Over de eerste negen maanden van het jaar overtroffen zij het bedrag der overeenstemmende periode van 1955.

De inleggingen op de spaarboekjes van particulieren bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas groeiden enigszins aan t.o.v. vorig jaar, behalve in de laatste maanden, toen het publiek zich liquiditeiten voor goederenaankopen verschafte. Ofschoon de terugbetalingen in de tweede helft van het jaar stegen, bleven ze gemiddeld op het peil

van 1955. Het maandgemiddelde van het overschot der inleggingen op de terugbetalingen beliep ten slotte fr. 182 miljoen tegen fr. 120 miljoen in 1955.

Algemene Spaar- en Lijfrentekas
Inlagen op particuliere spaarboekjes (1)
(In miljarden franken)

Maandgemiddelden	Inleggingen	Terugbetalingen	Saldi
1955	1,1	1,0	+ 0,1
1956	1,2	1,0	+ 0,2
1956 Januari	1,6	0,8	+ 0,8
Februari	1,0	0,7	+ 0,3
Maart	1,1	1,0	+ 0,1
April	1,2	1,0	+ 0,2
Mei	1,2	1,1	+ 0,1
Juni	1,3	1,2	+ 0,1
Juli	1,4	1,0	+ 0,4
Augustus	1,2	1,0	+ 0,2
September	1,1	1,0	+ 0,1
Oktober	1,3	1,1	+ 0,2
November	0,8	1,1	— 0,3
December	1,2	1,2	—

(1) Van juli 1956 af, voorlopige gegevens.

Te oordelen naar de som der geheven rechten, beliep het totaal bedrag der hypotheekinschrijvingen in de eerste negen maanden van het jaar iets meer dan dat van de vorige twee jaren, zegge fr. 1,8 miljard per maand.

Voor de andere telbare financiële beleggingen die hieronder worden besproken, trad veeleer een inkrimping t.o.v. 1955 in.

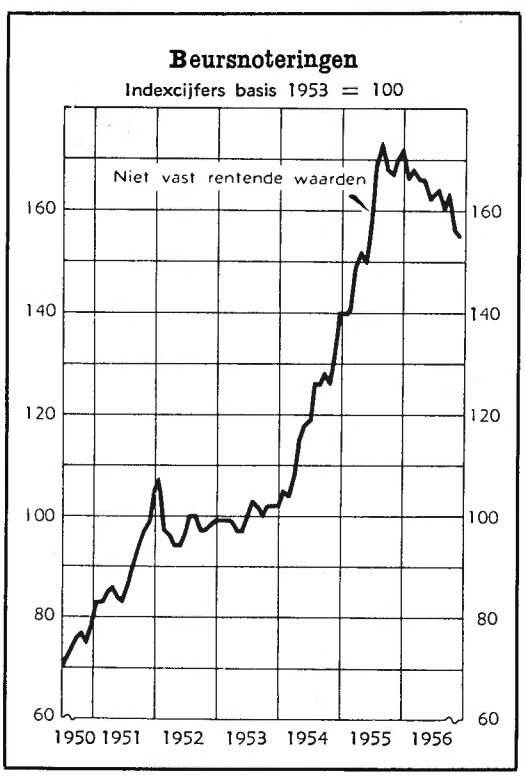

Hierboven werd aangestipt dat de termijndeposito's en de bedragen op de bankboekjes minder snel dan tijdens het vorige jaar aangroeiden. Ook de bedragen der emissies van obligaties en kasbons door de banken waren kleiner.

De beursomzetten in de niet vast rentende waarden krompen eveneens vrij sterk in. Het maandgemiddelde der op de aandelenmarkt te Brussel verhandelde

kapitalen vertegenwoordigde ternauwernood de twee derden van dat van 1955; in laatstgenoemd jaar was de bedrijvigheid vrij groot geweest. Het algemene indexcijfer der contantnoteringen van de Belgische en koloniale waarden viel van 170 in januari terug op 158 in december. Die afbrokkeling trof meer bepaald de koloniale maatschappijen, waarvan de aandelen in de voorafgaande jaren het snelst waren gestegen en waarvan de rendementen, naar het scheen, de invloed van de onregelmatige grondstoffennoteringen en de politieke gebeurtenissen ondervonden. De Belgische waarden bleven daarentegen over het algemeen tamelijk vast, hetgeen niet wegneemt dat hier en daar de noteringen afbrokkelden, in het bijzonder bij de glas- en spiegelglasfabrieken, de lederbedrijven en de suikerfabrieken, alsook bij de bouw- en de herstellingsbedrijven van vervoermaterieel. Daarentegen boekten de ondernemingen van de bouwnijverheid of van bouwmaterialen, alsook de ijzer- en staalbedrijven, de metaalverwerkende ondernemingen en de grote distributiebedrijven over het algemeen een verdere vooruitgang.

Markt der niet vast rentende waarden

Periode	Indexcijfer der noteringen Basis : 1953 = 100 (1)	Kapitaalomzetten per maand (in miljarden franken) (2)
1955	157	3,1
1956	164	2,3
1956 Januari	170	2,6
Februari	166	1,9
Maart	169	2,5
April	164	2,3
Mei	167	2,6
Juni	165	2,2
Juli	165	2,6
Augustus	163	2,2
September	160	2,1
Oktober	163	2,5
November	158	2,1
December	158	2,1

(1) Beurzen te Brussel en Antwerpen. Contantmarkt. Gemiddelde van de 1e en 15e van iedere maand.
(2) Beurs te Brussel. Contant- en termijnmarkt.

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Zoals in 1955 kwam de conjunctuuropgang in vele landen duidelijker tot uitdrukking in de goederensfeer dan in de monetaire ontwikkeling, althans vóór het laatste kwartaal van het jaar.

De industriële produktie maakte verder vooruitgang, ook al was zijn omvang van het ene land tot het andere zeer verschillend. Gedurende de eerste tien maanden van het jaar bereikte het stijgingspercentage t.o.v. de overeenkomstige periode van 1955 10,6 pct. in Frankrijk, 8,5 pct. in Duitsland, 7,7 pct. in Italië, 7,0 pct. in België, doch slechts 3,2 pct. in de Verenigde Staten en 1,3 pct. in het Verenigd-Koninkrijk. In de laatste twee landen werd het mede beïnvloed door de minder gunstige toestand in de automobielnijverheid en in de woningbouw alsook door arbeidsgeschillen.

Sedert de aanvang van de huidige hoge conjunctuur in Europa, vormden de investeringen de voornaamste factor in de toeneming van de totale vraag. Zij maakten een merkwaardige uitbreiding van het produktievermogen mogelijk in een klimaat van bevredigende geldstabiliteit, dank zij de besparingen, en verstevigden aldus aanzienlijk de economische structuur van Europa. Naarmate echter spanningen intraden, hebben verscheidene landen, waaronder België en Nederland, sommige maatregelen tot aanmoediging van de investeringen opgeheven die in de vroegere fase van de conjunctuurcyclus waren getroffen. Andere maatregelen droegen vaak een selectief karakter ten einde de industriële investeringen niet in gevaar te brengen.

Sedert verscheidene maanden echter berust de hoge economische bedrijvigheid minder op de vorming van vast kapitaal. De verhoging

der lonen, wedden en uitgekeerde winsten gaf een nieuwe stuwkracht aan het particulier verbruik, die zich o.m. in een gunstige kentering in de Europese vraag naar textielgoederen weerspiegelt.

Aldus heeft ook in België de hoge conjunctuur, terwijl ze in de zware nijverheid nog toenam, zich meer en meer tot andere economische sectoren uitgebreid. Verscheidene industrietakken hebben met een stijgend tekort aan geschoolde arbeiders te kampen. Die ontwikkeling en de noodzaak om de produktiviteit en de economische uitrusting gestadig te verbeteren, zetten ertoe aan bijzondere aandacht te schenken aan de uitbreiding van het wetenschappelijk onderzoek en van het technisch onderwijs zowel in de universiteiten als in de gespecialiseerde scholen.

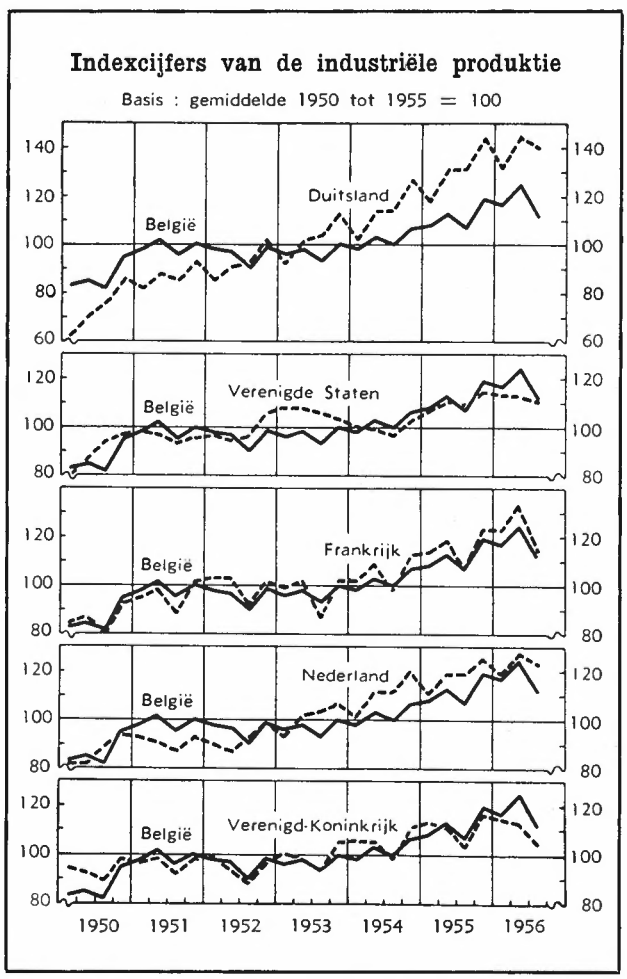

Bronnen : *België* : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.
Duitsland : Statistisches Bundesamt.
Verenigde Staten : U.S. Department of Labor.
Frankrijk : Institut National de la Statistique et des Etudes économiques.
Nederland : Centraal Bureau voor de Statistiek.
Verenigd-Koninkrijk : Board of Trade.

Volgens de gegevens van het Ministerie van Economische Zaken stegen de civiele investeringen van fr. 57,5 miljard in 1951 tot fr. 69,8 miljard in 1954 en tot fr. 75,2 miljard in 1955. Op grond van sommige, zij het ook onvolledige gegevens blijkt dat zij in 1956 fr. 80 miljard zouden overtroffen hebben.

Het particulier verbruik nam verder toe, vooral dat van duurzame goederen, terwijl ook de voedingswaren een betere afzet vonden. De hamsterwoede van de bevolking in oktober en november gaf aanleiding tot het aanleggen van voorraden die later op de markt zouden kunnen drukken.

De buitenlandse vraag bleef echter de hoeksteen van de sterke economische bedrijvigheid. Zij bracht, blijkens de douanestatistieken, de uitvoer- en invoerstromingen op een zeer hoog peil en nagenoeg in evenwicht : het indexcijfer van de ruilvoet ontwikkelde zich gunstig dank zij de stijging der uitvoerprijzen.

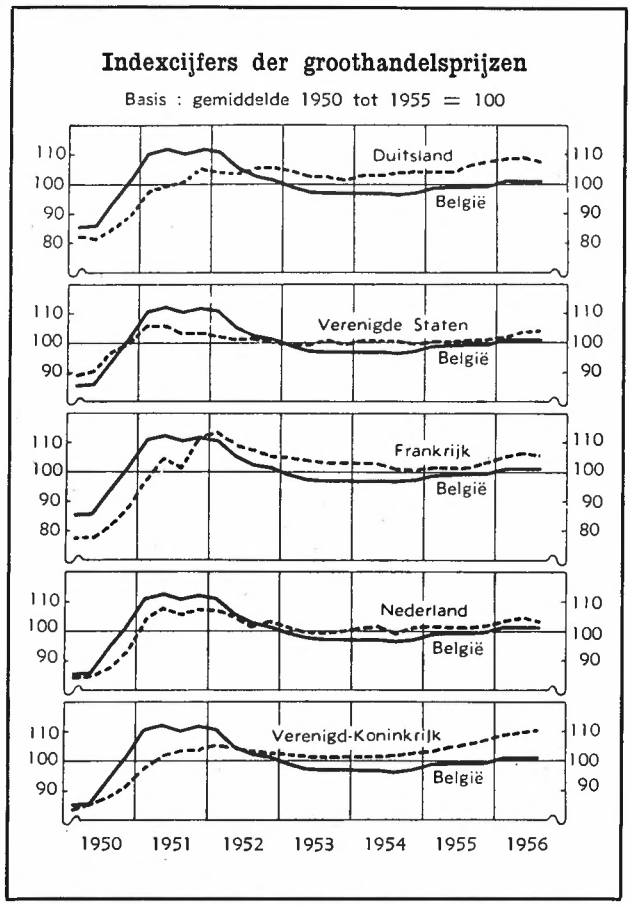

Bronnen : *België* : Ministerie van Economische Zaken.
Duitsland : Statistisches Bundesamt.
Verenigde Staten : U.S. Department of Labor.
Frankrijk : Institut National de la Statistique et des Etudes économiques.
Nederland : Centraal Bureau voor de Statistiek.
Verenigd-Koninkrijk : Board of Trade.

De prijzenhausse is een der uitingen van de verhoging van sommige bestanddelen der kostprijzen, die de Belgische economie sedert verscheidene maanden bedreigt, zij het ook in mindere mate dan in sommige andere landen. De sluiting van het Suezkanaal zal door haar weerslag op de brandstoffenmarkten en op de zeevrachten eveneens de kostprijs van verscheidene goederen bezwaren. De groothandelsprijzen vertoonden over het algemeen een gunstiger verloop in België dan in het buitenland. Het indexcijfer der kleinhandelsprijzen steeg echter nagenoeg in

dezelfde verhouding als dat van de groothandelsprijzen, terwijl het daarentegen tijdens de opgaande conjunctuur in 1951 sterk ten achter was gebleven; oorzaak hiervan is o.m. het duurder worden der in het indexcijfer opgenomen diensten. De Regering heeft verschillende maatregelen overwogen om de stijging te remmen en een cumulatieve prijs- en loonbeweging te verhinderen.

Nationaal inkomen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Jaar	in lopende prijzen		in constante prijzen	
	Bedragen (in miljarden franken)	Indexcijfer 1953 = 100	Bedragen (in miljarden franken)	Indexcijfer 1953 = 100
1948	256	77	278	84
1949	255	77	280	84
1950	274	83	301	91
1951	312	94	312	94
1952	321	97	321	97
1953	332	100	332	100
1954	346	104	339	102
1955	366	110	359	108

Dank zij de welvaart groeide het nationaal inkomen snel in 1955. Ofschoon nog geen cijfergegevens voor het afgelopen jaar kunnen samengesteld worden, mag niettemin een verdere vermeerdering met ca. 5 pct. worden verwacht, gelet op de gestegen produktie van goederen en diensten.

Steenkolenmijnen

De steenkolenindustrie kon het tempo der expansie van de Belgische economie in haar geheel niet bijhouden. De produktie in die bedrijfstak bedroeg, zoals in 1955, ca. 30 miljoen ton.

Die toestand is in de eerste plaats aan de vermindering van de personeelbezetting te wijten : het aantal per gewerkte dag aanwezige arbeiders slonk van een maandgemiddelde van 127.000 eenheden in december 1955 tot 120.000 eenheden per einde 1956; de buitenlandse werkkrachten, die moeilijk kunnen aangeworven worden, vertegenwoordigden ongeveer 44 pct. van de ingeschreven arbeiders. Boven-

dien veroorzaakte de verslagenheid ten tijde van de mijnramp in de Bois du Cazier te Marcinelle herhaaldelijk werkonderbrekingen in de zuidelijke steenkolenbekkens. Daartegenover maakte de verdere verbetering van de uitrusting een nieuwe vooruitgang van het rendement per mijnwerker mogelijk; het daggemiddelde van de opgedolven steenkool per arbeider bereikte 840 kg in 1956 tegen 826 kg vorig jaar.

Daar de binnenlandse produktie de toenemende behoeften niet kon dekken en het aanbod van de traditionele leveranciers ontoereikend was, moest de invoer uit de Verenigde Staten in sterke mate worden verhoogd. De aankopen in het buitenland vermeerderden van 3,3 miljoen ton in de eerste elf maanden van 1955 tot 4,1 miljoen ton in dezelfde periode van 1956. Anderzijds daalde de uitvoer van 7,3 miljoen ton tot 4,9 miljoen ton; hierbij dient echter aangestipt dat in 1955 bijzonder grote hoeveelheden werden uitgevoerd. De inkrimping trof hoofdzakelijk de verzendingen naar Frankrijk en Nederland.

In de loop van het jaar vielen de voorraden op de mijnterreinen van 371.000 ton terug op 182.000 ton.

Steenkolenproduktie

Bron : Algemene Directie van het Mijnwezen.

Maandgemiddelden	Produktie (in duizenden tonnen)	Rendement van onder- en bovengrondse arbeiders (kg) per dag aanwezigheid
1951	2.471	739
1953	2.505	758
1955	2.498	826
1956 .....*(v)*	2.463	840
1956 1e kwartaal	2.616	833
2e »	2.573	860
3e »	2.152	829
4e » ... *(v)*	2.510	840

(v) Voorlopige cijfers.

De sterke vraag op de Europese markt, de loonsverhoging in de Europese steenkolennijverheid en de verkorting van de arbeidsduur veroorzaakten een algemene stijging van de steenkolenprijzen. In België werden de verkooptarieven die nog aan het toezicht van de Hoge Autoriteit der Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal onderworpen zijn, met gemiddeld fr. 24 per ton op 8 juni en met fr. 76 per ton op 10 oktober 1956 verhoogd. De noteringen welke vrij door de producenten vastgesteld worden, stegen eveneens. De prijs-

stijging voor de gehele steenkolenproduktie beliep in het afgelopen jaar ca. 11 pct.

De Belgische regering verleende de steenkolenmijnen een toelage van fr. 700 miljoen als compensatie voor de financiële gevolgen van de verkorting van de arbeidsduur.

De financiële steun die de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal aan de drie vierden van de Belgische steenkolenproduktie verstrekt, werd sedert 10 februari 1956 met één derde verminderd; voor het gehele jaar bedroeg hij nagenoeg fr. 1,2 miljard, waarvan de helft ten laste van de Belgische Schatkist.

Het vereveningsstelsel werd volkomen gewijzigd. De rendabele mijnen, die reeds nu in de gemeenschappelijke markt kunnen ingeschakeld worden, genieten met ingang van 1 januari 1957 niet meer van de verevening; zij vertegenwoordigen nagenoeg 45 pct. van de nationale produktie. Aan de mijnen die niet kunnen ingeschakeld worden, zal van 10 februari 1957 af het voordeel van de verevening ontzegd worden. De gezamenlijke financiële steun zal gaan naar de steenkolenmijnen die, op het einde van de overgangsperiode, aan de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt zullen kunnen het hoofd bieden.

Cokesfabrieken

De cokesfabrieken breidden hun produktievermogen verder uit ten einde de hoogovenbedrijven van de vereiste cokeshoeveelheden te voorzien. De produktie vermeerderde over de eerste tien maanden van een gemiddelde van 545.000 ton in 1955 tot 600.000 ton in 1956. De maandelijkse uitvoer gedurende dezelfde periode bereikte resp. 63.000 ton en 76.000 ton.

De sterke vraag naar cokes en de opslag van de Amerikaanse steenkool, die ten belope van 23 pct. in de vulling der cokesovens wordt aangewend, deden de prijzen stijgen met 41 pct. voor de hoogovencokes en met 20 pct. voor de andere soorten.

Dank zij de grote bedrijvigheid in de cokesfabrieken nam de gasproduktie met 9 pct. toe, en wel van 1.701 miljoen m³ voor de eerste tien maanden van 1955 tot 1.859 miljoen m³ voor de overeenkomstige periode van het verslagjaar. Gas

De gasleveringen voor het verbruik volgden het tempo van de produktie; tijdens dezelfde periodes beliepen zij 682,7 en 745,0 miljoen m³. De industriële aanwending van gas maakte nieuwe vorderingen.

De produktie van elektrische stroom steeg in de eerste tien maanden met nagenoeg 9 pct. Die toeneming overtreft die der vorige jaren, met uitzondering van 1951 toen een vermeerdering van 12 pct. werd geboekt. Elektriciteit

Verscheidene elektriciteitsmaatschappijen smolten samen ten einde hun bedrijvigheid te rationaliseren en te coördineren in toepassing van de overeenkomst afgesloten in juli 1955 onder de vertegenwoordigers van particuliere produktie- en distributiemaatschappijen, het Verbond der Belgische Nijverheid en de vakbonden.

De aanhoudende expansie van de vraag doet de bedrijvigheid in de petroleumraffinaderijen geregeld stijgen. Deze laatste verwerkten 5,8 miljoen kiloliter ruwe petroleum gedurende de eerste elf maanden van het jaar tegen 4,9 miljoen kiloliter tijdens de overeenstemmende periode van 1955. Minerale oliën

Het verbruik van petroleumprodukten op de binnenlandse markt vergrootte bestendig; de stijging betrof hoofdzakelijk de stookolie, waarvan de industriële aanwending snel uitbreiding neemt. Ook de vraag vanwege het buitenland was zeer levendig.

Bij het einde van november zag de Regering er zich toe genoopt het verbruik van minerale oliën te beperken in verband met de inter-

nationale gebeurtenissen die de voorziening van Europa met ruwe petroleum hebben verminderd.

Petroleumraffinaderijen

Bron : Ministerie van Financiën — Bestuur der Accijnzen.

Maandgemiddelden	Verwerking van ruwe petroleum	Produktie		
		Lichte oliën	Stookoliën	
			Fuel-oil	Andere
	1.000 kl	1.000 kl	1.000 tonnen	
1951	82,6	18,5	32,9	16,0
1953	307,7	78,5	111,6	65,9
1955	453,0	118,5	143,4	96,9
1956 1e kwartaal	528,2	140,3	169,2	122,5
2e »	602,7	142,0	201,4	137,0
3e »	488,5	132,1	151,6	117,4
Oktober	558,6	126,6	178,9	110,3
November	424,8	120,6	96,0	80,0

De groothandelsprijzen der petroleumprodukten, meer bepaald die van gas-oil en fuel-oil, gingen tot november lichtjes opwaarts; toen stegen zij met ca. 11 pct. onder invloed van de internationale gebeurtenissen.

IJzer- en staalnijverheid

De ijzer- en staalnijverheid benutte voortdurend haar volledig produktievermogen dat nochtans door rationalisaties en uitbreidingen zowel in de hoogovenbedrijven als in de staalfabrieken was opgevoerd. De produktie van ruwstaal steeg in 1956 nog met 8 pct. Niettemin konden de behoeften niet binnen de normale leveringstermijnen gedekt worden. De bestellingen uit het buitenland waren bijzonder groot, te meer daar een langdurige staking in de Verenigde Staten in juli het gevaar van een

Produktie van ruwstaal en afgewerkt staal

(In duizenden tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Ruwstaal	Afgewerkt staal
1951	417	324
1953	369	280
1955	492	366
1956 1e kwartaal	532	408
2e »	535	397
3e »	510	373
Oktober ... *(v)*	581	440
November ... *(v)*	526	
December ... *(v)*	529	

(v) Voorlopige cijfers.

verzadiging van die markt heeft geweerd. Verder liep de binnenlandse staalvraag zeer hoog op in verband met de bouwwerken en de grote behoeften van de Belgische verwerkende bedrijven. De grondstoffenbevoorrading kon slechts verzekerd worden dank zij aankopen van fijne cokeskolen en schroot in de Verenigde Staten. Bij de ongunstige invloed van die aankopen op de produktiekosten kwamen nog de stijging van de schrootprijzen op de binnenlandse markt sedert 1955 en de verduring der Franse en Zweedse ertsen. De vervoerkosten verminderden daarentegen ten gevolge van de invoering, in mei 1956, van directe spoortarieven voor ijzer- en staalprodukten en schroot binnen de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

De regelende invloed van de gemeenschappelijke markt op het prijsbeloop kwam nog beter tot uiting, want de zeer sterke vraag en de gestegen kosten gingen niet gepaard met een plotse stijging van de verkoopprijzen zoals in 1951.

De Belgische tarieven voor handelsstaal, pariteit Seraing, stegen van fr. 4.950 tot fr. 5.150 per ton in januari 1956, waarna zij niet meer veranderden. Andere produkten ondergingen echter verdere prijsstijgingen.

De minimumnoteringen voor handelsstaal, zoals zij door de firma's van de Overeenkomst van Brussel worden vastgesteld voor de leveringen aan de landen buiten de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, werden achtereenvolgens van fr. 5.150 per ton bij het einde van 1955 tot fr. 5.600 op het einde van 1956 verhoogd. Verschillende produkten, waaronder de scheepsplaten die thans zeer gevraagd worden, gaven evenwel nog sterkere prijsstijgingen te zien. Opgemerkt zij dat het hier om minimumnoteringen gaat, die door de werkelijke noteringen ver werden voorbijgestreefd. Deze laatste verschillen van het ene contract tot het andere, vaak in verband met de gevraagde leveringstermijnen. De eenheidswaarde van de ijzer- en staaluitvoer steeg van een gemiddelde van fr. 5.800 per ton in 1955 tot fr. 6.400 over de eerste negen maanden van 1956.

De Belgisch-Luxemburgse afzet van ijzer- en staalprodukten op de buitenlandse markten breidde zich verder uit, o.m. dank zij grotere leveringen aan het Verenigd-Koninkrijk, Noord-Amerika en het Verre Oosten. Hij steeg in de eerste negen maanden van 1956 met 26 pct. naar waarde en met 13 pct. naar hoeveelheid t.o.v. hetzelfde tijdvak van vorig jaar.

Sedert de instelling van de gemeenschappelijke markt is Frankrijk een belangrijke cliënt geworden. De aankopen van West-Duitsland daarentegen verzwakten in 1956, zodat Nederland opnieuw het voornaamste afzetgebied werd.

In de laatste maanden kocht de Sovjet-Unie staal, waartegenover Belgische bestellingen van ruwijzer stonden. In Zuid-Amerika bleven Venezuela en Argentinië de voornaamste cliënten, terwijl onder de Afrikaanse landen Belgisch-Kongo zijn aankopen op een bevredigend peil hield.

Op de binnenlandse markt kwam de Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal tussenbeide, opdat een einde zou gemaakt worden aan de discriminatie inzake sommige vrijstellingen van de overdrachtstaks. Tot januari 1956 genoten alleen de Belgische en, in sommige gevallen, de Luxemburgse ijzer- en staalprodukten van een vrijstelling voor de leveringen aan de Belgische publieke sector. De Belgische regering besloot alle produkten van de gemeenschappelijke markt welke door een producent van de Gemeenschap direct aan de Belgische overheidsorganen worden geleverd, van dit regime te laten genieten.

Metaalverwerkende nijverheid

In de metaalverwerkende bedrijven ontwikkelde zich de activiteit ongeveer in dezelfde mate als in 1955. Die expansie kwam tot uiting in de aanwerving van talrijke werkkrachten en in toegenomen bestellingen en leveringen zowel voor de binnenlandse markt als voor de uitvoer.

Het aantal arbeidskrachten steeg sinds het einde van 1955 met 14.000 eenheden, in weerwil van een tekort aan geschoold personeel. De 45-urenweek werd in talrijke ondernemingen ingevoerd bij wege van individuele overeenkomsten; overuren die de werkweek op 46 tot 48 uren brengen, mogen gepresteerd worden mits akkoord van de vakbondvertegenwoordigers; zij worden bezoldigd tegen het normale uurloon.

Onder de enkele minder begunstigde sectoren is die van de constructie van spoorwegmaterieel de aanpassingscrisis nog niet te boven gekomen, hoewel nieuwe bestellingen in het tweede halfjaar verbetering brachten. Ook de wapenfabrikanten, de rijwiel- en motorrijwielfabrikanten bevonden zich in een minder gunstige positie.

Metaalverwerkende nijverheid (1)

(In miljoenen franken)

Bronnen : Fabrimétal en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Opgenomen bestellingen	Uitvoer	Afzet op de binnenlandse markt
1951	4.392	1.587	2.242
1953	4.195	1.639	3.048
1955	5.447	1.927	3.611
1956 1e kwartaal	7.257	2.128	3.695
2e »	6.952	2.343	4.373
3e » ... *(v)*	6.854	2.310	4.008
Oktober ..... *(v)*	8.131	2.326	4.279

(1) Incl. onder-aannemingen. Telling verruimd sedert 1953.
(v) Voorlopige cijfers.

Wat de producenten van eenvoudig verwerkte goederen betreft, herstelde zich de bedrijvigheid in sterke mate in de vormstaalgieterijen, de boutenfabrieken en bij de andere producenten van grof smeedwerk, alsook in de groep der draadtrekkerijen, koudwalserijen en metaaltrekkerijen.

De vooruitgang der produktie van metaalgoederen was bijzonder merkbaar bij de fabrikanten van metaaltoebehoren voor het bouwbedrijf. In de sector van de duurzame verbruiksgoederen hield de expansie van de produktie gelijke tred met die in de nabuurlanden. De automobielnijverheid werd praktisch niet getroffen door de crisis waarmee deze bedrijfstak in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten te kampen had, doch bij het einde van het jaar ondervond zij de weerslag van de beperking op het autoverkeer. Elektrische huishoudapparaten,

televisie- en radiotoestellen werden in grotere hoeveelheden vervaardigd.

De constructie van elektrotechnisch materieel voor industriële aanwending, de fabricage van machines en apparaten voor de mijnbouw, de voedings-, scheikundige en andere industrieën werden vooral door de hoge investeringen in de meeste landen begunstigd.

In de scheepsbouw heerste een zeer sterke vraag naar verschillende scheepstypes. De opgenomen bestellingen verzekeren voor verscheidene jaren een hoge bedrijvigheid.

De uitvoer van produkten der metaalverwerkende nijverheid liep op van fr. 18,4 miljard gedurende de eerste negen maanden van 1955 tot fr. 20,8 miljard over de overeenstemmende periode van 1956, d.i. een stijging met 13 pct. Het aandeel van Nederland in het totaal vermeerderde dank zij de belangrijke afzet van produkten der draadtrekkerijen, van automobielen en vrachtwagens, van elektrotechnisch materieel en van radiotoestellen. De vraag uit Belgisch-Kongo, de tweede cliënt, was meer gericht op halffabrikaten en verbruiksgoederen en minder op uitrustingsmaterieel.

De Franse markt herwon meer en meer haar vooroorlogse betekenis, ofschoon nog talrijke metaalprodukten bij jaarlijkse akkoorden gecontingenteerd worden.

De uitvoer naar West-Duitsland daalde sterk t.o.v. vorig jaar, doch afgezien van de buitengewone verkoop van schepen, die de uitvoercijfers van 1955 had opgedreven, handhaafde de afzet zich op hetzelfde peil.

Het Verenigd-Koninkrijk, dat traditioneel een minder belangrijke cliënt is voor de Belgische metaalverwerkende nijverheid, vermeerderde zijn aankopen. De leveringen aan de Sovjet-Unie weerspiegelen de belangrijke bestellingen die vóór 1956 waren geboekt.

De verkoop in de Verenigde Staten kende een zeer bevredigend verloop; het ging hier hoofdzakelijk om getrokken draad en produkten der draadnagelfabrieken.

Onder de andere overzeese afzetgebieden werd India opnieuw een der beste cliënten. De vermindering van de afzet in Brazilië werd ruim goedgemaakt door een gestegen uitvoer naar Venezuela en Mexico.

Non-ferro metalen

Ruwe non-ferro metalen, behalve tin, werden in 1956 in grotere hoeveelheden geproduceerd. In oktober steeg de bedrijvigheid sterk in de sector der halfafgewerkte produkten.

De moderne techniek begunstigt de produktie van zeldzame metalen zoals kobalt, germanium, uranium, geraffineerd antimonium. Een Belgisch Aluminium-syndicaat werd opgericht ten einde de vestiging van een elektrolytische aluminiumindustrie in Kongo te bestuderen met het oog op de voorziening van de Belgische verwerkende bedrijven.

Produktie van non-ferro metalen

(In duizenden tonnen)

Bron : Union des Industries des Métaux non ferreux.

Maandgemiddelden	Ruwe produkten				Halffabrikaten
	Koper	Zink	Lood	Tin	
1951	11,8	16,7	5,9	0,83	16,5
1953	12,5	16,1	6,4	0,82	12,8
1955	13,1	17,7	6,9	0,88	16,5
1956 1e kwartaal ...	13,9	18,8	8,5	0,88	17,4
2e » ...	14,5	19,1	8,6	0,83	16,2
3e » ...	14,1	19,2	8,4	0,79	14,8
Oktober . (1)	14,7	19,2	8,4	0,80	19,1

(1) Beweeglijk kwartaalgemiddelde voor de ruwe metalen.

In de wereldproduktie van ruwe metalen komt België op de eerste plaats voor kobalt, op de derde voor zink, op de vijfde voor tin en op de zesde voor koper en lood.

De binnenlandse non-ferro metaalprijzen volgden de prijsbewegingen op de wereldmarkten. Elektrolytisch koper viel te Brussel van fr. 50 het kilogram bij het begin van het jaar tot fr. 37,50 per einde oktober, nadat het in de tweede helft van maart en in de eerste helft van april een maximum van fr. 53,50 bereikt had. Sedert 3 november

steeg het opnieuw tot fr. 39,50, om op 20 december terug tot fr. 38 te dalen. De zink- en loodprijzen vertoonden over het algemeen gelijkaardige doch minder sterke schommelingen. De tinnotering viel van fr. 107 het kilogram in januari tot een minimum van fr. 101,75 op het einde van juni. Zodra de Suezcrisis uitbrak, begonnen de prijzen zich te herstellen tot fr. 118 in verband met het feit dat Malaka en Indonesië zeer belangrijke producenten van dit metaal zijn. De inwerkingtreding van de Internationale Tinraad op 29 juni zal mede de markt helpen regulariseren.

De Belgische uitvoer van non-ferro metalen vermeerderde van een maandgemiddelde van fr. 1 miljard in de eerste negen maanden van 1955 tot een gemiddelde van fr. 1,2 miljard in de overeenstemmende periode van 1956. De toegenomen koperleveringen vertegenwoordigen nagenoeg 60 pct. in die stijging, waarbij de eenheidswaarde van ruwkoper van fr. 41.900 tot fr. 48.000 per ton verhoogde. Bij die vermeerdering waren vooral de leveringen aan Frankrijk, Nederland, West-Duitsland en de Scandinavische landen betrokken.

Ook de zink- en looduitvoer naar de traditionele markten nam toe t.o.v. vorig jaar en zulks zowel naar waarde als naar hoeveelheid. De kernenergie biedt nieuwe mogelijkheden voor de aanwending van lood. De tinleveringen, vooral aan de Verenigde Staten, namen weinig of niet toe, doch de eenheidswaarde ervan lag hoger.

Scheikundige nijverheid

De scheikundige nijverheid heeft over het geheel haar bedrijvigheid verder opgevoerd.

De produktie van stikstofmeststoffen kon uitgebreid worden dank zij de toegenomen leveringen op de buitenlandse markten. In het laatste kwartaal ondergingen de leveringen echter vertraging door de sluiting van het Suezkanaal.

De sterke cokesvraag werkte stimulerend op de bedrijvigheid in de sector der steenkool- en teerderivaten. Ook in de lijm- en gelatinefabrieken ontwikkelde de toestand zich in gunstige richting.

Produktie van primaire stikstof en samengestelde meststoffen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Primaire stikstof (1.000 t. stikstof)	Samengestelde meststoffen (1.000 goederentonnen)
1951	16,0	6,2
1953	15,2	7,7
1955	17,4	10,9
1956 1e kwartaal	19,7	16,3
2e »	20,3	11,8
3e »	19,8	8,8
Oktober	20,6	17,3

Ongeveer de helft der produktie van de gehele scheikundige nijverheid wordt in het buitenland verkocht. Naar waarde steeg de uitvoer van fr. 9,3 miljard in de eerste elf maanden van 1955 tot fr. 10,8 miljard in dezelfde periode van het volgende jaar, d.i. met 16 pct. De toeneming was bijzonder belangrijk bij de meststoffen, de fotogevoelige produkten en de farmaceutische produkten.

Textielnijverheid

Het herstel van de textielproduktie, dat reeds sedert 1953 aan de gang is, kwam in 1956, vooral in de wol- en de breigoednijverheid, scherper tot uiting.

Produktie der wolwasserijen en -kammerijen

(In tonnen)

Bron : Verbond der Belgische Textielnijverheid.

Maandgemiddelden	Wasserijen	Kammerijen
1951	1.296	1.327
1953	1.670	1.617
1955	1.562	1.551
1956 1e kwartaal	1.927	1.740
2e »	2.111	1.755
3e »	1.871	1.678
Oktober	2.082	2.228
November	2.105	1.985

De verkoopprijzen bleven neerwaarts gericht, behalve in de wolsector, waar de prijsstijging der grondstof zich doorheen de verschillende produktiestadia liet voelen. Nochtans vertoonden de prijzen tijdens de laatste maanden van het jaar eveneens in de meeste andere textielsectoren een verbetering, deels onder invloed van de internationale gebeurtenissen.

Van januari tot november lag de uitvoerwaarde van textielgoederen met 10 pct. hoger dan tijdens de overeenkomstige periode van

1955, doch haar relatief aandeel in de totale uitvoer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie slonk van 17 pct. tot 16 pct.

De opmerkelijke expansie van de bedrijvigheid in de wolnijverheid werd aangewakkerd door de toegenomen vraag in de grote verbruikslanden. De wasserijen en kammerijen genoten bovendien van betere bedrijfsvoorwaarden, o.m. wegens de uitvoering van grotere loonorders voor de verwerking van Argentijnse wol en een belastingvrijstelling voor bepaalde werkaannemingscontracten. In de eerste elf maanden van het jaar overtrof hun produktie met resp. 28 pct. en 18 pct. de overeenkomstige cijfers van 1955.

De kwantitatieve vooruitgang in de kamwolspinnerijen houdt hoofdzakelijk verband met de levendige vraag naar breigoedartikelen en de toegenomen bestellingen uit het buitenland, vooral vanwege Nederland en West-Duitsland.

Produktie der wolspinnerijen en -weverijen

Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid
(basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen		Weverijen
	Kaardwol	Kamwol	
1951	100	79	103
1953	100	100	100
1955	115	109	118
1956 1e kwartaal	120	123	127
2e »	120	116	127
3e »	113	108	123
Oktober	136	142	145

De kaardwolspinnerijen konden hun produktie opvoeren dank zij de groeiende omzet van de tapijtweverijen en de herneming van de produktie van kledingsstoffen. In laatstgenoemde sector worden echter nog heel wat minder zaken gedaan dan in 1950, terwijl de vervaardiging van wollen tapijten, waarvan een belangrijk gedeelte naar Noord-Amerika wordt uitgevoerd, daarentegen bijna verdrievoudigde t.o.v. bovengenoemd jaar.

In de katoennijverheid was het herstel minder krachtig.

Gedurende het eerste kwartaal werd in de katoenspinnerijen minder geproduceerd dan in dezelfde periode van 1955. Naderhand hernam de vraag vanwege de Belgische en buitenlandse weverijen.

Voor de eerste elf maanden overschreed de produktie met 1 pct. die van de overeenkomstige periode van vorig jaar.

Katoenproduktie

Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid (basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen	Weverijen (1)
1951	120	119
1953	100	100
1955	107	111
1956 1e kwartaal	115	117
2e »	107	111
3e »	100	110
Oktober	119	142

(1) 1951 : zuivere en met rayonvezels gemengde katoen.

De katoenweverijen verruimden hun afzet in binnen- en buitenland, inzonderheid in Nederland en in het Verenigd-Koninkrijk dat de voornaamste afnemer van katoenen tapijten bleef : tijdens de eerste negen maanden van het jaar vertegenwoordigden zijn aankopen 54 pct. van de produktie. In oktober werd de forfaitaire overdrachtstaks op de katoenweefsels van 11 tot 1 pct. verlaagd.

De opruiming van Amerikaanse voorraden ruw katoen was een oorzaak van prijsdaling in alle produktiestadia.

De jutenijverheid, die in 1955 een zeer hoge activiteit bereikt had, zag haar toestand verslechten.

Vlas-, jute- en rayonproduktie

Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid (basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen (vlas en hennep)	Vlas-weverijen	Rayon-spinnerijen	Weverijen van rayon en rayonvezels	Jute-spinnerijen	Jute-weverijen
1951		110			94	105
1953	100	100	100	100	100	100
1955	101	96	117	112	109	96
1956 1e kwartaal	108	102	121	130	123	92
2e »	101	93	120	126	104	90
3e »	88	87	109	116	93	78
Oktober	124	107		151	112	96

Met ingang van het tweede kwartaal moesten de spinnerijen hun arbeidstempo verlangzamen ten gevolge van de teruglopende buitenlandse vraag, vooral uit de Verenigde Staten, en van de scherpe inzin-

king der bedrijvigheid in de juteweverijen. Laatstgenoemde sector is sterk op de uitvoer aangewezen en hij heeft af te rekenen met een steeds scherpere mededinging vanwege India en Pakistan, vooral op de Amerikaanse markt.

De produktie der vlasspinners lag gedurende de eerste zes maanden 4,7 pct. beneden het peil van de overeenstemmende periode van 1955. Naderhand kon de bedrijvigheid echter worden opgevoerd, dank zij de herneming van de bestellingen voor de binnenlandse en buitenlandse markten.

De vlasweverijen slaagden erin hun afzet op de binnenlandse markt te vergroten mede in verband met een verlaging met 10 pct. van de overdrachtstaks vanaf januari. Maar hun pogingen om op de Amerikaanse markt door te dringen, worden bemoeilijkt door de jongste verhoging der invoerrechten op sommige vlasweefsels; die maatregel is des te jammerlijker daar in 1955 42 pct. van de produktie in de Verenigde Staten werd verkocht.

De rayonspinners konden, dank zij een geldelijke steun van de Regering aan de rayonindustrie, hun verkoopprijzen op de Nederlandse afstemmen. T.o.v. vorig jaar bleef de produktie praktisch op hetzelfde peil. Zelfs de fundamentele expansie in de sector der rayonvezels schijnt te verzwakken. De rayonweverijen, die een structurele crisis doormaken, konden hun produktie en hun afzet in binnen- en buitenland uitbreiden.

Breigoed en confectie

Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid (basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Breigoed	Confectie (1)
1953	100	100
1955	118	101
1956 1e kwartaal ...	124	108
2e »	126	112
3e » ... *(v)*	134	97
Oktober ..... *(v)*	170	110

(1) Van 1956 af, nieuwe reeks.
(v) Voorlopige cijfers.

De breigoednijverheid bevindt zich in een expansieperiode. De betekenis van de uitvoer in de totale afzet neemt toe; Nederland is veruit de voornaamste cliënt.

De bedrijvigheid in de kleding- en confectienijverheid verhoogde onder invloed van

toegenomen bestellingen zowel vanwege de binnenlandse markt als voor de uitvoer.

Bouwnijverheid

In de bouwnijverheid was het jaar 1956 gekenmerkt door een uitzonderlijke seizoenverslapping in februari en, zodra de weersomstandigheden het toelieten, door een maximale benuttiging van de beschikbare produktiemiddelen en werkkrachten.

Het aantal toegekende vergunningen voor de woningbouw en voor de industriële en commerciële nieuwbouw wijst op een gestegen activiteit t.o.v. vorig jaar. Bovendien werd een aanvang gemaakt met talrijke openbare werken, o.a. diegene die voor de inrichting van de Wereldtentoonstelling van 1958 vereist zijn.

In de woningbouw heerste verder een zeer levendige bedrijvigheid, doch het aantal De Taeye-premies nam nog af. De industriële nieuwbouw werd vooral in de loop van het eerste halfjaar aangewakkerd door de wet van 31 mei 1955, die een staatshulp ten behoeve van de industriële nieuwbouw voorziet.

Produktie van bouwmaterialen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Gewone baksteen (in miljoenen stuks)	Cement (in duizenden tonnen)	Vlakglas (indexcijfers : 1953 = 100)
1951	195	366	108,4
1953	172	386	100,0
1955	190	391	135,8
1956 1e kwartaal ...	107	232	154,1
2e »	192	449	162,1
3e »	214	474	147,7
Oktober	221 *v*	455	145,4 *v*
November		376 *v*	

(v) Voorlopige cijfers.

Een Instituut voor de Huisvesting werd opgericht met het doel een bestendige inventaris op te maken van de huisvestingsbehoeften en de modaliteiten te bestuderen voor de bevrediging dezer laatste.

De bedrijvigheid op de bouwwerven had een gunstige weerslag op de produktie van bouwmaterialen.

In de steenbakkerijen en dakpannenfabrieken kon de vraag moeilijk worden bijgehouden, te meer daar in de Kempische bedrijven een staking in de loop van de zomer uitbrak. Spanningen deden zich voor op de markt, waaruit prijsstijgingen volgden.

De positie van de Belgische cementfabrieken op de buitenlandse markten werd minder gunstig; de uitvoer, behalve die naar Kongo, bereikte niet meer zijn peil van 1955. Daar echter de afzet in het binnenland opwoog tegen de achteruitgang der verkopen in het buitenland, overtrof de totale produktie nog die van het vorige jaar.

De produktieïndexcijfers der glas- en spiegelglasfabrieken weerspiegelen eveneens een goede bedrijvigheid, die door een zeer levendige buitenlandse vraag onderhouden werd.

De produktie in de steengroeven vergrootte in verband met de behoeften ontstaan door de aan de gang zijnde openbare werken.

In de ceramische nijverheid was de ontwikkeling van de produktie ongelijkmatig verdeeld over de verschillende takken. Over het geheel overtroffen de bereikte resultaten die van het vorige jaar.

Voedselbedrijven

De toeneming van het particulier verbruik in het afgelopen jaar kwam niet alleen aan de producenten van duurzame verbruiksgoederen, doch ook aan de voedselbedrijven ten goede. Reeds vóór de aankoopgolf in het laatste kwartaal was de afzet in de warenhuizen toegenomen. Bovendien overtrof de uitvoer in de eerste elf maanden met 27 pct. het overeenstemmende bedrag van vorig jaar. De leveringen aan Nederland, Frankrijk en West-Duitsland boekten belangrijke vooruitgang.

De maalderijen benutten nog altijd slechts een deel van hun produktievermogen. Het bijmengingspercentage voor inlandse tarwe schommelde in 1956 tussen 30 en 65 pct.

De meeste industriële maalbedrijven hebben zich aaneengesloten met het oog op de gemeenschappelijke uitvoer van meel. Over de eerste negen maanden van het jaar vermeerderden die leveringen aan het buitenland met 48 pct. t.o.v. de overeenkomstige periode van 1955.

De richtprijzen voor de oogsten 1955 en 1956 werden vastgesteld op fr. 470 per 100 kg. Nochtans werd fr. 20 per 100 kg afgehouden van de oogst van 1955 ten behoeve van de Handelsdienst voor Ravitaillering. Ten einde de wettelijke prijs van het gewoon brood op fr. 7,50 het kg te handhaven, verleende de Regering een toelage van ca. fr. 360 miljoen om de maalderijen in staat te stellen de richtprijzen aan de landbouwers te betalen.

De globale boterproduktie vermeerderde, in weerwil van een lichte teruggang in het najaar. Het totale verbruik kromp daarentegen enigszins in. Thans dekt de eigen produktie ca. 90 pct. van de binnenlandse behoeften. De prijzen bleven in het eerste halfjaar tamelijk vast, doch van juli tot einde november vielen zij beneden de richtprijzen, waarna zij zich herstelden.

Voedselindustrieën

Produktie

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Maandgemiddelden	Indexcijfers basis : 1953 = 100
1951	93
1953	100
1955	107
1956 1e kwartaal ...	101
2e » ...	114
3e » ...	109
Oktober	108

Op de margarinemarkt heersten meer evenwichtige verhoudingen, want zowel de voortbrenging als het verbruik vergrootten met ca. 4 pct. Bij elke seizoenstijging van de boterprijs vertoont de margarineconsumptie een vermeerdering die naderhand niet meer volledig ongedaan gemaakt wordt. De margarineprijs ging met een 4 pct. omhoog wegens de prijsstijging der basisoliën.

De voortbrenging van ingemaakte groenten overtrof, in de laatste jaren, de lopende behoeften, zodat zich aanzienlijke voorraden ophoopten, te meer daar de uitvoerders een zeer scherpe concurrentie ondervinden.

De suikerfabrieken konden het overschot van de binnenlandse produktie in het buitenland van de hand doen. Het door de overeenkomsten van Londen vastgestelde Belgische uitvoerquotum voor 1956 werd met 5.432 ton vermeerderd doordat sommige uitvoerlanden het hen toegekende contingent niet gebruikten. Over 1957 en 1958 werden de aan België toegekende uitvoerquota resp. op 50.000 en 55.000 ton vastgesteld tegen 45.000 ton in 1956.

De bierbrouwerijen konden hun produktiecijfer handhaven. De uitvoer van bottelbier steeg in lichte mate. De concentratiebeweging bij de brouwerijen schijnt sedert twee jaar te verzwakken. Slechts een dertigtal firma's verdwenen of werden door andere overgenomen in de loop van 1956.

De biscuitfabrieken ondervonden afzetmoeilijkheden zowel in binnen- als buitenland. In 1956 daalde de produktie minder dan het binnenlandse verbruik zodat de voorraden aangroeiden.

Bij de chocoladefabrieken viel een verbetering waar te nemen en de uitvoer steeg naar hoeveelheid met ongeveer 22 pct.

Diverse industrieën

Dank zij een regelmatigere grondstoffenvoorziening en een zeer vaste vraag vanwege het buitenland, vooral naar juweelsteen, overtrof de afzet van de diamantindustrie de resultaten van het jaar 1955. De uitvoer bedroeg gemiddeld ca. fr. 570 miljoen per maand tegen fr. 280 miljoen in 1953 en fr. 470 miljoen in 1955. Het is echter mogelijk dat die bedragen beïnvloed werden door de koersdaling van de vrije dollar, waardoor de clandestiene uitvoer in 1956 minder voordelig werd.

De Verenigde Staten bleven de voornaamste cliënt en namen meer dan 50 pct. der totale leveringen van ruwe en bewerkte steen op; het stopzetten van de voorraadvorming sedert einde juni remde nochtans tijdelijk de verkoop van industriesteen in dat land en veroorzaakte een voorbijgaande afbrokkeling van de prijzen.

De slijperijen genoten van de goede gang van zaken in de kleinhandel. Terwijl er in 1948 6.460 werklozen werden geteld tegen 13.800 aan de Maatschappelijke Zekerheid onderworpen diamantarbeiders, was de totale werkloosheid bij het einde van augustus 1956 gedaald tot 1.127 eenheden, hetgeen een naoorlogs minimum betekent; naderhand steeg het cijfer evenwel opnieuw tot 1.399 eenheden in oktober.

De verkorting van de arbeidsduur breidde zich geleidelijk tot de verschillende slijperijen uit. De bedrijvigheid werd niet zoals in 1955 door stakingen geremd.

De producenten van zwaar leder namen niet deel aan de hoge conjunctuur. De inzinking in die sector ligt vooral aan drie structurele factoren : het algemeen gebruik van elektromotoren waardoor de behoeften aan drijfriemen verminderen, de aanwending van landbouwtractoren waardoor de vraag naar zadelleder inkrimpt en de wijzigingen in de militaire uitrusting waar het leder door textielgoederen wordt vervangen.

In de zomermaanden ontvingen de producenten van zoolleder ietwat meer bestellingen.

In de sector van het lichte leder en in de schoennijverheid trad een lichte verbetering t.o.v. vorig jaar in, zonder dat echter het produktievermogen ten volle kon benut worden. Bij het einde van het jaar werden de schoenfabrieken door de uitbreiding van de afzet in de kleinhandel begunstigd.

De papier- en kartonproduktie overtrof haar peil van 1951, het beste naoorlogse jaar. De uitvoer en de invoer namen sedert 1954 gestadig uitbreiding.

In de kader van de Algemene Overeenkomst voor Tarieven en Handel werd de compensatietaks van 3 pct. op het ingevoerde papier opgeheven en werden sommige invoerrechten verlaagd.

In de houtnijverheid werd het voorbije jaar gekenmerkt door de grote bedrijvigheid van de bosbouw. Er heerste een bijzonder sterke vraag naar industrieel en timmerhout. In de meubelnijverheid daarentegen bleef een deel van het produktievermogen, vooral in de loop van het tweede halfjaar, onbenut. De prijzen waren vast, inzonderheid ten gevolge van de stijging der vrachtkosten van ingevoerd hout.

In 1956 zijn geen merkelijke wijzigingen ingetreden in de produktie en de afzet van tabak. Het verbruik van sigarillo's en sigaretten vergrootte enigszins in weerwil van de stijgingen van de prijs der sigaretten van juni tot oktober, die, na de wijzigingen in het belastingregime in november, onmiddellijk gevolgd werden door een prijsverlaging. Uiteindelijk lagen de prijzen in december beneden die van het begin van het jaar.

Landbouw

Uit de telling van 15 mei blijkt dat de cultuurgrond minder sterk inkromp : de teruggang bedroeg nog slechts 2.100 ha.

Landbouwproduktie

(In duizenden tonnen)

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Ministerie van Landbouw.

Teelt	1951	1953	1955	1956 (1)
Broodgranen	737	790	952	801
waarvan : *tarwe*	514	560	714	594
rogge	204	213	220	196
Andere granen	744	767	770	
waarvan : *haver*	472	462	481	478
Nijverheidsplanten	2.207	2.624	2.618	
waarvan : *suikerbieten*	1.858	2.389	2.246	2.136
vlas (zaden en stro)	221	193	272	235
koffiecichorei	118	34	95	50
tabak	5	4	3	2
Planten, wortels en knolgewassen	6.109	7.535	7.497	
waarvan : *aardappelen*	2.016	1.919	2.184	1.880

(1) Ramingen.

De broodgraan- en veevoederarealen ondergingen een merkelijke inkrimping. Aan de suikerbietenteelt werd daarentegen een grotere

aandacht geschonken wegens de vaste suikerprijzen in de loop der jongste twee jaar. Gerst en haver vervingen in talrijke streken de beschadigde wintertarwe, zodat hun respectieve arealen met 22 en 6 pct. toenamen.

De oogstramingen voor 1956 wijzen op een algemene inkrimping van de voortbrenging t.o.v. het vorige jaar, wat voor het verslagjaar de vermindering van het aandeel van de landbouwsector in het nationaal inkomen wellicht nog zal versterken.

Voor de tarwe bedraagt het verlies 15 tot 20 pct.; het is eveneens zeer zwaar voor de andere broodgranen en voor de aardappelen.

Ongunstige weersomstandigheden tastten het suikergewicht en -gehalte der suikerbieten aan en zullen waarschijnlijk een daling van de produktie van ruwe suiker met 15 tot 20 pct. veroorzaken.

Enkele landbouwprodukten, waaronder vooral groenten en bepaalde vleeskwaliteiten, werden meer verbruikt.

Op verschillende tijdstippen van het jaar bleef de produktie van rundvlees ten achter bij het verbruik. Om de prijsstijging te stuiten, werd de invoer verruimd; anderzijds werden op 19 oktober maximumprijzen vastgesteld, die echter op het einde van november vervangen werden door een beperking van de winstmarge der verkopers.

Veestapel
(In duizenden stuks)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Veestapel	15 mei 1955	15 mei 1956
Landbouwpaarden	194	189
Runderen	2.393	2.411
waarvan : *melk- en trekkoeien*	985	973
Varkens	1.419	1.470

Op de varkensmarkt was de toestand enigszins anders. De al te grote varkensproduktie heeft op de prijzen gedrukt en het Landbouwfonds tot herhaalde tussenkomsten genoopt. Anderzijds werd de varkenscyclus verstoord doordat de fokkers gedurende de neergaande periode een al te grote teelt handhaafden.

De prijsstijging die bij het begin van het tweede kwartaal verwacht werd, deed zich pas einde oktober voor.

De noteringen der andere landbouwprodukten waren vaster, afgezien van een teruggang der eierprijzen t.o.v. de overeenstemmende periodes van 1955.

Bij de laatste telling van de veestapel was het aantal landbouwpaarden opnieuw afgenomen, inzonderheid wegens de uitbreiding van de mechanische tractie.

De mechanisering en de motorisering maken in de Belgische landbouw belangrijke voortgang. In drie jaar tijd is het aantal tractoren nagenoeg verdubbeld, terwijl het aantal melkmachines gedurende dezelfde periode met bijna de helft is toegenomen Die ontwikkeling weerspiegelt het huidige streven naar rationalisatie der produktievoorwaarden en naar besparing van dure arbeidskrachten.

Landbouwmaterieel

(In duizenden stuks)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Aanduiding	15 mei 1950	15 mei 1953	15 mei 1956
Gewone tractoren	8,1	15,7	27,6
Andere tractoren (1)	5,7	6,3	6,9
Bietenoogstmachines	—	2,1	2,9
Sproeitoestellen	—	3,7	4,9
Melkmachines	10,6	15,1	22,1
Maai- en dorsmachines			36,7

(1) Dorstractoren en jeeps.

Vervoerwezen

De industriële expansie oefende een gunstige invloed uit op de transportbedrijvigheid.

Het spoorwegvervoer, in ton-kilometers uitgedrukt, steeg in de eerste elf maanden van het jaar met 6 pct. Bij de verbetering was hoofdzakelijk de doorvoer van scheikundige en metaalprodukten betrokken. De invoering, op 1 mei 1956, van rechtstreekse tarieven voor het spoorwegvervoer van hoogovenprodukten en van schroot

binnen de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal deed het vervoer toenemen.

Het aantal vervoerde reizigers vermeerderde eveneens en wel hoofdzakelijk wegens de volledige werkgelegenheid, waardoor de nijverheid zich verplicht zag arbeiders in steeds verder afgelegen gebieden aan te werven.

Spoorwegvervoer van zware goederen

Bron : Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.

Maandgemiddelden	Duizenden vervoerde tonnen	Miljoenen ton-kilometers
1951	6.008	552
1953	5.150	477
1955	5.745	547
1956 (eerste 11 maanden)	5.861	574

De Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen voerde haar programma van modernisering van het net verder uit. Zij elektrificeerde de lijn Brussel-Luxemburg.

De Europese Maatschappij voor de Financiering van Spoorwegmaterieel (Eurofima) werd in november 1956 officieel te Bazel opgericht krachtens een conventie in 1955 door de ministers van Verkeerswezen van veertien Europese landen ondertekend. Zij stelt zich ten doel voor de deelnemende administraties de aankoop van spoorwegmaterieel van een eenvormig type te vergemakkelijken.

Afgezien van de maand februari, toen de binnenscheepvaart wegens de weersomstandigheden stillag, was het vervoer op de binnenwateren groter dan tijdens de overeenstemmende maanden van 1955.

Bedrijvigheid van de binnenscheepvaart

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Duizenden vervoerde tonnen
1951	3.471
1953	3.912
1955	4.737
1956 (eerste 7 maanden) ..	4.409

De zeescheepvaart in de haven van Antwerpen, die reeds gedurende de beide voorgaande jaren een merkelijke opleving vertoonde, nam gedurende de eerste acht maanden nog met 24 pct. toe. De uitbreiding

was bijzonder sterk voor Amerikaanse steenkolen, minerale oliën en metaalprodukten.

Internationale zeescheepvaart in de haven van Antwerpen

(In duizenden metrieke tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Aangevoerde goederen	Afgevoerde goederen
1951	1.261	1.169
1953	1.201	1.147
1955	1.439	1.234
1956 (eerste 8 maanden)	1.815	1.329

Wat de nationaliteit der schepen betreft, werd een gevoelige vooruitgang vastgesteld van de positie van de Duitse Bondsrepubliek die over de eerste elf maanden van het jaar de tweede plaats innam (14 pct. van het totale verkeer), na Groot-Brittannië (19 pct.) doch vóór Nederland (13 pct.) en Noorwegen (12 pct.).

Ten einde een verdere uitbreiding van het verkeer in de reeds maximaal benutte haven van de Metropool mogelijk te maken, keurde het Parlement, in juni jl., een wet goed die een belangrijke uitbreiding van de haveninrichtingen voorziet. De werken, waarvoor de staatstussenkomst op fr. 3,5 miljard is geraamd, zullen over een periode van ten hoogste tien jaar gespreid worden. Zij omvatten het graven en de toerusting van twee havendokken en drie dokken, evenals het aanleggen van industriële terreinen.

In de haven van Gent, evenals in het havencomplex van Brugge en Zeebrugge, heerste een zeer hoge bedrijvigheid. De tonnage der zeeschepen die tijdens de eerste elf maanden van het jaar in de haven van Gent binnenliepen, bedroeg 1.970.000 registerton tegen 1.664.000 voor dezelfde periode van 1955.

Het vervoer door de S.A.B.E.N.A. ging opnieuw vooruit; in de eerste tien maanden stegen het reizigersverkeer met ca. 16 pct. en het goederenvervoer met ca. 12 pct.

De modernisering van het wegennet werd actief voortgezet. De voornaamste inspanning was gericht op de voltooiing van de snelweg Brussel-Oostende en op de verbeteringswerken rondom Brussel.

Op de arbeidsmarkt werd het tekort aan arbeidskrachten het hoofdprobleem.

De sedert het begin van 1954 inkrimpende werkloosheid kwam met een daggemiddelde van 145.000 eenheden op een peil, dat als een minimum wordt beschouwd. De vermindering sloeg op de geheel en de gedeeltelijk werklozen, de mannen en de vrouwen; zij strekte zich tot de meeste bedrijfssectoren uit.

De mannelijke werknemers waren hierbij nog steeds het meest betrokken, dank zij de talrijke nieuwe arbeidsgelegenheden in die industrieën welke door de conjunctuur het meest begunstigd werden : ijzer- en staalnijverheid, metaalverwerkende bedrijven, bouwnijverheid. Voor die drie sectoren samen daalde het daggemiddelde der geheel werklozen over de eerste tien maanden van 30.500 in 1955 tot 25.200 in 1956, terwijl het volume der werkgelegenheid met verscheidene duizenden eenheden toenam.

Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen

(In duizenden eenheden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Daggemiddelde	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
1951	132	75	207	101	52	153	31	22	53
1953	158	88	246	117	67	184	41	21	62
1955	114	58	172	75	41	116	39	17	56
1956	101	44	145	61	30	91	40	14	54
1955 1e kwartaal	209	71	280	117	52	169	92	19	111
2e »	92	60	152	71	42	113	21	18	39
3e »	67	49	116	50	35	85	17	14	31
4e »	85	52	137	61	36	97	24	16	40
1956 1e kwartaal	189	58	247	91	39	130	98	19	117
2e »	77	45	122	58	31	89	19	14	33
3e »	61	34	95	45	24	69	16	10	26
4e »	79	36	115	52	25	77	27	11	38

De werkloosheid, in het bijzonder de vrouwelijke, is eveneens in de textielnijverheid sterk teruggelopen. Die ontwikkeling houdt niet alleen verband met de opleving der bedrijvigheid in die sector, doch ook met de uitsluitingen van vrouwelijke werklozen uit de werkloos-

heidssteun, in toepassing van de sedert 1954 vigerende meer restrictieve reglementering voor de vrouwen, alsook met een zekere verschuiving van arbeidskrachten naar andere bedrijfstakken.

De verschuiving naar nijverheidstakken, zoals de metaalnijverheid en de bouwnijverheid, die thans hogere lonen aanbieden, kwam in de loop van het jaar vrij algemeen tot uiting en veroorzaakte aldus een schaarste aan arbeidskrachten in bedrijfssectoren die anders daaronder weinig of niet zouden geleden hebben.

De Regering trachtte de schaarste aan arbeidskrachten te verhelpen door de aanwerving van buitenlandse arbeiders in de hand te werken en het aantal door de lagere publiekrechtelijke instellingen tewerkgestelde werklozen te verminderen. De werkgevers hunnerzijds poogden verder door rationalisatie van de uitrusting en van de arbeid personeel uit te sparen. Niettemin bleven nog zekere spanningen bestaan.

Ten gevolge van de inkrimping der werkloosheid is de totale uitgekeerde werklozensteun van fr. 3,9 miljard in 1955 tot fr. 3,5 miljard in 1956 gedaald. Het aandeel van de Staat in de financiering ervan verminderde nog meer, daar het aantal tewerkgestelde werknemers, d.i. diegenen die werkelijk een bijdrage aan de Maatschappelijke Zekerheid betalen, toenam; het beliep fr. 1,75 miljard.

Prijzen

De opwaartse beweging, die zich bij de groothandelsprijzen einde 1954 en bij de kleinhandelsprijzen medio 1955 onder invloed van de wereldconjunctuur begon af te tekenen, handhaafde zich tot het einde van het verslagjaar, afgezien van een onderbreking in het eerste halfjaar wat de groothandelsprijzen betreft.

De weerslag van de zuiver binnenlandse factoren, zoals de loonsverhogingen of de verkorting van de arbeidsduur op de prijzen, valt moeilijk af te meten en verschilt van de ene sector tot de andere. Afgezien van de steenkolenmijnen kon de Belgische nijverheid blijk-

baar over het algemeen die factoren zonder ernstige verstoring van de kostprijs opvangen.

De verschillende prijsindexcijfers geven niet alle gelijkelijk de stijging weer. De stilstand van het indexcijfer der groothandelsprijzen tijdens de lente werd niet weerspiegeld in het cijfer der kleinhandelsprijzen, dat verder steeg.

Gedurende de eerste elf maanden van 1956 klom het indexcijfer der groothandelsprijzen met 3,8 pct.

De sterkste stijgingen hadden betrekking op sommige industriële produkten, vooral in de minst gevorderde fabricagestadia; hiertoe behoorden inzonderheid steenkolen en ijzer- en staalprodukten. De aanhoudende druk van de vraag, een overspannen produktie en de jongste loonsverhogingen gaven, in min of meer belangrijke mate, aanleiding tot prijsstijgingen die over het geheel der eerste elf maanden van het jaar voor de steenkolen 11 pct. en voor de ijzer- en staalprodukten 6 pct. bereikten. Deze laatste ondergingen de weerslag van de hogere noteringen der grondstoffen.

Indexcijfers der groothandelsprijzen (1)

(Basis 1953 = 100)

Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Maandgemiddelden	Algemeen indexcijfer	Indexcijfers der industriële produkten					Indexcijfers van de landbouwprodukten
		Totaal	Minerale produkten	Scheikundige produkten	Textielprodukten	Metalen	
1951	113,5	115,9	103,7	117,2	141,9	104,1	105,1
1953	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1955	101,0	102,9	100,7	104,6	97,7	105,0	94,0
1956 1e kwartaal	103,1	104,8	103,7	106,6	95,3	111,0	97,1
2e »	103,0	104,6	103,7	105,9	95,3	111,0	96,9
3e »	102,9	104,6	104,9	104,3	95,1	111,4	96,3
Oktober	103,9	105,7	109,1	104,9	94,8	113,0	97,2
November	105,8	107,5	111,6	105,9	99,2	113,0	99,5

(1) Oorspronkelijke indexcijfers op basis 1936-1938 = 100 herleid op basis 1953 = 100.

Bij de non-ferro metalen, met uitzondering van het koper, bleef de haussebeweging van 1955 voortduren, in weerwil van een teruggang tijdens het tweede kwartaal. De schommelingen werden beïn-

vloed zowel door de wijzigingen in de statistische positie der metalen op de wereldmarkten als door toevallige factoren, waaronder vooral de Suezcrisis.

In weerwil van de groeiende bouwbedrijvigheid en de uitbreiding van de voorbereidingswerken voor de Wereldtentoonstelling van 1958, nam de stijging van de prijs der bouwmaterialen een vrij matige omvang aan, rekening gehouden met de weerslag van de verkorting van de arbeidsduur.

Hetzelfde geldt voor de scheikundige produkten in hun geheel, ondanks het belangrijke aandeel van de energie in hun produktiekosten en de prijsstijging van sommige non-ferro metalen. De nauwe afhankelijkheid van de buitenlandse afzetgebieden en de ontwikkeling van de wereldproduktie vergden van de scheikundige nijverheid zekere offers.

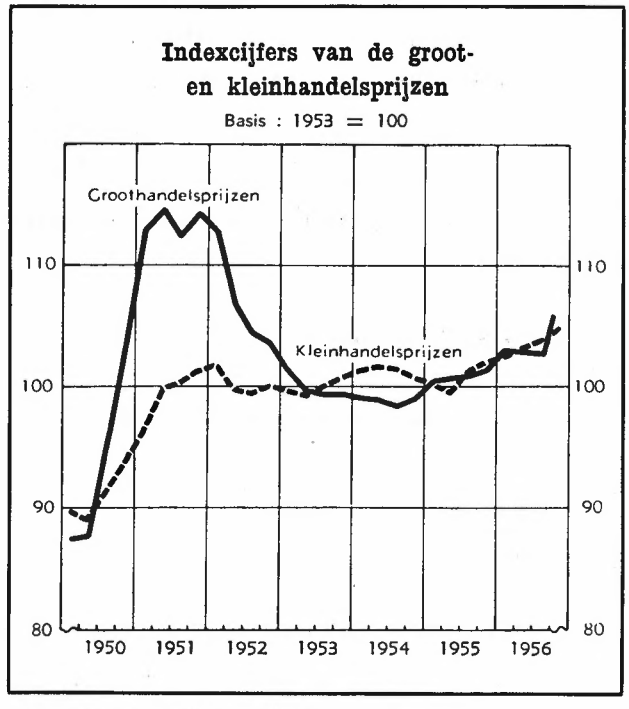

Bron : Ministerie van Economische Zaken.

In de meeste takken van de textielnijverheid ging een prijsdaling gepaard met een toeneming van de produktie, want de bedrijven trachtten hun positie te handhaven door opvoering van de produktiviteit. In de sectoren wol en jute deden zich nochtans prijsstijgingen voor, vooral in het stadium der grondstoffen.

De aanzienlijke daling van de ruwe rubber werd tijdens het laatste kwartaal gedeeltelijk ongedaan gemaakt.

Wat de landbouwprodukten betreft, speelden verscheidene factoren een rol en inzonderheid de slechte weersomstandigheden en de vergroting van de vraag naar sommige produkten in verband met de verhoging van de levensstandaard. De prijsstijging bleef niettemin matig; zij had hoofdzakelijk betrekking op de binnenlandse produkten, waaronder vooral de veeteeltprodukten, met uitzondering van de zuivelprodukten en de eieren.

Over het algemeen bleven de prijzen der uitheemse produkten stabieler. De prijs van de palmolie steeg nochtans met een 9 pct., terwijl die van de cacao met 17 pct. terugliep.

Na een langzame maar voortdurende stijging lag het indexcijfer der kleinhandelsprijzen op het einde van het jaar 3,2 pct. hoger dan bij het begin; de invloed van de seizoendaling van sommige produkten werd teniet gedaan door een vastere prijstendens bij talrijke andere artikelen.

Indexcijfers der kleinhandelsprijzen

(Basis 1953 = 100)

Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Maandgemiddelden	Algemeen indexcijfer	Levensmiddelen	Niet-levensmiddelen	Diensten
1951 .....(1)	99,4	95,7	104,7	—
1953	100,0	100,0	100,0	100,0
1955	100,8	101,6	99,2	101,0
1956	103,6	104,2	101,5	105,5
1956 1e kwartaal ...	102,5	103,4	100,3	103,2
2e » ...	103,3	103,9	101,1	104,2
3e » ...	103,9	104,1	102,0	106,5
4e » ...	104,9	105,5	102,5	108,0

(1) Vroegere indexcijfers basis 1936-1938 = 100 herleid op basis 1953 = 100.

De toeneming van de koopkracht deed het verbruik van de indexprodukten stijgen en bracht zekere verschuivingen onder de gevraagde kwaliteiten teweeg.

Hierbij voegde zich de invloed van de stijging van verscheidene groothandelsprijzen en van de aanpassing van de lonen en bezoldigingen. Deze laatste hadden een rechtstreekse terugslag op de kosten der diensten.

Hoewel de stijging de drie partiële indexcijfers van het gezamenlijke indexcijfer der kleinhandelsprijzen beïnvloedde, was ze dan

ook sterker voor de diensten die met 5,6 pct. stegen, tegen 2,7 pct. voor de niet-levensmiddelen en 3 pct. voor de levensmiddelen.

Al de inheemse voedingsmiddelen die in het indexcijfer der kleinhandelsprijzen voorkomen, werden duurder, met uitzondering van de eieren, de zuivelprodukten en de suiker. Hoewel de stijging voor de meeste onder hen zeer klein was, viel ze toch meer op voor de broodjes, de beschuiten, de meelprodukten, en vooral voor het rundvlees. Dit laatste produkt onderging de druk van een toegenomen vraag op een ogenblik dat sommige kwaliteiten schaars werden.

Onder de ingevoerde levensmiddelen vertoonde alleen de tafelolie een belangrijke stijging.

Bij de artikelen van de groep der niet-levensmiddelen gingen de twee posten « steenkolen » wegens de eerder vermelde redenen duidelijk opwaarts.

Bezoldigingen

De bezoldigingen stegen vrij krachtig onder de dubbele invloed van de verhoging van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen en van de spanningen op de arbeidsmarkt.

In de meeste sectoren namen de lonen aan die beweging deel, zij het in ongelijke verhoudingen; deze waren over het algemeen sterker in de industrietakken die het meest van de hoogconjunctuur genoten.

De loon- en weddeverhogingen teweeggebracht door de stijging van de kosten van levensonderhoud bestreken waarschijnlijk het geheel der bezoldigingen. De aanpassingen hadden plaats op een verschillend indexpeil naar gelang van de overeenkomsten. Punt 102,7 gaf aanleiding tot de belangrijkste verhogingen, nl. die van de wedden van het personeel in overheidsdienst en van talrijke parastatale instellingen, alsook van de lonen der werknemers in de basisindustrieën.

De verkorting van de arbeidsduur, die reeds in het tweede halfjaar van 1955 in sommige sectoren van kracht werd, is met uiteen-

lopende modaliteiten tot talrijke takken van nijverheid uitgebreid; in andere sectoren wordt ze in toepassing gebracht of bestudeerd. Het is nog te vroeg om de invloed ervan op de bezoldigingen en op de lasten der ondernemers na te gaan.

Volgens de beschikbare indexcijfers blijkt het Belgische loonpeil van 1953 tot einde 1955 minder sterk gestegen te zijn dan in de meeste andere landen, uitgezonderd Zwitserland. Gedurende de eerste negen maanden van 1956 hield de evolutie nagenoeg gelijke tred met die in het buitenland, op dezelfde uitzondering na.

Buitenlandse handel

Het goederenverkeer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie met het buitenland nam verder uitbreiding, doch in een trager tempo dan in 1955. Over de eerste elf maanden van het jaar steeg de uitvoer ongeveer in dezelfde mate als de invoer; het dekkingspercentage verhoogde van 97 pct. in 1955 tot 98 pct.

Bijzondere handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
(In miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	C.i.f.-invoer	F.o.b.-uitvoer	Saldo	Uitvoer in pct. van de invoer
1948	7,3	6,2	— 1,1	85
1951	10,6	11,1	+ 0,5	105
1954	10,6	9,6	— 1,0	91
1955	11,9	11,6	— 0,3	97
1956 1e kwartaal	12,7	12,7	—	100
2e »	13,6	13,9	+ 0,3	102
3e »	13,1	12,5	— 0,6	95
Oktober (v)	15,1	14,2	— 0,9	94
November (v)	14,4	12,9	— 1,5	90

(v) Voorlopige cijfers.

Over die periode bereikte de uitvoer fr. 144,4 miljard tegen fr. 124,5 miljard in de overeenstemmende elf maanden van 1955. Die toeneming met ca. 16 pct. is meer aan de prijsstijging dan aan het grotere afzetvolume toe te schrijven.

De invoer in de eerste elf maanden steeg naar waarde met 15 pct. t.o.v. dezelfde periode van vorig jaar en wel van fr. 128,9 miljard tot fr. 147,9 miljard. Die toeneming ligt in de eerste plaats aan een uitbreiding van het volume der aankopen en in mindere mate aan de stijging der prijzen.

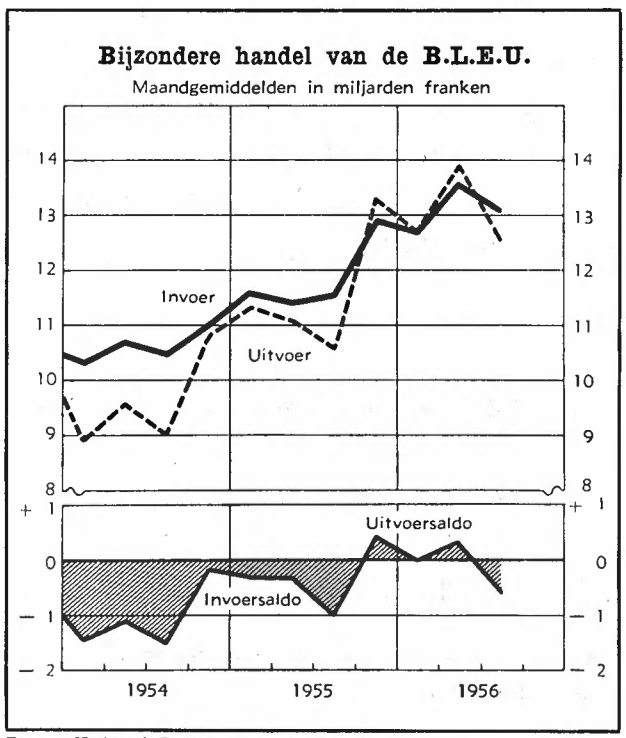

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De overwegende plaats van de metaalprodukten in de Belgisch-Luxemburgse uitvoer verklaart de nieuwe verbetering van de ruilvoet.

De toegenomen invoer van grondstoffen houdt verband met de heropleving van de bedrijvigheid in de wolnijverheid, met de gestegen behoeften aan minerale oliën, vaste brandstoffen, ertsen en metalen, dank zij de economische expansie. Anderzijds gaven de wederuitrusting der mijnen en de investeringen in de bouwondernemingen aanleiding tot vermeerderde aankopen van machines. De verhoging van de levensstandaard, ten slotte, was oorzaak van een verdere toeneming van de invoer van koloniale waren, van auto-onderdelen en van andere duurzame verbruiksgoederen.

De buitenlandse vraag had hoofdzakelijk betrekking op de produktie- en uitrustingsgoederen, doch in de laatste maanden tekende zich een wijziging af ten gunste van de verbruiksartikelen. De afzet van metalen, metaalfabrikaten en industriediamanten nam opnieuw belangrijk toe. Het aandeel van de metaalprodukten in de gezamenlijke uitvoer steeg van 49 pct. in 1955 tot 50 pct. over de eerste

Indexcijfers van het volume, van de eenheidsprijzen en van de ruilvoet

(Basis : 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Volume-indexcijfers (1)		Prijsindexcijfers		
	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer	Ruilvoet
1948	86	69	84	95	112
1951	97	97	109	120	111
1954	110	109	96	94	98
1955	122	127	96	97	100
1956 1e kwartaal	124	126	99	102	103
2e »	130	135	98	104	106
3e » (2)	126	122	98	102	104

(1) Volume-indexcijfers gewogen met de prijzen van het basisjaar.
(2) Voor de invoer, gaat het om het gemiddelde van de maanden juli en augustus.

negen maanden van het voorbije jaar. De uitvoer van ijzer- en staalprodukten breidde zich vooral uit naar het sterlinggebied en Noord-Amerika; de toeneming van de uitvoer van non-ferro metalen hield grotendeels verband met de prijsstijging van het koper.

Samenstelling van de invoer der B.L.E.U. volgens de hoofdsecties van de model-indeling van de internationale handel

(Maandgemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Goederengroep	1955	1956 (eerste 9 maanden)
Ruwe grondstoffen en brandstoffen (secties 2 + 3) ...	3.933	4.369
waarvan : wol	562	638
katoen	327	286
ijzererts	310	350
non-ferro metaalerts	306	351
vaste brandstoffen	474	532
ruwe minerale oliën	415	539
Scheikundige produkten (sectie 5)	645	702
Voedingsmiddelen (secties 0 + 1)	1.766	1.853
Fabrikaten (secties 6 + 8)	3.325	3.703
Machines en vervoermaterieel (sectie 7)	1.918	2.322
Diversen (secties 4 + 9)	263	180
Totaal ...	11.850	13.129

De industrie der minerale oliën verruimde verder haar afzetgebieden in de buurlanden, evenals in Zweden en Zwitserland. De steenkoolsector moest daarentegen zijn verzendingen inkrimpen ten gevolge van de vermindering der beschikbare hoeveelheden.

In de loop van het tweede halfjaar trad een krachtig herstel van de textieluitvoer in en de prijzen werden vaster.

Samenstelling van de uitvoer der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie.

Voornaamste produkten	Maandgemiddelden (in miljoenen franken)		In pct. van de totale uitvoer	
	1955	1956 (eerste 9 maanden)	1955	1956 (eerste 9 maanden)
IJzer- en staalprodukten	2.471	2.951	21,3	22,6
Produkten der metaalverwerking	2.120	2.308	18,3	17,7
Non-ferro metalen	1.068	1.243	9,2	9,5
Textiel en kleding	1.950	2.025	16,8	15,5
Scheikundige produkten	879	962	7,6	7,4
Vaste brandstoffen	526	478	4,5	3,7
Diamanten	468	588	4,0	4,5
Voedingsmiddelen	250	258	2,2	2,0
Minerale oliën	308	420	2,7	3,2
Landbouwprodukten	255	318	2,2	2,4
Glas en spiegelglas	286	333	2,5	2,6
Papier en boeken	154	179	1,3	1,4
Huiden en leder	104	107	0,9	0,8
Cement	95	87	0,8	0,7
Produkten der steengroeven	65	75	0,6	0,6
Rubber	72	85	0,6	0,6
Hout en meubelen	75	88	0,7	0,7
Ceramiek	30	34	0,3	0,3
Tabak	11	14	0,1	0,1
Diversen	393	487	3,4	3,7
Eindtotaal	11.580	13.040	100,0	100,0

De meer vrijhandelsgezinde invoerpolitiek der leden van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking stelde sommige landbouwsectoren en de voedingsbedrijven in staat hun leveringen aan de buurlanden, en meer in het bijzonder aan Frankrijk, uit te breiden.

Wat de geografische spreiding van de buitenlandse handel betreft, blijkt dat de expansie, die aanvankelijk beperkt bleef tot de handel met de industriële landen, zich uitgebreid heeft tot het handelsverkeer met Azië, Afrika en, in mindere mate, met Zuid-Amerika, Argentinië uitgezonderd.

Het ruilverkeer met de lidstaten van de Europese Betalingsunie sloot met een groter overschot dan in 1955. Die toeneming vloeit

hoofdzakelijk voort uit de gestegen afzet in Nederland. Anderzijds nam de invoer uit de Duitse Bondsrepubliek nog in betekenis toe; dit land bleef aldus de belangrijkste leverancier van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

Onder de andere Europese landen zij nog gewezen op Spanje, dat zijn handel met de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie aanzienlijk opvoerde. Het verhoogde zijn aankopen van stikstofmeststoffen, ijzer- en staalprodukten, machines en elektrische apparaten.

Geografische spreiding
van de bijzondere handel der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie.

	C.i.f.-invoer		F.o.b.-uitvoer		Saldo	
	1955	1956 (eerste 9 maand.)	1955	1956 (eerste 9 maand.)	1955	1956 (eerste 9 maand.)
A. **Waarde** : *(maandgemiddelden in miljoenen franken)*						
E.B.U.-zone (1)	8.045	8.761	8.414	9.282	+ 369	+ 521
Verenigde Staten en Canada	1.513	1.769	1.136	1.443	— 377	— 326
Latijns-Amerika (2)	555	651	527	515	— 28	— 136
Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi	973	990	551	597	— 422	— 393
Andere landen	764	958	952	1.203	+ 188	+ 245
Totaal	11.850	13.129	11.580	13.040	— 270	— 89
B. **Percentages van de totale waarde** :						
E.B.U.-zone (1)	67,9	66,7	72,7	71,2		
Verenigde Staten en Canada	12,8	13,5	9,8	11,1		
Latijns-Amerika (2)	4,7	5,0	4,5	3,9		
Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi	8,2	7,5	4,8	4,6		
Andere landen	6,4	7,3	8,2	9,2		
	100,0	100,0	100,0	100,0		

(1) Landen-leden, overzeese gebieden en sterlinglanden die geen lid zijn.
(2) Excl. de overzeese gebiedsdelen welke deel uitmaken van de E.B.U.

Het tekort op de handelsbalans met de Verenigde Staten en Canada kromp opnieuw in.

De snelle groei van de uitvoer naar de Verenigde Staten vormt ongetwijfeld een der meest opvallende verschijnselen in de ontwikkeling van de buitenlandse handel. Een ruime reeks van produkten was daarbij betrokken, waaronder voornamelijk diamanten, metaal-

produkten, glas en spiegelglas, doch ook textielprodukten. In de loop van het derde kwartaal vereiste de schaarste aan steenkolen echter een aanvullende invoer van Amerikaanse brandstoffen, waarvan de prijzen c.i.f. Antwerpen steeds verder bleven stijgen wegens de aanhoudende verhoging der Atlantische vrachttarieven.

De handelsbetrekkingen met Latijns-Amerika werden gekenmerkt door een toeneming der aankopen en een lichte inkrimping van de afzet. Deze ontwikkeling werd beïnvloed door de wijzigingen welke verschillende Staten aan hun deviezenpolitiek aanbrachten.

Het handelsverkeer met Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi liet een enigszins kleiner tekort dan in 1955, doch het beeld van de Belgische invoer is, zoals vroeger, vervalst door verschepingen van goederen die slechts tijdelijk in België blijven. De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voerde meer ijzer- en staalprodukten en elektrisch constructiematerieel uit ten gevolge van de industrialisering der overzeese gebiedsdelen, alsook meer textielprodukten en andere verbruiksgoederen uit hoofde van de stijging van de inkomens der bevolking.

Benelux

De Benelux-Unie treedt in haar handelsbetrekkingen met het buitenland steeds meer en meer als een eenheid op. De Beneluxlanden voerden reeds een gemeenschappelijke politiek tegenover de Hogere Verdragsluitende Partijen van de Algemene Overeenkomst voor Handel en Toltarieven (G.A.T.T.) en tegenover de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking; de Raad van deze Organisatie heeft deze gemeenschappelijke houding sedert 20 januari 1956 erkend.

In januari heeft het Comité der Beneluxministers voorstellen aanvaard strekkende tot consolidatie van het vrije intra-Beneluxverkeer. Deze beslissing, die op 15 mei 1956 van kracht werd, heeft niet alleen betrekking op de vrije handel, onder de partners, van de

meeste goederen van nationale herkomst, doch ze heeft bovendien, onder partners, het vrije verkeer ingesteld van goederen herkomstig uit derde landen, waarvoor reeds een gecoördineerde politiek aan de Beneluxgrenzen met het buitenland was tot stand gebracht. Voortaan vereist elke nieuwe restrictie de gemeenschappelijke instemming der drie Regeringen. Bovendien werd besloten onderhandelingen voor het sluiten van gemeenschappelijke handelsakkoorden met derde landen aan te knopen. Die gemeenschappelijke onderhandelingen leidden reeds tot het paraferen van akkoorden met Denemarken, het Verenigd-Koninkrijk en Portugal.

Het protocol over de gemeenschappelijke handelspolitiek op 9 december 1953 te Luxemburg ondertekend, trad met ingang van 18 augustus 1956 in werking. Hieruit volgt o.m. dat al de handelsakkoorden der Beneluxlanden vóór 18 augustus 1958 gemeenschappelijk zullen moeten zijn.

Op 6 juli 1956 werd een protocol betreffende de nationale gedragslijn inzake aanbesteding van werken en aankoop van goederen door de overheid ondertekend.

De intra-Beneluxhandel ontwikkelde zich verder. De invoer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie uit Nederland vermeerderde van fr. 13,5 miljard in de eerste negen maanden van 1955 tot fr. 15,2 miljard tijdens dezelfde periode van het verslagjaar; de uitvoer naar Nederland steeg over dezelfde periodes van fr. 20,5 miljard tot fr. 25,2 miljard.

BEHEER

De heer Joseph Vanheurck, regeringscommissaris bij onze Instelling sedert november 1944, heeft op 24 februari 1956 zijn functies neergelegd.

De gewone algemene vergadering der aandeelhouders van 27 februari 1956 heeft zich eenparig aangesloten bij de hulde die door de Gouverneur werd gebracht aan de bekwaamheid, de rechtschapenheid en de rechtvaardigheid waarvan de heer Vanheurck steeds blijk heeft gegeven bij het vervullen van zijn opdracht.

Krachtens het koninklijk besluit van 14 februari 1956 werd de heer Vanheurck ertoe gemachtigd de eretitel van zijn functies te voeren.

Ter vervanging van de heer Vanheurck werd, bij hetzelfde koninklijk besluit, de heer Maurice Williot, directeur-generaal bij de Thesaurie en Staatsschuld, door de Koning als Regeringscommissaris aangesteld.

***

De heer regent André Huyssens, die de leeftijdsgrens bereikte, heeft zijn functies neergelegd na de gewone algemene vergadering van 27 februari 1956.

Wegens de uitmuntende diensten door de heer Huyssens aan de Bank bewezen, heeft de Algemene vergadering hem de titel van ereregent verleend.

« Wij betreuren ten zeerste — zo verklaarde de heer Gouverneur — het vertrek van de heer regent Huyssens, die sedert 3 november 1944 lid is van de Raden van de Bank. De heer Huyssens was onze Instelling bijzonder toegewijd. In de loop van de elf jaar tijdens dewelke hij met ons heeft samengewerkt, hebben wij steeds zijn grote bevoegdheid, zijn rechtschapen karakter en zijn voortdurende bezorgdheid om het algemeen belang kunnen waarderen. Ik hecht er aan hem hier, in uw naam, dank te zeggen voor zijn kostbare medewerking ».

Ter vervanging van de heer Huyssens heeft de Algemene vergadering de heer Victor Van Rossem, directeur-generaal van de samenwerkende maatschappij « Koöperatief Verbond » en ondervoorzitter van de « Algemene Koöperatieve Vereniging », te Antwerpen, verkozen wiens naam voorkwam op de lijst der kandidaten door de Minister van Financiën voorgedragen.

Zij heeft de heer Alfred Putzeys, gekozen onder de kandidaten voorgedragen door de Minister van Financiën, en de heer André Renard, één der twee regenten gekozen op voorstel van de meest vooraanstaande arbeidersorganisaties, als regent herkozen.

De Vergadering heeft eveneens de mandaten hernieuwd van de heren censoren Fernand Duchène, Auguste Jadoul en René Geurts, en de heer Joseph Vanheurck aangeduid om het openstaand mandaat te vervullen.

Op 23 mei 1956 heeft de heer Vanheurck zijn mandaat neergelegd om zich te schikken naar de voorschriften van artikel 27, 4de alinea, van de organieke wet en van artikel 51, 4de alinea, der statuten.

De mandaten van de heren regenten Putzeys, Renard en Van Rossem en van de heren censoren Duchène, Jadoul en Geurts zullen na de gewone algemene vergadering van de maand februari 1959 verstrijken.

***

De Bank had het overlijden te betreuren van de heer Henri Deraedt, ereregent, en van de heren Oscar Bossaert en Pieter Delbaere, leden van het Discontocomité te Brussel.

***

Bij toepassing van artikel 70, 4de alinea der statuten, heeft de Algemene Raad het nieuw huishoudelijk reglement van de Bank goedgekeurd; dit reglement werd aan de Minister van Financiën medegedeeld.

PERSONEEL

Tijdens het verlopen jaar werd onze Instelling getroffen door het overlijden van de heer Robert Bruyninx, afdelingshoofd bij de Dienst van het personeel, van de heer Jérôme Coppens, Mevr. Jeanne Corbisier-Scheerlinck, de heren Marcel De Mulder, Guillaume Engwegen, Henri Mertens, Joseph Nulens, Joseph Putmans, Alphonse Simonet, Juffr. Maria Verbesselt, leden van het personeel van het Hoofdbestuur, en van de heer Robert Vanrokeghem, van het agentschap Ronse.

De Bank heeft met spijt afscheid genomen van volgende leden van haar personeel die de pensioengerechtigde leeftijd bereikten na vele jaren van toegewijde arbeid : de heer Pierre Trémerie, afdelingshoofd bij de Dienst Open Bewaarnemingen, de heer Joseph Bogaerts, Mevr. Julienne Brackelaire-Janssens, de heren Marcel Christiaens, Oscar De Kelver, Maurice Deleebeeck, François Deleu, René De Meersman, Gérard De Rooster, Henri De Valck, Fernand Drossart, Désiré Dewitte, Raoul Dugaillez, Jean Ferdinand, Désiré Haesaerts, Antoine Hendricks, Pierre Hendrickx, Louis Huenaerts, Juffr. Georgette Mathieu, de heren Charles Matterne, Lucien Michelet, Joseph Pirson, Robert Plume, Maurice Quenon, Juffr. Lucie Smets, Mevr. Germaine Therssen-Vogelsang, Marcelle Tiérache-Tiérache, de heren Ghislain Van Goidsenhoven, Louis Van Hille, François Wouters, van het personeel van het Hoofdbestuur, Mevr. Maria De Vriese-Van Cayseele, de heer Frans Lenssens, Mevr. Berthe Post-Colson, de heer Petrus Vrancken, van de Bijbank Antwerpen, de heren Victor Dasin, Oscar Debreu, Henri Delcourt, Ernest Monfort, Victor Timmermans, Pieter Van Meldert, resp. van de agentschappen Zinnik, Aalst, Hoei, Verviers, Geraardsbergen en Mechelen.

*
* *

Daar het mandaat van de afgevaardigden van het personeel verstreken was, werden er, overeenkomstig het reglement van de Afvaardiging, op 27 februari 1956 verkiezingen gehouden.

Het Beheer van de Bank hecht er aan hulde te brengen aan de uittredende afgevaardigden voor de waakzaamheid, de toewijding en de bezorgdheid om het algemeen belang waarvan zij steeds hebben blijk gegeven bij het vervullen van hun opdracht.

Tijdens de bijeenkomsten die de nieuwe afgevaardigden met de Directie van de Bank en de Chef van het Personeel gehouden hebben, werden talrijke kwesties van sociale aard, alsmede die met betrekking tot de toepassing van het nieuw huishoudelijk reglement, onderzocht in een geest van onderlinge verstandhouding en vertrouwen.

Twee leden van de Afvaardiging zetelen, volgens gebruik, in het Comité van Beheer van het Fonds van de Honderdste Verjaring, dat belast is met het toekennen van de aanmoedigingspremies voor de studies, de prijzen bestemd om de suggesties te belonen, de reisbeurzen en de Paul Baudewyns-prijs, voorbehouden aan de beste werkgezellen of -gezellinnen.

Voortaan zal het Directiecomité de leidende ambtenaren en de leden van de afvaardiging van het personeel eens per trimester bijeenroepen om hun commentaar en informatie van algemene aard te verstrekken in verband met de documenten, staten en opgaven die de Bank overeenkomstig artikelen 41 en 42 van haar statuten moet publiceren.

*
* *

Het Beheer betuigt aan alle leden van het personeel van het Hoofdbestuur, de bijbanken en de agentschappen zijn grote voldoening voor de ijver, het initiatief en de geest van samenwerking die door hen werden betoond, en stelt er prijs op hun hiervoor van harte dank te zeggen.

ONTLEDING VAN DE BALANS EN VAN DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR 1956

ACTIVA

Goudvoorraad

Op basis van de verkoopprijs van het goud, zegge fr. 56.263,7994 per kg. fijn goud, vertegenwoordigt de goudvoorraad per 31 december 1956 . . . . . fr. 46.247.394.557,15

waarvan,

goud in het buitenland	fr.	45.922.129.975,75
goud in België	fr.	325.264.581,40
	fr.	46.247.394.557,15

Op 31 december van vorig jaar bedroeg de goudvoorraad fr. 46.384.879.865,75.

Tegoed op het buitenland

Het tegoed op het buitenland stemt enerzijds overeen met de tegenwaarde van de omzetbare buitenlandse deviezen, gedeponeerd bij correspondenten van de Bank in het buitenland, en met de buitenlandse biljetten in kas bij de Bank. Het vertegenwoordigt anderzijds papier in Belgische franken op het buitenland.

Het bedraagt :

		Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
a) in buitenlandse deviezen . .	fr.	986.783.781,80	249.098.620,85
b) in Belgische franken . .	fr.	8.350.681,—	9.477.495,50
	fr.	995.134.462,80	258.576.116,35

Te ontvangen deviezen en goud

Deze rubriek, die niet meer voorkwam per 31 december 1955, staat op de balans van dit jaar te boek voor fr. 2.985.731.901,85.

Zij heeft haar tegenpost op de passiefzijde onder het hoofd « Te leveren deviezen en goud » voor een bedrag groot fr. 1.399.255.651,85 dat de tegenwaarde vertegenwoordigt van dollars, te ontvangen tegen cessies op termijn van goudstaven en van Zwitserse franken.

Zij omvat bovendien, ten belope van fr. 1.586.476.250,— kontante aankopen in Belgische franken van deviezen die op ten hoogste 120 dagen na datum door de Schatkist dienen geleverd. De Staat waarborgt de Bank tegen ieder wisselverlies dat zij eventueel zou ondergaan uit hoofde van deze aankopen.

Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden

Per 31 december 1955 bedroegen de vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden op de actiefzijde van de balans :

a) E.B.U.	fr.	9.137.500.000,—
b) landen, leden van de E.B.U. . . .	fr.	712.396.716,33
c) andere landen	fr.	821.197.382,—
	fr.	10.671.094.098,33

De overeenkomst die op 1 juli 1954 tussen de Belgische Staat en de Bank werd gesloten in verband met de uitvoering van het Internationaal akkoord van Parijs dd. 19 september 1950 houdende oprichting van een Europese Betalingsunie, beperkt tot fr. 10.065.625.000,— de verbintenis die door de Bank werd aangegaan, uit eigen middelen de kredieten te financieren die door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie worden verleend aan de Europese Betalingsunie.

Een bijkomende overeenkomst werd op 11 mei 1955 getekend tussen de Belgische Staat, de Bank en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, luidens dewelke de Bank erin

toestemt de voorschotten te verlenen boven de hoogtegrens van fr. 10.065.625.000,—, op voorwaarde dat de Belgische Staat of, voor rekening van deze laatste, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, aan de Bank een bedrag in Belgische franken stort dat overeenstemt met het gebeurlijk overschot. De tussenkomst van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid is nochtans beperkt tot een bedrag van maximum één miljard frank.

Deze bijkomende overeenkomst, alsmede de overeenkomst van 1 juli 1954, liepen ten einde op 30 juni 1956. Beide werden verlengd tot 30 juni 1957.

De Staat waarborgt de Bank tegen om 't even welk kapitaalverlies, wisselverschil, of andere, die zij zou kunnen ondergaan bij de uitvoering van de verbintenissen die voor België voortvloeien uit de bepalingen van het akkoord van Parijs.

Op 31 december 1956 vertegenwoordigen de voorschotten aan de Europese Betalingsunie fr. 9.742.650.000,—, waarin begrepen is het saldo groot 500 miljoen frank van de vordering van 2,5 miljard frank die op 30 juni 1952 werd geconsolideerd en terugbetaalbaar is in vijf annuïteiten van 500 miljoen frank (zie verslag over het boekjaar 1952, blz. 90).

Vergeleken met het bedrag dat op de balans per 31 december 1955 geboekt stond, is het totaal van de voorschotten die door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie aan de Europese Betalingsunie werden verleend, met fr. 605.150.000,— vermeerderd in 1956 niettegenstaande de periodieke stortingen in goud of in dollars gedaan door de landen waarmede bilaterale terugbetalings- en delgingsakkoorden werden gesloten (zie verslag over het boekjaar 1954, blz. 94 à 96) voor een globaal bedrag van fr. 1.633.000.000,— en een buitengewone terugbetaling van fr. 110.000.000,— die in juli 1956 door de E.B.U. gedaan werd ingevolge een buitengewone delging van de schuld van Italië tegenover dit organisme.

In 1955 bedroegen de stortingen die krachtens gezegde bilaterale akkoorden gedaan werden fr. 1.191.200.000,— (zie verslag over 1955, blz. 95). De verhoging vastgesteld in 1956 volgt uit het feit dat, sedert juli 1956, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Noorwegen, krachtens bijvoegsels aan de oorspronkelijke akkoorden gesloten met deze landen, toegestemd hebben belangrijker periodieke terugbetalingen te doen.

De rubriek *b*) « landen, leden van de E.B.U. » waarvan het bedrag per 31 december 1956 fr. 422.297.179,05 beloopt, begrijpt essentieel de courante voorschotten aan deze landen, bestemd om einde iedere maand in de schoot van de Unie verrekend te worden met de verbintenissen tegenover deze zelfde landen die voorkomen op de passiefzijde.

De rubriek c) « andere landen » vertegenwoordigt vorderingen, in vreemde munten en in Belgische franken, van de Bank op landen die geen deel uitmaken van de E.B.U. en waarmede betalingsakkoorden werden gesloten.

Deze vorderingen stonden op de balans per 31 december 1956 geboekt voor fr. 771.316.409,70.

De tussenkomst van de Bank in de uitvoering van gezegde akkoorden is geregeld door de overeenkomst tussen de Belgische Staat en de Bank, dd. 25 februari 1947.

Zoals blijkt uit het verslag over het boekjaar 1954 (blz. 96 en 97) wordt bovendien, door een bijkomende overeenkomst die op 14 september 1954 gesloten werd tussen de Staat, de Bank en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, de tussenkomst van de Bank in de financiering van deze akkoorden beperkt tot het verschil tussen de creditsaldi en de debetsaldi, in haar boeken, van de rekeningen die aan de buitenlandse circulatiebanken geopend werden uit hoofde van die akkoorden. Boven dit verschil gaat de Belgische Staat of, voor rekening van deze laatste, de Nationale Maatschappij voor

Krediet aan de Nijverheid, de verbintenis aan de nodige provisie aan te leggen. De tussenkomst van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid is nochtans beperkt tot het bedrag van maximum twee miljard frank.

In het verslag over het boekjaar 1954, werd eveneens gepreciseerd bladzijde 97, dat, in sommige gevallen, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid zou moeten tussenkomen alvorens de globale grens, vastgesteld voor de tussenkomsten van de Bank, bereikt werd, en dit in toepassing van de bepaling luidens dewelke de respectieve bedragen der tussenkomsten van de Bank en van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, voor elk betalingsakkoord, in gemeen overleg met de Staat zouden worden vastgesteld. Voor een betalingsakkoord is de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid krachtens deze laatste bepaling sedert januari 1956 voortdurend tussengekomen voor het dekken van een overschrijding van de hoogtegrens der tussenkomst van de Bank.

Globaal is de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid in 1956 tussengekomen voor bedragen die opgenomen werden in een bijzondere rekening « Speciale provisie (Overeenkomst van 14 september 1954) : N.M.K.N. », waarvan het saldo 300 miljoen frank niet heeft overschreden.

De rekening van de Schatkist werd gecrediteerd voor het overschot der interesten door de vreemde landen betaald boven die welke hun verschuldigd zijn krachtens de met deze landen gesloten akkoorden. Daarentegen werd zij gedebiteerd voor de interesten die de Staat aan de Bank verschuldigd is krachtens de overeenkomsten van 25 februari 1947, 1 juli 1954 en 14 september 1954 betreffende de voorschotten door de Bank toegestaan voor de uitvoering van deze akkoorden. De interesten door de Staat aan de Bank betaald zijn begrepen in de resultaten die, op de Winst- en Verliesrekening, onder de rubriek « Disconto, wissel, intresten en provisies » voorkomen.

Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud

Deze rubriek heeft als tegenpost op de passiefzijde « Te leveren deviezen en goud » en staat in de balans per 31 december 1956 voor . . . . . fr. 89.132.670,—

Zij vertegenwoordigt de verbintenissen van debiteuren die met de Bank verrichtingen op termijn in buitenlandse valuta en in goud hebben gesloten.

Per 31 december 1955 bedroeg deze post . . . . . fr. 515.093,—

Handelspapier op België

De portefeuille van het door de Bank gedisconteerd en in België betaalbaar handelspapier bedraagt per 31 december 1956 . . . . . fr. 11.394.362.818,93
tegen, per 31 december 1955 . . . . . fr. 8.399.312.558,74

Voorschotten op onderpand

De voorschotten op onderpand, gedaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 17, 5° en 8° der statuten, bedragen per 31 december 1956 . . . . . fr. 453.066.164,24

Per 31 december 1955 beliepen zij . . fr. 209.982.919,47

Overheidseffecten
(art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 september 1948)

Deze portefeuille begrijpt volgende waarden :

	Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
a) Schatkistcertificaten . fr.	5.900.000.000,—	8.800.000.000,—
b) Papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn . . . . . fr.	1.836.000.000,—	783.000.000,—
c) Andere Belgische overheidseffecten . . . fr.	89.000.000,—	118.000.000,—
Totaal. . fr.	7.825.000.000,—	9.701.000.000,—

Naar luid van de overeenkomst gesloten dd. 14 september 1948 tussen de Belgische Staat en de Bank mag het bedrag van de portefeuille effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Belgische Staat, en door de Bank behouden tengevolge van de overeenkomstig artikel 17, 3° en 9° der statuten gedane verrichtingen niet hoger gaan dan tien miljard frank.

Krachtens de overeenkomsten die op 15 april 1952 gesloten werden, enerzijds met de Belgische Staat, anderzijds met de Luxemburgse Staat, heeft de Bank een kredietmarge, beperkt tot 333 miljoen frank, ter beschikking van deze laatste gesteld. Deze kredietmarge werd in 1956 niet aangewend.

De door de Bank binnen het raam van de bepalingen der hiervorengenoemde overeenkomsten toegestane voorschotten, worden afgerekend à rato van de discontovoet der Bank voor het geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier, behalve wat betreft de som van fr. 2.465.000.000,—, gedeelte van de schuld van de Belgische Staat tegenover de Bank dat, per 13 september 1948, het geconsolideerd bedrag, groot 35 miljard frank, te boven ging. Op bedoelde som zijn van toepassing de bepalingen van artikel 33 van de organieke wet krachtens dewelke een vergoeding van 0,25 pct. 's jaars aan de Bank wordt toegekend, op het gedeelte van de omloop dat overeenstemt met de renteloze voorschotten aan de Belgische Staat.

De rente opgebracht door de portefeuille overheidseffecten is opgenomen in de resultaten die geboekt staan op het credit van de Winst- en Verliesrekening, onder de rubriek « Disconto, wissel, intresten en provisies ».

Krachtens artikel 37 van de statuten wordt de winst die voor de Bank voortspruit uit het verschil tussen de rente berekend à 3 1/2 pct. en de rentevoet van haar verrichtingen van disconto, voorschot en belening, aan de Staat toegekend langs het debet van de Winst- en Verliesrekening. Genoemde bepaling is van toepassing

op de verrichtingen begrepen in de volgende rekeningen van de activa : « Handelspapier op België », « Voorschotten op onderpand » en « Overheidseffecten ».

Deel- en pasmunt

De deel- en pasmunt wordt als volgt onderverdeeld :

		Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
Zilvergeld en pasmunt	. fr.	537.553.911,05	427.593.982,05
Biljetten der Thesaurie	. fr.	152.675.655,—	272.205.770,—
	fr.	690.229.566,05	699.799.752,05

Zoals blijkt uit het verslag van verleden jaar (blz. 99 en 100) is de hoogtegrens van de kasvoorraad der Bank in muntstukken en in biljetten in omloop voor rekening van de Schatkist die, overeenkomstig een briefwisseling tussen de Minister van Financiën en de Bank, op 700 miljoen frank werd gesteld, onderworpen aan volgende modaliteiten, die op 14 oktober 1955 werden vastgesteld :

1°) ingeval de hoogtegrens overschreden wordt op alle weekstaten die tijdens een bepaalde maand werden gepubliceerd, wordt de Schatkist door de Bank verzocht, op de datum van de laatste staat van diezelfde maand, het gemiddeld overschot van bedoelde maand terug te betalen;

2°) telkens, niettegenstaande de aldus gedane terugbetaling, de kasvoorraad van de Bank in deelmunt gedurende de volgende maand boven dit bedrag van 700 miljoen frank blijft, wordt de Schatkist door de Bank verzocht, op de datum van de laatste weekstaat van die maand, de totale som die, op bedoelde datum, de contractuele grens van 700 miljoen frank overtreft, terug te betalen.

Tegoed bij de Dienst der Postchecks

Het tegoed van de Bank bij de Dienst der Postchecks beloopt :

per 31 december 1956	. . . . . fr.	1.286.186,36
per 31 december 1955	. . . . . fr.	1.057.995,42

De geconsolideerde vordering op de Staat bedroeg ingevolge de sanering van de balans van de Bank in september 1948 . . . . . fr. 35.000.000.000,—

Geconsolideerde vordering op de Staat
(art. 3. § b van de wet van 28 juli 1948)

Op de balans per 31 december 1956 staat zij geboekt voor . . . . . fr. 34.660.494.790,12

Er wordt aan herinnerd dat de Bank, op 15 december 1954, op verzoek van de Staat, erin toegestemd heeft dat de aflossing voorzien bij art. 3, litt. b, tweede alinea der wet van 28 juli 1948, geschorst wordt voor het boekjaar 1955, zoals dit het geval was voor de jaren 1953 en 1954, onder voorwaarde dat de Staat deze aflossing zou hervatten vanaf het boekjaar 1956 en derwijze zou aanvullen dat het totaal bedrag der aflossingen die moesten verricht worden voor de boekjaren 1953 tot 1955, in zes jaar aangezuiverd worde, ten belope van minstens één zesde per jaar, betaalbaar op 1 maart van de jaren 1957 tot 1962.

De overheidsfondsen en andere krachtens artikels 18 en 21 der statuten verworven effecten, belopen :

Overheidsfondsen
(art. 18 en 21 der statuten)

per 31 december 1956 . . . . . fr. 2.072.260.722,28
tegen, per 31 december 1955 . . . . . fr. 1.914.326.675,38

Deze rubriek staat per 31 december 1956 geboekt voor . . . . . fr. 395.248.377,38
tegen fr. 171.249.653,67 per 31 december 1955.

Te innen waarden

Zij bestaat o.m. uit te incasseren waarden (cheques, coupons, aflosbare stukken), van derden te ontvangen bedragen tengevolge van verrichtingen op effecten of deviezen en aanmaak van biljetten en drukwerken, alsmede post- of fiscale zegels.

Gebouwen, materieel en meubelen

De waarde van de gronden en gebouwen staat in de balans per 31 december 1956 te boek voor . . . . . fr. 1.318.151.477,17
tegen, per 31 december 1955 . . . . . fr. 1.179.300.698,28

De verhoging met fr. 138.850.778,89 stemt overeen met de in 1956 gedane uitgaven voor de constructie van de nieuwe gebouwen van de Bank te Brussel en in de provincie (Hasselt en Malmédy), ten belope van fr. 112.877.937,89, alsmede voor de aankoop van een garage in kelderverdieping te Brussel en van een gebouw te Luik, ten belope van fr. 25.972.841,—. Dit laatste is naast het huidig gebouw gelegen en zal worden afgebroken met het oog op de latere aanbouw van een nieuwe bijbank omwille der onteigeningsmaatregelen getroffen ingevolge de noodwendigheden inzake stedenbouw.

Het materieel en de meubelen, volledig afgeschreven, komen enkel pro memorie in de rubriek voor.

Waarden van de Pensioenkas van het Personeel

Deze rekening, waarvan de tegenwaarde op de passiefzijde voorkomt onder het hoofd « Pensioenkas van het Personeel », staat op de balans per 31 december 1956 ingeschreven
voor . . . . . fr. 885.334.589,88
tegen, per 31 december 1955 . . . . . fr. 810.051.400,04

De verhoging met fr. 75.283.189,84 begrijpt een gewone toelage van fr. 30.070.000,—, de incassering van loten en premiën, alsmede de reglementaire afhoudingen gedaan op de bezoldigingen. Ze begrijpt bovendien een buitengewone toelage van fr. 31.500.000,—, die bestemd is om de wiskundige reserves der niet-ingegane renten te vermeerderen, omwille der verhoging, in mei 1956, der wedden en lonen van het personeel ingevolge de hausse van het officieel indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

Zoals gepreciseerd in het verslag over het jaar 1952, blz. 99 en 100, omvat thans het stelsel, dat op 1 januari 1953 van kracht werd,

een verdeling van de last der renten onder de Pensioenkas en de algemene onkosten der Bank.

De tussenkomst van de Bank uit dien hoofde bedraagt

in 1956	fr.	13.273.000,—
tegen	fr.	9.350.000,—
in 1955.		

Afgeschreven en te verzilveren waarden

Onder deze rubriek zijn « pro memorie » de waarden opgenomen die, wegens de onzekerheid omtrent de datum en de mogelijkheid van hun verzilvering, niet als tegenwaarde van de verbintenissen op zicht van de Bank kunnen worden aangewend.

De som van fr. 24.138.098,10 die op het credit van de Winst- en Verliesrekening per 31 december 1956 geboekt staat in de rubriek « Geïnd op afgeschreven en te verzilveren waarden » vertegenwoordigt in hoofdzaak de opbrengst van het tegeldemaken sedert 1955 van een pand dat, overeenkomstig artikel 34 van haar statuten, in bezit was van de Bank tot dekking van een aanhangige oude vordering.

Overgangsrekeningen van de actiefzijde

Per 31 december 1956 zijn de overgangsrekeningen van de actiefzijde als volgt samengesteld :

a) Interestenprorata te ontvangen op beleggingen en rekeningen geopend krachtens betalingsakkoorden	fr.	128.994.796,—
b) Interestenprorata te ontvangen op rekeningen in omzetbare deviezen	fr.	2.297.809,60
c) Interestenprorata op overheidsfondsen verworven krachtens de statuten	fr.	38.387.073,60
Te transporteren :	fr.	169.679.679,20

	Transport : fr.	169.679.679,20
d)	Voorraden ten behoeve van aanmaak van biljetten en drukwerken, voor de refter van het personeel en het economaat . . . fr.	20.840.378,87
e)	Ministerie van Landsverdediging : terugvordering van tijdens de bezetting door geheime formaties weggenomen kasgelden. Dit geschil blijft aanhangig voor de Rechtbank van 1ste Aanleg te Hoei . . . . fr.	2.243.400,—
f)	Waarden van het Fonds van de Honderdste Verjaring. De inkomsten van dit Fonds, gevormd bij gelegenheid van de Honderdste Verjaring der Bank, moeten toelaten prijzen en beloningen toe te kennen aan bijzonder verdienstelijke leden van het administratief en het technisch personeel . . . . . fr.	2.660.958,40
g)	Buitenlandse correspondenten, deviezen geblokkeerd ingevolge buitenlandse valutawetgevingen . . . . . fr.	971.450,63
	(De laatste drie rekeningen sub *e*/, *f*/ en *g*/ hebben hun tegenwaarde in de overgangsrekeningen op de passiefzijde.)	
	Totaal. . fr.	196.395.867,10

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop

Het bedrag der biljetten van de Bank in circulatie beloopt, per 31 december 1956 . . . . . fr. 111.533.161.000,—

Per 31 december 1955 bedroeg deze omloop . . . . . fr. 107.555.750.400,—

Deze bedragen zijn, per coupure, als volgt onderverdeeld :

	Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
fr. 1.000 . . . . . fr.	97.214.069.000,—	93.368.367.000,—
fr. 500 . . . . . fr.	7.878.275.500,—	7.759.302.500,—
fr. 100 . . . . . fr.	6.440.816.500,—	6.428.080.900,—
Totaal . . . . . fr.	111.533.161.000,—	107.555.750.400,—

Rekeningen-courant en diversen

De rekeningen-courantsaldi en diversen zijn als volgt onderverdeeld :

	Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
Schatkist, gewone rekening . . . . fr.	10.471.363,51	11.423.044,48
Schatkist, rekeningen Akkoord voor Economische Samenwerking fr.	27.910.947,61	56.465.100,48
Instellingen door bijzondere wet beheerd en openbare besturen . . . . fr.	320.074.288,69	276.599.117,83
Banken in België . . fr.	1.663.168.062,35	1.888.280.573,64
Te transporteren : fr.	2.021.624.662,16	2.232.767.836,43

Transport :	fr.	2.021.624.662,16	2.232.767.836,43
Banken in het buitenland : gewone rekeningen .	fr.	229.329.539,11	171.035.153,—
Particulieren	fr.	321.164.701,04	347.682.855,51
Te betalen waarden . .	fr.	449.809.746,18	390.141.474,19
	fr.	3.021.928.648,49	3.141.627.319,13

Deze opsomming dient nader omschreven betreffende twee punten :

1°) *Schatkist (rekeningen Akkoord voor Economische Samenwerking).*

Het bedrag van fr. 27.910.947,61 geboekt per 31 december 1956, evenals dat van fr. 56.465.100,48 op de balans per 31 december 1955, heeft uitsluitend betrekking op de uitvoeringsperiode van het Marshall-plan 1950-1952. De vermindering t.o.v. vorig jaar is toe te schrijven aan verschillende stortingen in de Rijkskas ten gunste o.m. van de Belgische Dienst Opvoering Productiviteit en aan een storting ten gunste van de Groothertogelijke Regering als aandeel in de rechtstreekse hulpverlening van de Verenigde Staten van Amerika aan de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

2°) *Te betalen waarden.*

Het bedrag onder de rubriek « Te betalen waarden » vertegenwoordigt het geheel der verbintenissen van de Bank, andere dan deze geboekt in rekening-courant, o.m. bankassignaties, verplaatste cheques, betaalmandaten, dividenden, tegenwaarde van valuta verschuldigd aan derden, te betalen taksen, betalingen te doen aan leveranciers en aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, aanhangige creditberichten, lopende verrichtingen die later het voorwerp

zullen uitmaken van betalingen of inschrijvingen op het credit der rekeningen-courant.

Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden

De saldi der verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden zijn de volgende, vergeleken met vorig jaar :

		Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
Landen, leden van de E.B.U.	fr.	751.565.611,32	277.339.695,50
Andere landen . . .	fr.	273.251.206,22	747.240.050,02
	fr.	1.024.816.817,54	1.024.579.745,52

Totaal der verbintenissen op zicht

De onmiddellijk opvraagbare verbintenissen zijn samengesteld uit het totaal der bankbiljetten in omloop, de rekeningen-courant en diversen, alsmede de verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden.

Per 31 december 1956 belopen zij fr. 115.579.906.466,03 tegen fr. 111.721.957.464,65 per 31 december 1955.

Speciale provisie (overeenkomst van 14-9-1954) : N.M.K.N.

Per 31 december 1956 bedroeg deze provisie, aangelegd krachtens de overeenkomst van 14 september 1954 gesloten tussen de Staat, de Bank en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (zie blz. 102) fr. 275.000.000,—. Deze rubriek kwam niet voor op de balans per 31 december 1955.

Te leveren deviezen en goud

Deze rubriek is in de balans per 31 december 1956 geboekt voor	fr.	1.551.225.634,80
en stond in de balans per 31 december 1955 voor	fr.	71.061.948,30

De rekeningen « Te ontvangen deviezen en goud » en « Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud » op de actiefzijde vormen hiervoor slechts de tegenwaarde ten belope van fr. 1.476.441.903,—.

Het verschil tussen het totaal van de rubriek « Te leveren deviezen en goud » en dit laatste bedrag vertegenwoordigt kontante verbintenissen in goud en deviezen.

Pensioenkas van het Personeel

Deze rekening vormt de tegenpost der waarden van de Pensioenkas van het Personeel op de actiefzijde.

Zij vertegenwoordigt per 31 december 1956	fr.	885.334.589,88
tegen, per 31 december 1955	fr.	810.051.400,04

Overgangsrekeningen van de passiefzijde

Per 31 december 1956 waren de overgangsrekeningen van de passiefzijde, de volgende :

a) Interestenprorata te betalen op rekeningen geopend krachtens betalingsakkoorden .	fr.	283.233,—
b) Herdisconto van de portefeuille wissels en schatkistcertificaten	fr.	47.418.374,86
c) Voorschotten gestort door derden . . .	fr.	66.469,—
d) Kasmiddelen gedurende de bezetting weggenomen door geheime formaties, en te recupereren	fr.	2.243.400,—
e) Fonds van de Honderdste Verjaring . .	fr.	2.660.958,40
Te transporteren :	fr.	52.672.435,26

	Transport : fr.	52.672.435,26
f)	Crediteuren wegens geblokkeerde deviezen fr.	971.450,63
	De drie rekeningen sub *d/ e/* en *f/* hebben hun tegenwaarde in de overgangsrekeningen van de actiefzijde.	
g)	Provisie voor onkosten van aankoop, verkoop en verzending van goud . . . . . fr.	30.000.000,—
h)	Provisie voor de constructie van gebouwen fr.	130.871.419,11
i)	Fiscale voorziening . . . . . fr.	74.608.317,72
	Totaal. . . fr.	289.123.622,72

De verrichtingen in 1956 geboekt op de rekening « Fiscale voorziening » zijn als volgt ingedeeld :

fr.	63.258.018,29	saldo per 1 januari 1956
fr.	48.649.700,57	betalingen in 1956 gedaan voor belastingen, in hoofdzaak de nationale crisisbelasting op het dividend betaalbaar gesteld per 1 maart 1956.
fr.	14.608.317,72	
fr.	60,000.000,—	overdracht langs het debet van de Winst- en Verliesrekening met het oog op de aanslag van de inkomsten van het boekjaar 1956.
fr.	74.608.317,72	saldo per 31 december 1956.

Zoals blijkt uit het verslag van verleden jaar (blz. 108) konden de fiscale ontheffingen met betrekking tot het boekjaar 1954 door het Bestuur niet vastgesteld worden in 1955. Zij maakten het voorwerp uit van terugbetalingen in 1956, welke voorkomen op het credit van de Winst- en Verliesrekening onder de rubrieken « Restorno op mobiliënbelasting » en « Beschikbaar geworden fiscale voorziening ».

Het Bestuur der belastingen heeft aan de Bank de vervroegde storting van de bedrijfsbelasting op de inkomsten van 1954, die op de

balans per 31 december 1955 voorkwam onder de overgangsrekeningen van de actiefzijde, terugbetaald.

Kapitaal

Het kapitaal fr. 400.000.000 is verdeeld in 400.000 aandelen, op naam of aan toonder, van fr. 1.000 elk, waarvan 200.000, nominatief en onoverdraagbaar, ingeschreven op naam van de Staat.

Reservefonds

Het Reservefonds, voorzien bij artikel 14 der statuten van de Bank, is verdeeld in volgende rubrieken :

		Per 31 december 1956	Per 31 december 1955
Statutaire reserve . .	fr.	349.271.723,69	314.745.570,84
Voorzieningsfonds . .	fr.	246.999.679,82	245.292.651,67
Rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen . . .	fr.	1.208.096.427,17	1.079.300.698,28
	fr.	1.804.367.830,68	1.639.338.920,79

De vermeerdering vertegenwoordigt het aandeel in de verdeling der winsten, per 31 december 1955, dat aan de statutaire reserve toekwam, alsmede de afschrijving per 31 december 1956 ten belope van fr. 128.795.728,89 van de uitgaven van het boekjaar voor de constructie van de nieuwe gebouwen van de Bank, alsmede voor de aankoop van een garage te Brussel en van een gebouw te Luik, met uitsluiting van de waarde der gronden geschat op fr. 10.055.050,—.

Het verschil tussen het bedrag van de rubriek « Gebouwen, materieel en meubelen » op de actiefzijde en dit onder de rubriek « Rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen » op de passiefzijde, zegge een bedrag fr. 110.055.050,— vertegenwoordigt een redelijke raming voor de gronden.

Bovendien werd het Voorzieningsfonds vermeerderd langs het debet van de Winst- en Verliesrekening, met de winsten in 1956 verwezenlijkt op de verkoop en de incassering van effecten die de portefeuille overheidsfondsen van de Bank vormen, zegge fr. 1.707.028,15.

Artikel 8 van de wet van 8 maart 1951 waarbij de wetten en besluiten betreffende de inkomstenbelastingen met ingang van het dienstjaar 1951 werden gewijzigd, voorziet, onder zekere voorwaarden, de vrijstelling van deze winsten of van een gedeelte ervan. Het vrijgestelde gedeelte dat, luidens art. 27, § 2bis van deze samengeordende wetten moet onbeschikbaar blijven, bedraagt fr. 79.285,65.

Te verdelen netto-winst

Het batig saldo van de Winst- en Verliesrekening, t.w. de netto-winst, te verdelen overeenkomstig de bepalingen van art. 38 der statuten, beloopt fr. 360.529.595,95.

ORDEREKENINGEN

Te inkasseren waarden

Zijn in deze rubriek geboekt, de waarden — handelspapier, buitenlandse munten, enz. — door rekening-couranthouders of buitenlandse correspondenten ter incassering afgegeven . . . fr. 20.436.919,20

Geopende documentaire kredieten

Deze rekening omvat de importkredieten door de Bank geopend aan financiële instellingen van de overheidssector en aan Belgische ondernemingen, alsmede de exportkredieten geopend door bemiddeling van buitenlandse circulatiebanken . . . . . fr. 10.931.008,90

Diverse bewaarnemingen

De diverse bewaarnemingen zijn samengesteld uit :

Onderpanden van de voorschottenrekeningen . fr.	14.012.422.073,25
Waarborgen gegeven door de discontocedenten . fr.	19.919.250,—
Obligaties van de Muntsaneringslening . . fr.	6.280.000,—
Internationaal Muntfonds fr.	8.323.889.561,24
Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling . . . . fr.	1.577.778.920,—
Te transporteren : fr.	23.940.289.804,49

Transport : fr.	23.940.289.804,49	
Andere bewaarnemingen fr.	44.420.167.120,96	
Totaal. . fr.		68.360.456.925,45

Statutaire en reglementaire borgtochten van het Beheer, de Discontokantoren en het personeel . . . . . fr.	163.256.129,—	**Diverse ontvangen borgtochten**
Deze certificaten waarborgen de voorschotten door de Bank verleend voor de uitvoering van betalingsakkoorden overeenkomstig de bepalingen van de wet van 28 juli 1948 houdende wijziging van de besluitwet n^r 5 van 1 mei 1944, betreffende de voorwaarden in zake aankoop en verkoop van goud en buitenlandse munt . . fr.	1.390.000.000,—	**Waarborgcertificaten van de Schatkist ontvangen**
Borgtochten door de Bank verleend aan sommige discontokantoren, uit hoofde van leningen door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aan leden van het Personeel van de Bank toegestaan om hun huis te bouwen of te kopen . . . . fr.	129.671.235,—	**Borgtochten verleend ten gunste van het Personeel**
Portefeuille en allerlei tegoed . . . . . fr.	20.000.000,—	**Schatkist**

Diverse waarden toebehorend aan de Staat :

Preferente aandelen		
N.M.B.S. . . . . fr.	5.000.000.000,—	
Te transporteren : fr.	5.000.000.000,—	20.000.000,—

Transport : fr.	5.000.000.000,—	20.000.000,—
Gewone aandelen N.M.B.S. . . . . fr.	1.000.000.000,—	
Deelhebbende obligaties N.M.B.S. . . . . fr.	638.305.187,—	
Schatkistbons van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg (Belgisch-Luxemburgs Akkoord) . . . . fr.	1.427.258.846,—	
Obligaties van de Regering der Bondsrepubliek Duitsland (overeenkomsten van Londen dd. 27-2-1953) . . . fr.	399.905.400,—	
4 1/2 pct certificaten N.M. voor de Huisvesting . fr.	4.005.160.000,—	
4 1/2 pct certificaten van de N.M. voor de Kleine Landeigendom . . fr.	713.850.000,—	
Diverse waarden . . . fr.	329.114.118,—	
	fr.	13.513.593.551,—
Diverse waarden door de Staat in bewaring genomen :		
Waarden door derden gedeponeerd . . . . fr.	5.848.691.083,11	
Dienst van de ingeschreven schuld . . . . . fr.	14.262.918.500,—	
Deposito- en Consignatiekas fr.	52.503.161.630,72	
Te transporteren : fr.	72.614.771.213,83	13.533.593.551,—

Transport : fr.	72.614.771.213,83	13.533.593.551,—	
Als borgstelling gedeponeerde waarden . . fr.	2.130.015.693,15		
	fr.	74.744.786.906,98	
Waarden afgegeven ingevolge het Besluit van de Regent dd. 17 januari 1949 betreffende het van onwaarde maken van de niet aangegeven Belgische effecten aan toonder . . . . fr.		13.957.926,—	
Af te leveren waarden . . . . . fr.		648.064.768.295,—	
Ingetrokken effecten . . . . . fr.		13.573.642,50	
Muntfonds :			
Overheidsfondsen . . . . . fr.		4.923.272.040,—	
Totaal. . fr.		741.293.952.361,48	
Effecten door de Bank in bewaring genomen toebehorend aan het Rentenfonds, opgericht krachtens de besluitwet van 18 mei 1945 . fr.		5.193.028.218,—	**Rentenfonds, gedeponeerde effecten**
a) Voorlopige beleggingen . . . . . fr.		8.491.724.696,—	**Algemene Spaar- en Lijfrentekas**
b) Beleende fondsen . . . . . fr.		8.965.750,—	
c) Neergelegde waarborgen . . . . . fr.		147.365.502,—	
Totaal. . fr.		8.648.055.948,—	

VERDELING VAN DE NETTO-WINST VAN HET BOEKJAAR 1956

1. Aan de aandeelhouders : een eerste dividend van 6 % op het nominaal kapitaal	24.000.000,—
2. Van het overschot, hetzij fr. 336.529.595,95	
a) 10 % aan de reserve	33.652.959,60
b) 8 % aan het personeel	26.922.367,68
3. Van het overschot, hetzij fr. 275.954.268,67	
a) Aan het Rijk 1/5e	55.190.853,73
b) Aan de aandeelhouders, een tweede dividend . . .	218.857.142,85
c) Het saldo aan de reserve	1.906.272,09
Totaal van de te verdelen netto-winst. . .	360.529.595,95

DIVIDEND TOEGEKEND VOOR HET BOEKJAAR 1956

Eerste globaal bruto dividend	fr.	24.000.000,—
Tweede globaal bruto dividend	fr.	218.857.142,85
Totaal.	fr.	242.857.142,85
Mobiliënbelasting	fr.	72.857.142,85
Globaal netto-dividend	fr.	170.000.000,—

voor 400.000 aandelen, t.w. een netto-dividend van fr. 425 per aandeel.

Dit dividend is betaalbaar 1 maart 1957 op vertoon van coupon nr 155.

De Regentenraad :

Hubert ANSIAUX, *Vice-gouverneur,*
Jean VAN NIEUWENHUYSE, *Directeur,*
Franz DE VOGHEL, *Directeur,*
Marcel LEFEBVRE, *Directeur,*
Léon-A. BEKAERT, *Regent,*
Yvan FEYERICK, *Regent,*
August COOL, *Regent,*
Alfred PUTZEYS, *Regent,*
Alfons CONIX, *Regent,*
André RENARD, *Regent,*
André DE GUCHTENEÈRE, *Regent,*
Robert VANDEPUTTE, *Regent,*
Hector MARTIN, *Regent,*
Victor VAN ROSSEM, *Regent.*

De Gouverneur,

Maurice FRERE.

Balans

Winst- en Verliesrekening

Orderekeningen

ACTIVA **BALANS PER**

Goudvoorraad	46.247.394.557,15
Tegoed op het buitenland	995.134.462,80
Te ontvangen deviezen en goud	2.985.731.901,85
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :	
a) E.B.U.	9.742.650.000,—
b) landen, leden van de E.B.U.	422.297.179,05
c) andere landen	771.316.409,70
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	89.132.670,—
Handelspapier op België	11.394.362.818,93
Voorschotten op onderpand	453.066.164,24
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :	
a) schatkistcertificaten	5.900.000.000,—
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.836.000.000,—
c) andere overheidseffecten	89.000.000,—
Deel- en pasmunt	690.229.566,05
Tegoed bij de Dienst der Postchecks	1.286.186,36
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3 § b van de wet van 28 juli 1948)	34.660.494.790,12
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten)	2.072.260.722,28
Te innen waarden	395.248.377,38
Gebouwen, materieel en meubelen	1.318.151.477,17
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	885.334.589,88
Afgeschreven en te verzilveren waarden	pro memorie
Overgangsrekeningen	196.395.867,10
Totaal van de activa	121.145.487.740,06

Bankbiljetten in omloop		111.533.161.000,—
Rekeningen-courant en diversen :		
Schatkist { gewone rekening	10.471.363,51	
Schatkist { rekeningen Akkoord voor Economische Samenwerking	27.910.947,61	
Organismen door bijzondere wet beheerd en openbare besturen	320.074.288,69	
Banken in België	1.663.168.062,35	
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	229.329.539,11	
Particulieren	321.164.701,04	
Te betalen waarden	449.809.746,18	
		3.021.928.648,49
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :		
Landen, leden van de E.B.U.	751.565.611,32	
Andere landen	273.251.206,22	1.024.816.817,54
Totaal der verbintenissen op zicht		115.579.906.466,03
Speciale provisie :		
Overeenkomst van 14 september 1954 : N.M.K.N.		275.000.000,—
Te leveren deviezen en goud		1.551.225.634,80
Pensioenkas van het Personeel		885.334.589,88
Overgangsrekeningen		289.123.622,72
Kapitaal		400.000.000,—
Reservefonds :		
a) Statutaire reserve		349.271.723,69
b) Voorzieningsfonds		246.999.679,82
c) Rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen		1.208.096.427,17
Te verdelen netto-winst		360.529.595,95
Totaal van de passiva		121.145.487.740,06

DEBET **WINST- EN VERLIESREKENIN**

Algemene onkosten		349.045.151,66
Onkosten op aankoop, verkoop en verzending van goud		4.809.678,90
Gewone toelage aan de Pensioenkas van het Personeel		30.070.000,—
Buitengewone toelage aan de Pensioenkas van het Personeel		31.500.000,—
Afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen		27.771.158,55
Afschrijvingen op nieuwe gebouwen		128.795.728,89
Geldelijke verplichtingen tegenover de Staat :		
a) Provenu der disconto- en voorschotverrichtingen boven de 3 ½ %	4.884.685,13	
b) Zegelrecht op de biljettenomloop	155.538.148,—	160.422.833,13
Overschrijving naar de overgangsrekeningen van het passief v^r fiscale voorziening		60.000.000,—
Overschrijving naar de overgangsrekeningen van het passief als provisie voor constructie van gebouwen		104.000.000,—
Overschrijving naar het Voorzieningsfonds van de winst op verkoop en incassering van effecten		1.707.028,15
Te verdelen netto-winst		360.529.595,95
		1.258.651.175,23

ORDEREKENINGEN PE

Te inkasseren waarden

Geopende documentaire kredieten

Diverse bewaarnemingen :

Onderpand van de voorschotrekeningen
Waarborgen verleend door discontocedenten
Obligaties van de Muntsaneringslening
Internationaal Muntfonds
Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling
Andere bewaarnemingen

Diverse ontvangen borgtochten

Waarborgcertificaten van de Schatkist ontvangen

Borgtochten verleend ten gunste van het Personeel

Schatkist :

Portefeuille en allerlei tegoed
Diverse waarden toebehorend aan de Staat :
Preferente aandelen N.M.B.S.
Gewone aandelen N.M.B.S.
Deelhebbende obligaties N.M.B.S.
Schatkistbons van de Luxemb. Regering (Belg.-Lux. akk.)
Obligaties van de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland (overeenkomsten van Londen dd. 27-2-1953)
4 ½ % Certif. N.M. voor de Huisvesting
4 ½ % Certif. N.M. voor de Kleine Landeigendom
Diverse waarden

Diverse waarden door de Staat in bewaring genomen :
Waarden door derden gedeponeerd
Dienst der ingeschreven schuld
Deposito- en Consignatiekas
Als borgstelling gedeponeerde waarden

Waarden afgegeven ingevolge het Besluit van de Regent dd. 17 Januari 1949 betreffende het van onwaarde maken van de niet aangegeven Belgische effecten aan toonder
Af te leveren waarden
Ingetrokken effecten
Muntfonds :
Overheidsfondsen

Rentenfonds, gedeponeerde effecten

Algemene Spaar- en Lijfrentekas :

Voorlopige beleggingen
Beleende fondsen
Neergelegde waarborgen

ER 31 DECEMBER 1956

CREDIT

Disconto, wissel, intresten en provisies	682.368.682,99
Provenu d^r overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de statuten	95.414.244,50
Winst op verkoop en incassering van effecten	1.707.028,15
Rechten op bewaarnemingen, courtages en huur der brandkasten	14.041.437,60
Geïnd op afgeschreven en te verzilveren waarden	24.138.098,10
Restorno op mobiliënbelasting	61.455.279,—
Beschikbaar geworden fiscale voorziening	40.970.186,—
Geldelijke verplichtingen en vergoedingen van de Staat :	
a) Restorno van het zegelrecht op de biljettenomloop (koninklijk besluit dd. 24 augustus 1939, art. 34)	122.194.634,—
b) Vergoeding van 0,25 % 's jaars op de Staatsschuld (koninklijk besluit dd. 24 augustus 1939, art. 33)	92.813.737,—
c) Vergoeding van 0,10 % 's jaars op het bedrag der kleine coupures uitgegeven voor rekening van de Schatkist (Overeenkomst van 18 maart 1946)	1.869.267,—
Overschrijving van de rekening « Provisie voor constructie van gebouwen »	121.678.580,89
	1.258.651.175,23

DECEMBER 1956

		20.436.919,20
		10.931.008,90
	14.012.422.073,25	
	19.919.250,—	
	6.280.000,—	
	8.323.889.561,24	
	1.577.778.920,—	
	44.420.167.120,96	68.360.456.925,45
		163.256.129,—
		1.390.000.000,—
		129.671.235,—
	20.000.000,—	
5.000.000.000,—		
1.000.000.000,—		
638.305.187,—		
1.427.258.846,—		
399.905.400,—		
4.005.160.000,—		
713.850.000,—		
329.114.118,—	13.513.593.551,—	
5.848.691.083,11		
14.262.918.500,—		
52.503.161.630,72		
2.130.015.693,15	74.744.786.906,98	
	13.957.926,—	
	648.064.768.295,—	
	13.573.642,50	
	4.923.272.040,—	741.293.952.361,48
		5.193.028.218,—
	8.491.724.696,—	
	8.965.750,—	
	147.365.502,—	8.648.055.948,—

Verslag van het College der Censoren

Mijne Heren,

Tot onze spijt moesten wij afzien van de kostbare medewerking van de heer Joseph Vanheurck, die op 23 mei 1956 zijn mandaat heeft neergelegd om zich naar de wettelijke en statutaire bepalingen inzake de onverenigbaarheden te schikken.

Mijne Heren,

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 67 der statuten, heeft het College der censoren de begroting der uitgaven voor het boekjaar 1957 gestemd en de balans en winst- en verliesrekening per 31 december 1956 goedgekeurd.

Deze documenten werden door de Regentenraad binnen de termijnen voorzien bij artikel 35 der statuten, aan het College voorgelegd.

Alvorens de begroting te stemmen heeft het College de bewijsstukken der uitgaven over het jaar 1956 en der begrotingsvoorstellen voor het jaar 1957 grondig onderzocht.

De balans en de winst- en verliesrekening werden goedgekeurd nadat de boekingen werden onderzocht en er steekproeven in de inventarisbestanddelen werden gedaan.

De gedane controles hebben volledig voldoening geschonken.

De Algemene Raad heeft, overeenkomstig de bepalingen van artikel 70 der statuten, definitief de verdeling der winsten geregeld.

*
* *

De leden van het College hebben gedurende het jaar 1956 deelgenomen aan verschillende inspecties van diensten. De bewijsstukken werden hun voorgelegd en in regel bevonden.

De processen-verbaal der inspecties en controles gedaan in het hoofdbestuur, in de bijbanken en in de agentschappen, worden ter inzage aan het College overgemaakt.

Het College dankt de Directie voor haar doeltreffende hulp bij het vervullen van zijn opdracht van toezicht en legt nogmaals de nadruk op de toewijding van alle personeelsleden der Bank en de hoge kwaliteit van hun werk.

De leden van het College der Censoren,

Fernand DUCHENE, Secretaris,
Auguste JADOUL,
Nicolas BOOST,
Louis DELVAUX,
René GEURTS,
Edmond KONINGS,
Victor DEVILLERS,
Marcel LECLERCQ.

De Voorzitter,
Maurice MOGIN.

Hoofdbank

Bijbanken = Agentschappen

Discontocomité en =kantoren

Groothertogdom Luxemburg

HOOFDBANK

DIRECTIECOMITE, REGENTENRAAD, COLLEGE DER CENSOREN

GOUVERNEUR : H. Maurice FRERE.

VICE-GOUVERNEUR : H. Hubert ANSIAUX.

DIRECTEUREN : HH. Jean VAN NIEUWENHUYSE,
Franz DE VOGHEL,
Marcel LEFEBVRE.

REGENTEN : HH. Léon-A. BEKAERT,
Yvan FEYERICK,
August COOL,
Alfred PUTZEYS,
Alfons CONIX,
André RENARD,
André DE GUCHTENEËRE,
Robert VANDEPUTTE,
Hector MARTIN,
Victor VAN ROSSEM.

CENSOREN : HH. Maurice MOGIN, *Voorzitter*,
Fernand DUCHENE, *Secretaris*,
Auguste JADOUL,
Nicolas BOOST,
Louis DELVAUX,
René GEURTS,
Edmond KONINGS,
Victor DEVILLERS,
Marcel LECLERCQ.

SECRETARIS : Juffr. Elisabeth MALAISE.

SCHATBEWAARDER : H. Jean-Jacques VINCENT.

Regeringscommissaris : H. Maurice WILLIOT.

DEPARTEMENTEN EN DIENSTEN

	Titularissen :
Algemene Thesaurie :	DE SCHATBEWAARDER
Hoofdkas :	HH. F. SIMONART
Rijkskas :	L. REISGEN
Disconto en Portefeuille :	R. MAGDONELLE
Disconto :	F. VERBRUGGEN
Portefeuille :	G. MULLIE
Buitenland :	C. de STRYCKER
Wisseldienst :	J. ART
Wisselreglementering :	E. LECRIQUE
Buitencontrole :	F. FLAMAND
Effecten :	T. ROSSAERT
Open Bewaarnemingen :	J. LIEBAERT
Overheidsfondsen :	M. HUWAERT
Studiën en Documentatie :	P. KAUCH
Studiedienst :	J. MERTENS de WILMARS
Statistiek :	H. GAUTIER
Documentatie en Statistiek van het Krediet :	Juffr. G. VAN POUCKE
Algemeen Secretariaat :	HH. M. JORDENS
Secretariaat :	A. BAUDEWYNS
Administratieve organisatie :	T. OTTO
Juridische dienst :	E. de MIOMANDRE
Algemene Boekhouding :	G. PREVOST
Algemene Inspectie :	R. GALLET
Dienst van het Personeel :	E. COENEN
Drukkerij en Technische diensten :	C. AUSSEMS
Biljetten :	M. GOELEN
Gebouwen :	M. VAN GOETHEM
Economaat :	E. DEMARTIN
Medico-sociale dienst :	Dr L. HANNAERT

Discontocomité Brussel :

HH. P. ECTORS,
J. de COOMAN d'HERLINCKHOVE,
E. HAYOIT,
M. WAUCQUEZ.

BIJBANKEN

Antwerpen

Beheerder : H. A. NEVEN.

Discontokantoor : HH. C. BOOST,
J. COLLIN,
R. GORIS,
F. VERREPT.

Luik

Beheerder : H. M. CHAUVIAUX.

Discontokantoor : HH. E. LAMARCHE,
P. HERMAN,
Baron G. van ZUYLEN,
Ridder M. de LAMINNE de BEX.

Luxemburg (Groothertogdom Luxemburg)

Beheerder : H. J. VANDERGUCHT,

Discontokantoor : HH. A. GROENEN
J. NEUBERG,
N. BRAUN.

AGENTSCHAPPEN

AGENTSCHAPPEN MET EEN DISCONTOKANTOOR

	Agenten	*Leden der Discontokantoren*
Aalst	HH. L. DEHOUX,	HH. C. VAN DER HAEGEN, P. MICHIELS, F.-P. CALLEBAUT.
Aarlen	F. LEFEVER,	HH. M. LEFEVRE, V. POSSCHELLE, D. LAMALLE.

	Agenten	*Leden der Discontokantoren*
Aat	HH. J. LELEUX,	HH. E. DUCHATEAU, H. DUCHATEAU, A. DESCAMPS.
Bergen	P. FABRI d'ENNEILLES,	HH. G. DUCHATEAU, J. SEGARD, H. BOUTTIAU.
Brugge	F. COLLUMBIEN,	HH. R. TERMOTE, R. RAPAERT de GRASS : , I. JANSSENS de BISTHOVEN.
Charleroi	L. HAULOT,	HH. L. DEWANDRE, A. GILLIEAUX, F. PHILIPPE, Graaf C. de BRIEY.
Dendermonde	J. VANDEN BOSCH,	HH. J. VAN DAMME, J. DE COENE, E. VAN DEN BERGHE.
Dinant	J. LEMAITRE,	HH. R. DECOUX, M. SCHOOFS, Baron R. de VILLENFAGNE de VOGELSANCK.
Doornik	P. POTVIN,	HH. E. CARBONNELLE, E. THORN, V. VANDERBORGHT, M. COUPLET.
Eeklo	C. SIBILLE,	HH. R. VAN BRABANDT, C. VAN DAMME, P. van GINDERACHTER.
Gent	G. THIRIAUX,	HH. Baron BRAUN, Graaf H. de HEMPTINNE, R. HANET.

	Agenten	*Leden der Discontokantoren*
Geraardsbergen	HH. J. MASSET,	HH. G. FLAMANT, J. RENS, P.-E. WILLOCX.
Hasselt	A. DE VULDER,	HH. P. NAVEAU de MARTEAU, A. JANSSENS, J. SPAAS.
Hoei	J. POTVIN,	HH. H. DELATTRE, Graaf G. de LIEDEKERKE, R. GREINER.
Kortrijk	M. DE SCHAEPMEESTER,	HH. J. DUMONT, P. DE WITTE, Baron J. de BETHUNE.
La Louvière	J. LEJUSTE,	HH. L. GRAFE, L. PONCEAU, M. HAUTIER.
Leuven	J. HAUTAIN,	HH. A. BAUCHAU, G. de LAVELEYE, P. van der VAEREN.
Mechelen	G. MATAGNE,	HH. P. CARTUYVELS, L. LEMAIRE, J. VIGNERON.
Moeskroen	A. FRANÇOIS,	HH. A. SCARCEZ, G. BLANCKE, J. CASIER.
Namen	Baron de MOREAU d'ANDOY,	HH. F. HICGUET, O. HICGUET, Baron L. HUART.

	Agenten	*Leden der Discontokantoren*
Neufchâteau	HH. M. CABY,	HH. L. GOURDET, A. MINETTE, H. ZOUDE.
Nijvel	G. GINION,	HH. E. de STREEL, R. LECHIEN, N. DESCAMPE.
Oostende	J. VILENNE,	HH. E. DE VREESE, F. LOOTENS, D. SERRUYS.
Oudenaarde	P. HERTSCHAP,	HH. R. DE BEER, J. MAERE, R. VAN CAUWENBERGHE.
Péruwelz	G. WALNIER,	HH. J. BREBART, H. LEMAIRE, M. SIMON, P. BEAUDUIN.
Philippeville	J. TIELEMANS,	HH. R. DUCHATEAU, A. PEPIN, P. de WEISSENBRUCH.
Roeselare	K. DEWAELE,	HH. A. DE MEESTER-D'HOORE, J. SOUBRY, F. DE CLERCQ.
Ronse	E. BURLION,	HH. R. VAN BUTSELE, J. TASTE, A. DELACROIX.
Sint-Niklaas	H. ALLAER,	HH. F. BEHAEGEL, F. POPPE, A. DE BAER.

	Agenten	*Leden der Discontokantoren*
Tienen	HH. F. DE KEYSER,	HH. J. GILAIN, L. HALFLANTS, J. DELACROIX.
Tongeren	E. HUYBRECHT,	HH. W. WILSENS, J. BEAUDUIN, Ridder J. de SCHAETZEN van BRIENEN.
Turnhout	F. VANHERP,	HH. L. JANSEN, J. DIERCKX, C. DE RIDDER.
Verviers	E. RENARD,	HH. A. PELTZER, L. DUESBERG, E. GEERINCKX.
Waver	R. PINSART,	HH. C. HOURDEAU, J. PATRIARCHE, J.-E. VAN DEN HAUTE.
Zinnik	A. TOURNAY,	HH. L. BASTIN-PONCEAU, H. le MAISTRE d'ANSTAING, F. GILBERT.

AGENTSCHAPPEN ZONDER DISCONTOKANTOOR

	Agenten
Boom	HH. M. WELLEMANS,
Ieper	L. NEIRYNCK,
Malmédy	V. BRANDELAER,
Marche-en-Famenne	A. D'HAUWE,
Veurne	F. LEFLERE.

BIJLAGEN

OVERHEIDSFONDSEN IN HET BEZIT VAN DE BANK

OP 31 DECEMBER 1956

Overheidsfondsen verworven krachtens artikelen 18 en 21 der statuten :

3 1/2 pct. Belgische Schuld 1937.
3 1/2 pct. Belgische Schuld 1943.
4 pct. Belgische Geünificeerde Schuld, 1e reeks.
4 pct. Belgische Geünificeerde Schuld, 2e reeks.
4 pct. Bevrijdingslening 1945.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1951.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1952/62.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1952/64.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1953/73.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1953/68.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1954/72.
4 1/4 pct. Belgische Lening 1954/74, 1e reeks.
4 1/4 pct. Belgische Lening 1954/74, 2e reeks.
4 pct. Belgische Lening 1955/75.
4 1/4 pct. Belgische Lening 1956/71.
4 1/2 pct. Belgische Lening 1956/67.
4 pct. Schatkistcertificaten 1949.
4 pct. Belgische Lotenlening 1941.
4 pct. Oorlogsschade 1921.
4 pct. Oorlogsschade 1922.
4 pct. Oorlogsschade 1923.
4 3/4 pct. Zelfstandige kas voor oorlogsschade 1956 - IV.
4 pct. Lloyd Royal belge.
3 pct. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (januari-juli), 1e reeks.
3 pct. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (januari-juli), 2e reeks.
3 pct. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (januari-juli), 3e reeks.
3 pct. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (januari-juli), 4e reeks.
4 pct. Kasbons Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen 1950, 1e reeks.
4 pct. Kasbons Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen 1950, 2e reeks.
4 pct. Koloniale Schuld 1936.
4 1/4 pct. Koloniale Schuld 1955/67.
Loten Congo 1888.
Maatschappelijke aandelen Centrale Bank van Belgisch Congo en van Ruanda-Urundi.
Aandelen Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
Aandelen Bank voor Internationale Betalingen, voor 25 pct. volgestort, Belgische emissie.
Aandelen Bank voor Internationale Betalingen, voor 25 pct. volgestort, Danziger emissie.
Genotsaandelen Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.

BIJLAGE 2

WEEKSTATEN

IN HET « STAATSBLAD » GEPUBLICEERD IN 1956

WEEKSTATEN IN HET « STAATSBLAD » GEPUBLICEERD IN 1956

(in miljoenen franken)

ACTIVA

DATA	Goud-voorraad	Tegoed op het buitenland	Te ontvangen deviezen en goud	Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden			Debiteuren wegens termijn-verkopen van deviezen en goud	Handelspapier op België	Voorschotten op onderpand	Overheidseffecten (art. 20 der statuten Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52)			Deel- en pasmunt	Tegoed bij de Dienst der Postchecks	Geconsolidéerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 juli 1948)	Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten)	Gebouwen, materieel en meubelen	Waarden van de Pensioenkas van het Personeel
				Europese Betalingsunie	Landen, leden van de E.B.U.	Andere landen				Schatkist-certificaten	Papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	Andere Belgische overheids-effecten						
5 januari 1956	46.886	424	—	9.138	885	828	506	6.345	239	8.080	693	118	689	2	34.660	1.914	1.060	819
12 »	46.662	279	—	9.138	859	808	506	5.519	470	8.205	58	126	706	2	34.660	1.914	1.060	820
19 »	47.097	360	—	9.265	964	766	506	5.276	208	5.830	408	132	738	2	34.660	1.914	1.179	844
26 »	47.097	316	84	9.265	1.541	694	506	6.353	232	3.560	83	132	759	2	34.660	1.914	1.179	846
2 februari	46.601	318	84	9.222	2.010	694	1	5.243	318	6.330	53	257	757	2	34.660	1.924	1.179	847
9 »	46.601	291	84	9.222	2.139	658	1	5.320	306	6.640	83	264	757	2	34.660	1.984	1.179	844
16 »	47.834	290	84	9.614	470	642	1	4.867	293	6.905	85	271	773	2	34.660	2.040	1.179	844
23 »	47.749	272	—	9.614	605	615	1	4.793	193	6.910	55	282	718	2	34.660	2.059	1.179	845
1 maart	47.753	196	253	9.572	926	624	1	4.705	572	7.415	112	269	704	2	34.660	2.069	1.179	845
8 »	47.753	85	253	9.572	1.398	644	1	4.426	223	8.115	85	252	710	1	34.660	2.069	1.179	845
15 »	47.920	197	253	9.697	989	633	—	4.008	231	8.450	30	250	741	2	34.660	2.069	1.179	845
22 »	47.752	189	253	9.697	1.421	650	—	3.882	182	6.130	30	231	759	2	34.660	2.069	1.179	846
29 »	47.638	190	168	9.697	1.449	657	—	3.881	338	7.240	30	228	699	2	34.660	2.069	1.179	846
5 april	47.643	76	168	9.604	1.683	700	—	4.560	380	6.090	740	477	680	2	34.660	2.069	1.179	846
12 »	47.614	103	168	9.604	2.130	674	—	3.614	198	7.420	87	372	699	2	34.660	2.069	1.179	846
19 »	48.499	347	422	9.921	1.102	656	—	3.388	262	6.700	33	398	719	2	34.660	2.069	1.179	849
26 »	48.499	463	422	9.921	1.255	642	—	3.141	248	7.525	33	250	719	2	34.660	2.065	1.179	851
3 mei	48.425	301	338	9.878	1.382	659	—	4.210	329	7.195	34	246	705	2	34.660	2.069	1.179	847
9 »	47.693	304	507	9.878	1.493	686	—	3.498	242	9.245	34	232	702	2	34.660	2.069	1.179	847
17 »	47.993	451	682	10.086	374	693	—	3.414	214	8.120	36	215	706	1	34.660	2.069	1.179	847
24 »	47.993	320	682	10.086	616	707	—	3.671	259	7.585	35	219	716	1	34.660	2.069	1.179	847
31 »	47.919	197	598	10.044	979	698	62	4.849	317	7.945	308	179	695	2	34.660	2.069	1.179	847
7 juni	47.638	97	1.060	10.044	1.444	678	62	4.099	320	8.955	36	168	697	1	34.660	2.069	1.179	847
14 »	47.896	100	1.622	10.145	995	699	2	3.914	456	7.875	36	211	718	1	34.660	2.069	1.179	847
21 »	47.718	72	1.740	10.145	1.666	713	—	3.932	312	6.050	879	258	727	2	34.660	2.069	1.179	848
28 »	47.605	19	1.684	10.145	2.032	710	—	4.180	564	7.080	1.136	225	716	2	34.660	2.066	1.179	849
5 juli	47.598	45	1.229	10.052	2.321	701	525	5.662	948	6.595	1.338	178	673	2	34.660	2.067	1.179	849
12 »	47.260	123	1.370	10.052	2.633	704	516	7.361	379	6.585	1.264	193	662	2	34.660	2.071	1.179	849
18 »	48.576	252	1.404	9.595	909	691	506	7.143	196	5.745	1.552	413	668	2	34.660	2.071	1.179	849
26 »	48.239	398	1.404	9.595	1.887	686	506	6.622	268	5.205	1.743	210	672	2	34.660	2.071	1.179	849
2 augustus ...	47.685	247	1.404	9.547	2.534	682	—	6.703	732	6.740	1.525	411	650	2	34.660	2.071	1.179	849
9 »	47.431	435	1.404	9.547	3.272	690	—	6.314	772	7.940	480	196	656	2	34.660	2.071	1.179	849
16 »	48.398	461	1.404	9.817	1.326	696	—	5.073	788	8.145	408	199	674	2	34.660	2.071	1.179	849
23 »	48.223	653	1.399	9.817	1.539	696	—	4.310	377	8.195	571	184	688	2	34.660	2.071	1.179	849
30 »	48.223	630	1.399	9.817	1.863	694	—	3.984	331	8.755	885	184	701	2	34.660	2.071	1.179	849
6 september ...	48.715	488	1.399	9.770	2.570	710	499	4.497	405	8.005	1.446	191	690	2	34.660	2.071	1.179	848
13 »	48.591	1.442	1.224	10.035	1.288	708	499	3.983	409	8.365	562	161	718	2	34.660	2.071	1.179	848
20 »	48.586	1.363	1.224	10.035	1.594	713	499	4.408	561	7.460	967	136	730	2	34.660	2.071	1.179	848
27 »	48.586	1.003	1.224	10.035	1.949	634	499	5.229	310	7.895	722	118	737	2	34.660	2.071	1.179	848
4 oktober ...	48.586	1.313	1.224	9.912	2.592	650	499	5.492	573	7.990	1.406	63	712	1	34.660	2.071	1.179	848
11 »	48.333	1.655	971	9.912	2.739	624	499	4.954	592	8.085	1.115	51	728	2	34.660	2.071	1.179	848
18 »	48.190	1.543	1.337	9.810	819	632	534	4.355	446	8.085	951	62	742	2	34.660	2.066	1.179	850
25 »	47.460	2.096	1.337	9.810	953	641	1.262	4.621	327	7.760	919	50	744	2	34.660	2.072	1.179	850
31 »	47.460	1.975	1.337	9.762	1.025	634	1.227	5.996	773	8.695	588	83	700	2	34.660	2.072	1.179	850
8 november ...	47.876	2.063	1.168	9.762	1.188	651	1.227	6.305	459	8.435	90	68	684	2	34.660	2.069	1.179	848
15 »	48.114	1.769	1.224	9.873	394	646	1.227	5.726	216	8.700	282	84	699	2	34.660	2.072	1.179	848
22 »	47.467	1.836	1.588	9.873	571	652	1.432	4.949	312	8.845	36	75	700	2	34.660	2.061	1.179	853
29 »	47.045	1.975	1.532	9.873	728	658	1.425	7.079	328	6.140	1.284	73	695	1	34.660	2.072	1.179	853
6 december ...	46.884	2.223	1.392	9.825	885	690	1.422	5.707	204	8.205	1.310	64	682	2	34.660	2.066	1.179	854
13 »	47.090	2.192	1.216	9.865	323	690	1.422	4.575	186	7.965	1.391	54	706	2	34.660	2.072	1.179	854
20 »	46.567	1.550	2.451	9.865	367	796	604	5.249	628	7.625	1.648	45	700	2	34.660	2.072	1.179	854
27 »	46.398	1.447	2.395	9.865	334	784	588	6.826	738	6.820	1.988	45	692	2	34.660	2.072	1.179	854

WEEKSTATEN IN HET « STAATSBLAD » GEPUBLICEERD IN 1956

(in miljoenen franken)

PASSIVA

Diversen	TOTAAL ACTIVA	Bankbiljetten in omloop	Rekeningen-courant: Schatkist: Gewone rekening	Rekeningen-courant: Schatkist: Rekeningen Akkoord voor Economische Samenwerking	Rekeningen-courant: Banken in het buitenland : gewone rekeningen	Rekeningen-courant: Diverse rekeningen-courant	Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden: Landen, leden van de E.B.U.	Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden: Andere landen	Totaal der verbintenissen op zicht	Speciale provisies: Overeenk. v. 14-9-1954 N.M.K.N.	Speciale provisies: Overeenk. v. 11-5-1955 N.M.K.N.	Te leveren deviezen en goud	Pensioenkas van het Personeel	Diversen	Kapitaal	Reserves en afschrijvings-rekeningen	TOTAAL PASSIVA	DATA
1.092	**114.378**	107.439	1,3	56	176	1.269	297	754	109.992	—		550	819	1.099	400	1.518	**114.378**	5 januari **1956**
901	**112.693**	106.005	6,2	56	165	1.407	282	388	108.309	—		545	820	1.101	400	1.518	**112.693**	12 »
227	**110.376**	104.279	6,3	56	162	1.390	242	422	106.557	25		617	844	259	400	1.674	**110.376**	19 »
287	**109.510**	103.247	2,9	56	162	1.459	241	446	105.614	25		694	846	257	400	1.674	**109.510**	26 »
291	**110.791**	105.067	5,1	56	143	1.500	204	468	107.443	25		132	847	270	400	1.674	**110.791**	2 februari
279	**111.314**	105.129	6,6	56	142	1.991	204	462	107.991	25		106	844	274	400	1.674	**111.314**	9 »
355	**111.209**	104.528	4,0	49	141	2.229	181	474	107.606	300		106	844	279	400	1.674	**111.209**	16 »
319	**110.871**	104.248	1,9	49	141	2.107	168	490	107.205	300		149	845	298	400	1.674	**110.871**	23 »
410	**112.267**	106.573	2,8	49	140	1.175	175	460	108.575	200		278	845	295	400	1.674	**112.267**	1 maart
454	**112.725**	106.450	6,0	49	135	1.740	186	459	109.025	200		272	845	309	400	1.674	**112.725**	8 »
436	**112.590**	105.544	5,4	49	171	2.527	127	444	108.867	200		289	845	315	400	1.674	**112.590**	15 »
499	**110.431**	104.695	6,8	49	162	1.153	131	448	106.645	200		348	846	318	400	1.674	**110.431**	22 »
516	**111.487**	105.005	2,5	49	163	1.866	163	471	107.720	200		311	846	336	400	1.674	**111.487**	29 »
691	**112.248**	106.574	7,0	49	197	1.084	220	447	108.578	200		207	846	343	400	1.674	**112.248**	5 april
587	**112.026**	105.718	2,8	49	262	1.298	602	428	108.360	200		193	846	353	400	1.674	**112.026**	12 »
414	**111.620**	104.788	5,7	49	267	1.463	573	397	107.543	225		561	849	368	400	1.674	**111.620**	19 »
434	**112.309**	105.126	3,2	48	246	1.877	432	407	108.139	225		644	851	376	400	1.674	**112.309**	26 »
546	**113.005**	106.991	2,3	48	275	939	501	368	109.124	225		346	847	389	400	1.674	**113.005**	3 mei
466	**113.737**	106.748	4,4	48	272	1.705	498	386	109.661	225		531	847	399	400	1.674	**113.737**	9 »
522	**112.262**	105.721	3,1	48	268	1.298	183	425	107.946	275	25	692	847	403	400	1.674	**112.262**	17 »
595	**112.240**	105.406	1,8	48	295	1.294	308	453	107.806	275	25	808	847	405	400	1.674	**112.240**	24 »
694	**114.241**	107.194	1,6	40	282	1.423	506	486	109.933	275	25	672	847	415	400	1.674	**114.241**	31 »
689	**114.743**	107.495	5,8	40	163	1.113	625	497	109.939	275	25	1.154	847	429	400	1.674	**114.743**	7 juni
575	**114.000**	106.330	5,4	40	163	1.167	422	481	108.608	275	100	1.665	847	431	400	1.674	**114.000**	14 »
815	**113.785**	105.816	4,3	40	160	1.181	539	517	108.257	275	100	1.795	848	436	400	1.674	**113.785**	21 »
800	**115.652**	106.612	3,9	40	170	1.741	729	531	109.827	275	100	2.079	849	448	400	1.674	**115.652**	28 »
882	**117.504**	109.160	4,1	40	185	1.117	968	560	112.034	200	100	1.776	849	471	400	1.674	**117.504**	5 juli
767	**118.630**	109.409	4,1	40	190	1.223	1.436	487	112.789	200	100	2.135	849	483	400	1.674	**118.630**	12 »
848	**117.259**	108.766	5,6	40	175	1.089	1.087	419	111.582	200	—	1.920	849	634	400	1.674	**117.259**	18 »
978	**117.174**	108.470	3,7	40	146	1.220	1.149	397	111.426	200	—	1.925	849	700	400	1.674	**117.174**	26 »
1.038	**118.659**	110.496	5,9	40	238	970	1.228	415	113.393	200	—	1.420	849	723	400	1.674	**118.659**	2 augustus
718	**118.616**	110.125	1,7	40	237	1.193	1.379	367	113.343	200	—	1.420	849	730	400	1.674	**118.616**	9 »
694	**116.844**	109.300	3,8	40	258	1.044	519	353	111.518	250	—	1.420	849	733	400	1.674	**116.844**	16 »
847	**116.260**	108.501	3,0	40	263	1.036	614	354	110.811	250	—	1.537	849	739	400	1.674	**116.260**	23 »
934	**117.161**	108.676	5,4	40	256	1.652	825	367	111.821	250	—	1.416	849	751	400	1.674	**117.161**	30 »
1.516	**119.661**	110.094	5,8	40	256	1.236	1.822	366	113.820	250	—	1.907	848	762	400	1.674	**119.661**	6 september
1.213	**117.958**	108.917	4,0	40	257	1.229	1.413	419	112.279	250	—	1.740	848	767	400	1.674	**117.958**	13 »
1.149	**118.185**	108.252	3,9	40	255	1.295	2.075	403	112.324	325	—	1.842	848	772	400	1.674	**118.185**	20 »
919	**118.620**	108.238	2,2	40	281	1.336	2.522	440	112.859	325	—	1.734	848	780	400	1.674	**118.620**	27 »
852	**120.623**	110.555	1,7	40	254	1.104	2.390	516	114.861	300	—	1.735	848	805	400	1.674	**120.623**	4 oktober
772	**119.790**	109.787	5,4	40	160	1.257	2.481	546	114.276	300	—	1.481	848	811	400	1.674	**119.790**	11 »
813	**117.076**	108.806	1,4	40	157	1.240	299	599	111.142	300	—	1.882	850	828	400	1.674	**117.076**	18 »
857	**117.600**	108.518	2,2	40	156	1.290	382	549	110.937	300	—	2.606	850	833	400	1.674	**117.600**	25 »
876	**119.894**	110.733	5,7	40	156	1.439	375	490	113.239	300	—	2.577	850	854	400	1.674	**119.894**	31 »
1.205	**119.939**	111.321	1,3	40	154	1.215	456	438	113.625	125	—	2.403	848	864	400	1.674	**119.939**	8 november
1.171	**118.886**	110.037	2,5	40	154	1.590	299	388	112.511	125	—	2.459	848	869	400	1.674	**118.886**	15 »
933	**118.024**	108.764	6,2	40	153	1.194	285	390	110.832	125	—	3.124	853	1.016	400	1.674	**118.024**	22 »
974	**118.574**	108.918	4,9	40	150	1.592	355	420	111.480	125	—	3.010	853	1.032	400	1.674	**118.574**	29 »
936	**119.190**	109.925	3,7	39	224	1.229	409	392	112.222	125	—	2.867	854	1.048	400	1.674	**119.190**	6 december
1.034	**117.476**	108.614	2,5	28	220	1.100	305	348	110.618	125	—	2.748	854	1.057	400	1.674	**117.476**	13 »
980	**117.842**	108.975	4,0	28	268	1.306	481	319	111.381	275	—	2.184	854	1.074	400	1.674	**117.842**	20 »
1.130	**118.817**	109.883	3,1	28	247	1.474	531	269	112.435	275	—	2.100	854	1.079	400	1.674	**118.817**	27 »

BIJLAGE 3

RENTETARIEVEN DER DISCONTO- EN VOORSCHOTVERRICHTINGEN

	Tarief van kracht op 31 december 1955	Tarief van kracht sedert 6 december 1956
DISCONTO	pct.	pct.
— Bankaccepten vooraf door de N.B.B. geviseerd	3,—	3,50
— Geaccepteerde bij een bank gedomicilieerde wissels	3,—	3,50
— Warrants	3,—	3,50
— Geaccepteerde, niet bij een bank gedomicilieerde wissels	3,75	4,25
— Niet geaccepteerde bij een bank gedomicilieerde wissels	4,50	5,—
— Niet geaccepteerde, niet bij een bank gedomicilieerde wissels	4,75	5,25
— Promessen	4,75	5,25
BELENINGEN EN VOORSCHOTTEN		
— Beleningen en voorschotten in rekening-courant op Schatkistcertificaten op korte termijn :		
Maximum-Percentage van het voorschot : 95 pct.		
a) *Certificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd*	2,1875	2,25
b) *Speciale certificaten uitgifte december 1956/januari 1957 met ten hoogste 12 maanden looptijd*	—	3,50 [1]
— Beleningen en voorschotten in rekening-courant op ander overheidspapier	4,75	5,25
Maximum-Percentage van het voorschot :		
a) *Schatkistcertificaten met 2 of 3 jaar looptijd* — *90 pct.*		
b) *3,5 pct. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd, 1e en 2e reeks (1942)* — *90 pct.*		
c) *4 pct. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)* — *90 pct.*		
d) *4 pct. Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd (1947)* — *90 pct.*		
e) *4 pct. Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd (1948)* — *90 pct.*		
f) *4 pct. Schatkistcertificaten (1949)* — *90 pct.*		
g) *4 pct. Schatkistcertificaten met 5 jaar looptijd (1954)* — *90 pct.*		
h) *3,75 pct. Schatkistcertificaten met 5 jaar looptijd (1954)* — *90 pct.*		
i) *4,5 pct. obligaties Lening met 10 of 15 jaar looptijd (1951)* — *90 pct.*		
j) *4,5 pct. obligaties Lening met 10 jaar looptijd (1952-1962)* — *90 pct.*		
k) *4,5 pct. obligaties Lening met 12 jaar looptijd (1952-1964)* — *90 pct.*		
l) *3,5 pct. obligaties Muntsaneringslening 3e, 4e en 5e reeks* — *90 pct.*		
m) *4 pct. Schatkistcertificaten van Belgisch Congo met 5 of 10 jaar looptijd (1950)* — *90 pct.*		
n) *4 pct. Koloniale Schuld 1950-1960* — *90 pct.*		
o) *Ander overheidspapier* — *80 pct.*		
— Beleningen en voorschotten in rekening-courant op speciale E.B.U.-Schatkistcertificaten :		
Maximum-Percentage van het voorschot : 50 pct.		
Certificaten met 18 maanden looptijd	3,20	—
Certificaten met 24 maanden looptijd	3,50	—

[1] Sedert 27 december 1956.

OFFICIELE WISSELKOERSEN PER 31 DECEMBER 1956
vastgesteld door de Nationale Bank van België
krachtens besluit nr 6 der op 1 mei 1944 in raad vergaderde Ministers
« Belgisch Staatsblad » van 5 september 1944, nr 22

(Belgische franken)

DEVIEZEN	CONTRACTUELE OF GEMIDDELDE KOERS	TRANSFERS	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjechoslowaakse kroon	694,44225	692,50	696,50
100 Oostenrijkse schilling	192,30769	191,72	192,90

OFFICIELE WISSELKOERSEN
vastgesteld door de in verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
Gemiddelden der dagelijkse noteringen
(Belgische franken)

1956	1 Zwit. frank	1 U.S. dollar	1 Franse frank	1 Canad. dollar	1 Pond Sterling	100 Escudo	1 Nederl. gulden	1 Deut. Mark	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Noorse kroon	100 Ital. Lires	1 $ B.L.E.U. Argent. akk.
Januari													
Hoogste . .	11,41	50.04	14,19	50,10	139,78	174,08	13,16	11,92	9,62	7,24	6,99	7,98	50,01
Laagste . .	11,40	49,95	14,18	50,00	139,60	174,04	13,14	11,90	9,60	7,23	6,98	7,95	49,53
Gemiddelde .	11,40	49,99	14,18	50,05	139,69	174,05	13,15	11,91	9,61	7,23	6,98	7,96	49,75
Februari													
Hoogste . .	11,41	50,03	14,20	50,07	139,62	174,08	13,14	11,91	9,61	7,23	6,98	7,97	50,01
Laagste . .	11,39	49,97	14,19	49,99	139,33	174,05	13,11	11,90	9,59	7,21	6,96	7,95	49,99
Gemiddelde .	11,40	50,00	14,19	50,03	139,50	174,06	13,13	11,90	9,60	7,22	6,97	7,96	50,00
Maart													
Hoogste . .	11,40	50,01	14,19	50,07	139,65	174,10	13,11	11,92	9,61	7,21	6,98	7,96	50,01
Laagste . .	11,39	49,88	14,18	49,93	139,37	174.03	13,10	11,90	9,59	7,20	6,97	7,94	49,98
Gemiddelde .	11,40	49,94	14,18	50,00	139,53	174,05	13,11	11,91	9,60	7,21	6,97	7,96	50,00
April													
Hoogste . .	11,40	49,95	14,18	50,34	139,76	174,05	13,13	11,91	9,62	7,21	6,98	7,97	50,00
Laagste . .	11,38	49,87	14,18	49,95	139,57	174,03	13,10	11,90	9,60	7,21	6,98	7,95	49,98
Gemiddelde .	11,39	49,91	14,18	50,07	139,69	174,04	13,11	11,90	9,60	7,21	6,98	7,96	50,00
Mei													
Hoogste . .	11,39	49,94	14,18	50,47	139,74	174,04	13,10	11,91	9,61	7,21	6,98	7,97	50,00
Laagste . .	11,38	49,90	14,18	50,17	139,39	174,01	13,07	11,90	9,59	7,19	6,97	7,95	50,00
Gemiddelde .	11,39	49,92	14,18	50,34	139,64	174,02	13,08	11,91	9,60	7,20	6,98	7,95	50,00
Juni													
Hoogste . .	11,41	49,96	14,19	50,88	139,45	174,04	13,07	11,91	9,62	7,19	6,97	7,95	50,00
Laagste . .	11,39	49,77	14,18	50,42	139,03	174,01	13,06	11,90	9,60	7,19	6,95	7,94	50,00
Gemiddelde .	11,40	49,92	14,18	50,66	139,18	174,02	13,06	11,91	9,61	7,19	6,96	7,95	50,00
Juli													
Hoogste . .	11,41	49,96	14,20	50,85	139,08	174,03	13,09	11,91	9,66	7,19	6,96	7,99	— [1]
Laagste . .	11,40	49,74	14,18	50,63	138,96	174,02	13,06	11,90	9,62	7,19	6,95	7,95	—
Gemiddelde .	11,41	49,81	14,18	50,74	139,00	174,02	13,06	11,91	9,64	7,19	6,95	7,96	—
Augustus													
Hoogste . .	11,43	49,91	14,18	50,99	139,29	174,02	13,08	11,91	9,67	7,20	6,97	7,99	—
Laagste . .	11,41	49,81	14,18	50,61	139,00	174,01	13,07	11,90	9,65	7,19	6,95	7,95	—
Gemiddelde .	11,42	49,87	14,18	50,82	139,11	174,01	13,07	11,90	9,66	7,19	6,96	7,97	—
September													
Hoogste . .	11,42	49,87	14,18	51,13	139,47	174,02	13,12	11,91	9,67	7,21	6,98	8,00	—
Laagste . .	11,41	49,79	14,18	50,82	139,05	174,00	13,07	11,90	9,65	7,19	6,96	7,98	—
Gemiddelde .	11,41	49,83	14,18	50,96	139,20	174,01	13,10	11,90	9,66	7,20	6,97	7,99	—
Oktober													
Hoogste . .	11,44	49,84	14,24	51,43	140,05	174,02	13,17	11,96	9,67	7,24	7,00	7,98	—
Laagste . .	11,40	49,73	14,18	51,05	139,38	174,01	13,11	11,91	9,65	7,21	6,97	7,97	—
Gemiddelde .	11,42	49,79	14,21	51,14	139,65	174,01	13,14	11,93	9,65	7,22	6,98	7,97	—
November													
Hoogste . .	11,43	50,13	14,22	52,43	139,68	174,02	13,16	11,94	9,69	7,23	7,01	7,97	—
Laagste . .	11,42	49,70	14,19	51,21	139,27	174,02	13,13	11,92	9,67	7,21	6,99	7,96	—
Gemiddelde .	11,42	49,95	14,21	51,81	139,54	174,02	13,15	11,93	9,68	7,22	7,00	7,96	—
December													
Hoogste . .	11,48	50,23	14,29	52,40	140,47	174,02	13,19	11,99	9,72	7,25	7,05	8,01	—
Laagste . .	11,42	50,03	14,21	51,91	139,68	174,01	13,15	11,93	9,68	7,22	7,01	7,96	—
Gemiddelde .	11,44	50,14	14,25	52,20	140,08	174,01	13,17	11,96	9,70	7,23	7,03	7,99	—
Het jaar													
Hoogste . .	11,48	50,23	14.29	52,43	140,47	174,10	13,19	11,99	9,72	7.25	7,05	8,01	50,01
Laagste . .	11,38	49,70	14,18	49,93	138,96	174,00	13,06	11,90	9,59	7,19	6,95	7,94	49,53
Gemiddelde .	11,41	49,92	14,19	50,73	139,48	174,03	13,11	11,91	9,63	7,21	6,98	7,96	49,96 [2]

[1] Rekening afgesloten op 30 juni 1956; geen koersnotering meer te Brussel.
[2] Gemiddelde van 1 januari 1956 tot 30 juni 1956.

INHOUD

	Bladz.
Verslag uitgebracht door de Gouverneur in naam van de Regentenraad	5
Monetaire en financiële ontwikkeling	15
Algemene monetaire toestand	15
Quasi monetaire liquiditeiten	18
Oorzaken der bewegingen van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten	19
Betalingsbalans	21
Balans van het goud en van de convertibele geldsoorten	24
Stand in de Europese Betalingsunie	25
Netto goud- en deviezenvoorraad van de Bank	26
Begrotingen	28
Openbare Schuld	29
Monetaire financiering van de Schatkist	31
Rentenmarkt en tegeldemaking van overheidsfondsen	32
Kredietverlening aan bedrijven en particulieren	36
Depositobanken	41
Bestuur der Postchecks	42
Herdiscontering- en Waarborginstituut	42
Nationale Bank van België	43
Geldmarkten op zeer korte termijn	45
Kapitaalmarkt	48
Economische ontwikkeling	51
Steenkolenmijnen	54
Cokesfabrieken	56
Gas	57
Elektriciteit	57
Minerale oliën	57
IJzer- en staalnijverheid	58
Metaalverwerkende nijverheid	60
Non-ferro metalen	63
Scheikundige nijverheid	64
Textielnijverheid	65
Bouwnijverheid	69

Bladz.

Voedselbedrijven 70
Diverse industrieën 72
Landbouw 74
Vervoerwezen 76
Werkgelegenheid 79
Prijzen 80
Bezoldigingen 84
Buitenlandse handel 85
Benelux 90

Beheer 93

Personeel 97

Ontleding van de balans en van de winst- en verliesrekening over het boekjaar 1956 99

Activa

Goudvoorraad 99
Tegoed op het buitenland 99
Te ontvangen deviezen en goud 100
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden . 100
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud 104
Handelspapier op België 104
Voorschotten op onderpand 104
Overheidseffecten 104
Deel- en pasmunt 106
Tegoed bij de Dienst der Postchecks 106
Geconsolideerde vordering op de Staat 107
Overheidsfondsen 107
Te innen waarden 107
Gebouwen, materieel en meubelen 108
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel 108
Afgeschreven en te verzilveren waarden 109
Overgangsrekeningen van de actiefzijde 109

Passiva

Bankbiljetten in omloop 111
Rekeningen-courant en diversen 111

Bladz.

Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden 113
Totaal der verbintenissen op zicht 113
Speciale provisie 113
Te leveren deviezen en goud 113
Pensioenkas van het Personeel 114
Overgangsrekeningen van de passiefzijde 114
Kapitaal 116
Reservefonds 116
Te verdelen netto-winst 117

Orderekeningen

Te inkasseren waarden 118
Geopende documentaire kredieten 118
Diverse bewaarnemingen 118
Diverse ontvangen borgtochten 119
Waarborgcertificaten van de Schatkist ontvangen 119
Borgtochten verleend ten gunste van het Personeel 119
Schatkist 119
Rentenfonds, gedeponeerde effecten 121
Algemene Spaar- en Lijfrentekas 121

Verdeling van de netto-winst van het boekjaar 1956 122

Balans. — Winst- en Verliesrekening. — Orderekeningen 123

Verslag van het College der Censoren 129

Hoofdbank. — Bijbanken. — Agentschappen. — Discontocomité en -kantoren. — Groothertogdom Luxemburg 133

Hoofdbank :

Directiecomité. — Regentenraad. — College der Censoren 135
Departementen en diensten. — Discontocomité Brussel 136

Bijbanken :

Antwerpen. — Luik. — Luxemburg (Groothertogdom Luxemburg) . 137

Agentschappen :

Agentschappen met een discontokantoor 137
Agentschappen zonder discontokantoor 141

BIJLAGEN

Overheidsfondsen in het bezit van de Bank op 31 december 1956 1

Weekstaten in het *Staatsblad* gepubliceerd in 1956 2

Rentetarieven der disconto- en voorschotverrichtingen 3

Officiële wisselkoersen per 31 december 1956 4

Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers. — Gemiddelden der dagelijkse noteringen . . . 4*b*

Drukkerij der
Nationale Bank van België,
Hoofdingenieur
der Technische Diensten :
Ch. AUSSEMS
15, Natiënsquare, Brussel